

AGRICULTURA

SĂPTĂMINAL DE ȘTIINȚĂ ȘI PRACTICĂ DIN AGRICULTURĂ, INDUSTRIA ALIMENTARĂ ȘI GOSPODĂRIEA APELOR

In aceste zile hotărâtoare pentru stringerea la timp și în bune condițiuni a recoltei acestui an, pentru pregătirea recoltei anului viitor, secretarul general al Partidului Comunist Român, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a adresat o scrisoare organelor și organizațiilor de partid, de stat, tuturor lucrătorilor și specialiștilor din agricultură.

Chemind țărani cooperatori, mecanizatorii, lucrătorii din întreprinderile agricole de stat, specialiștii, pe elevii și studenții, salariații din întreprinderi și instituții, militarii, pe toți comunistii, oamenii muncii să-și mobilizeze larg forțele, să facă totul pentru desfășurarea cu succes a lucrărilor agricole de toamnă — acțiune patriotică de cea mai mare însemnătate, cauză a întregului popor, a întregii națiuni — secretarul general indică în scrisoarea sa obiectivele și sarcinile care stau în fața oamenilor muncii de pe ogoare, principalele măsuri menite să asigure stringerea la timp și fără pierderi a întregii recolte, însămințarea la un înalt nivel agrotehnic a culturilor de toamnă, realizarea planului de livrări la fondul de stat și executarea lucrărilor pregătitoare ale producției anului 1974.

Acum, când fiecare clipă, fiecare ceas au o mare însemnătate în bătălia pentru efectuarea la timp și în bune condițiuni a lucrărilor agricole, scrisoarea adresează mecanizatorilor indemnul de a folosi la maximum capacitatea mijloacelor mecanice prin organizarea lucrului în două schimburi și în schimburi prelungeți, prin menținerea întregului parc de mașini și tractoare în stare de funcționare, înlăturarea operativă a defecțiunilor ce survin în timpul exploatării.

Oamenii muncii din agricultură, rețeaua comercială de desfacere, lucrătorii din industria de conserve sint chemați să-și concentreze eforturile pentru recoltarea și valorificarea întregii producții de legume, livrarea legumelor la fon-

Scrisoarea adresată de tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU

organelor și organizațiilor de partid, de stat, tuturor lucrătorilor și specialiștilor din agricultură

ZILE HOTĂRÎTOARE PE OGOARELE ȚĂRII

dul de stat, organizarea eșalonată a recoltatului în raport cu cerințele pentru fondul pieței și capacitatea de industrializare a fabricurilor de conserve, respectându-se riguros graficele zilnice de recoltare și livrare. Pentru acest sector, în care produsele au o mare perisabilitate și se depreciază datorită intemperțiilor, se impune aplicarea regulilor agrotehnice privind irigațiile, procurarea materialelor protectoare împotriva brumelor și eventualelor înghețuri. Legumicultorii sint chemați să asigure însămințarea și plantarea întregii suprafețe prevăzute cu legume de primă apariție în primăvara anului viitor.

În scopul asigurării bunei aprovizionări a populației — fabricile de conserve, centrele de industrializare trebuie să lucreze la întreaga capacitate, în trei schimburi, iar această acțiune să fie extinsă și în unitățile agricole mari producătoare.

Pe agenda urgențelor actuale perioade a muncilor agricole se inscrie cu o mențiune specială organizarea temeinică a acțiunii de recoltare, sortare, transport și depozitare a întregii producții de cartofi, înlăturându-se orice pierderi. Se impune, totodată, asigurarea cartofilor pentru sămință, realizarea fondului de stat.

O lucrare urgentă este și recoltarea florii-soarelui, care trebuie practică încheiată în

următoarele 8—10 zile, punându-se accentul în paralel pe depozitarea și conservarea în cele mai bune condițiuni a producției. Se impun, totodată, măsuri pentru stringerea și depozitarea grabnică a producției de orez, soia, tutun și a celorlalte culturi de toamnă.

Lucrătorilor din viticultură și industria alimentară, specialiștilor, scrisoarea secretarului general le adresează chemarea de a-și mobiliza forțele și de a utiliza cu maximum de randament mijloacele necesare pentru recoltarea, preluarea și valorificarea superioară a întregii producții de struguri. În toate podgoriile, culesul trebuie să se facă în cel mai scurt timp posibil, să nu se risipească nici un clochene.

La acțiunea de recoltare a fructelor sint chemați să participe, alături de lucrătorii din agricultură, și elevii școlilor de la sate. De asemenea, trebuie intensificată livrarea producției la fondul de stat, achiziționarea unor cantități sporite de fructe de la gospodăriile populației.

Dezvoltarea sectorului zootehnic, creșterea producției de carne și lapte — sarcini de cea mai mare însemnătate stabilite de ședința comună a C.C. al P.C.R., a Consiliului Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale și a Consiliului de Miniștri din 13 iulie a.c. — impun îmbunătățirea și asigurarea bazel furajere. În această

lumină, în scrisoare se subliniază necesitatea ca în această perioadă să fie intensificate acțiunile pentru stringerea, transportul, depozitarea și insiloizarea tuturor resurselor furajere din unitățile agricole. Ținând seama de timpul favorabil și de necesitatea economisirii nutrețurilor depozitate, unitățile agricole sint chemate să ia măsuri pentru prelungirea perioadei de pășunat a animalelor.

Succesul campaniei de recoltare este strins legat de funcționarea fără cusur a transportului. În această direcție, scrisoarea cuprinde indicații privind coordonarea, folosirea eficientă și dirijarea tuturor mijloacelor de transport în așa fel încît ele să fie folosite la întreaga capacitate, să fie îndreptate operativ acolo unde este cea mai mare urgență, înlăturându-se staționările inutile, reducându-se totodată timpul de încărcare și descărcare a produselor.

Pentru a pune baze temeinice viitoare recolte în scopul obținerii unei producții mari în anul viitor, specialiștilor li se adresează chemarea de a participa nemijlocit la lucrările agricole de sezon, asigurând intensificarea ritmului de execuție a arăturilor, transportul și incorporarea în sol a întregii cantități de îngrășăminte naturale, efectuarea lucrărilor

de condiționare și verificare a semințelor. În scrisoare se subliniază necesitatea ca perioada de însămințare a grâului să fie stabilită diferențiat pe zone și ca această acțiune, de cea mai mare importanță, să fie încheiată în întreaga țară până la 10 octombrie.

În această perioadă de vîrf nu există sarcină mai importantă pentru specialiștii din agricultură, pentru cadrele de conducere din Ministerul Agriculturii, Industriei Alimentare și Apelor, Uniunii Naționale a Cooperativelor Agricole de Producție, pentru specialiștii de la județe și de la comuna ca soluționarea operativă, la fața locului, a tuturor problemelor din campania de toamnă. Prezența permanentă acolo unde se hotărăște soarta recoltei, indicații concrete și control riguros — iată ce se cere fiecărui specialist, fiecărui cadru de conducere.

„Imi exprim convingerea că toate organele și organizațiile de partid, consiliile populare, toți specialiștii și lucrătorii din agricultură, comunistii, toți oamenii muncii, vor acționa cu hotărîre în vederea înlăturării acestor sarcini de cea mai mare însemnătate menite să asigure stringerea la timp și fără pierderi a întregii recolte, precum și obținerea unor producții sporite în anul viitor”, arată secretarul general al partidului în scrisoarea sa.

Oamenii muncii din agricultură, comunistii, întregul popor sint hotărîți să răspundă prin fapte chemării adresate de tovarășul Nicolae Ceaușescu, prin intensificarea eforturilor pentru succesul deplin al campaniei agricole de toamnă, cu convingerea că îndeplinind aceste sarcini de excepțională însemnătate asigură încheierea cu bune rezultate a acestui an hotărîtor pentru înlăturarea cîncinalului înainte de termen, pentru continuarea înflorire a patriei și creșterea bunăstării întregului popor.

In întreprinderile agricole de stat

RITM SUSȚINUT ȘI CALITATE SUPERIOARĂ LA EFECTUAREA LUCRĂRIILOR DE TOAMNĂ

Ing. Dan ȘERBU

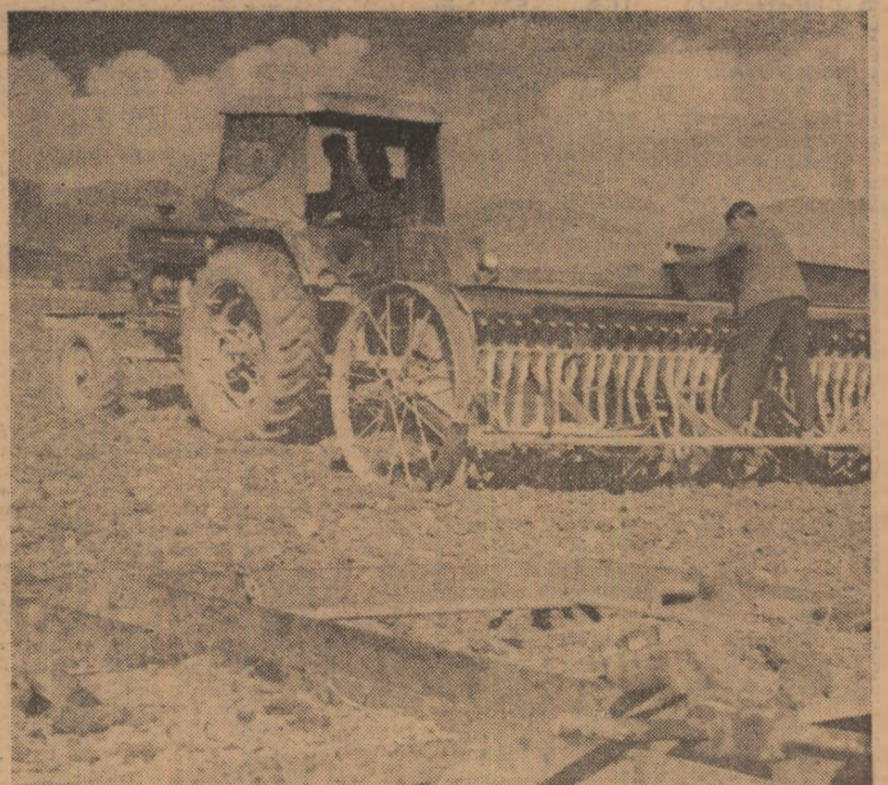
secretar general în Departamentul agriculturii de stat

Este îndeobște cunoscut faptul că, în campania de toamnă, unitățile agricole au de parcurs o perioadă de vîrf. Acum avem de efectuat cel mai mare volum de lucrări; într-un timp relativ scurt trebuie să se realizeze, în paralel, semănatul grâului, orzului, rapiței și a unor culturi de nutreț, să se recolteze și să se depoziteze în bune condițiuni porumbul, floarea-soarelui, soia, furajele de volum, fructele, strugurii și legumele de toamnă, să se efectueze arături pe toate suprafețele unde urmează să se semene culturile de primăvară. Complexitatea sarcinilor ce stau în fața tuturor lucrătorilor de pe ogoare impune, pentru asigurarea succesului, amplificarea serioasă a eforturilor, astfel ca toate operațiunile să se efectueze în cadrul perioadei optime, la cel mai înalt nivel calitativ.

Scrisoarea adresată de tovarășul Nicolae Ceaușescu organelor și organizațiilor de partid, de stat, tuturor

lucrătorilor și specialiștilor din agricultură, vibranta sa chemare la îndeplinirea cu rezultate cât mai bune a acestui an hotărîtor pentru înlăturarea cîncinalului înainte de termen constituie pentru toate colectivele de muncă din agricultură un puternic imbold de mobilizare largă a tuturor forțelor pentru desfășurarea cu succes a tuturor lucrărilor agricole de toamnă — acțiune care, pe drept cuvînt, este apreciată ca fiind de interes național.

Potrivit planurilor de măsuri stabilite, în marea majoritate a întreprinderilor agricole de stat s-au făcut, pentru însămințările de toamnă, pregătiri temeinice, ceea ce permite ca acum să se lucreze cu operativitate. Amplasarea culturilor după plante bune premergătoare — pe total IAS grîul va fi semănat după leguminoase pe circa 15% din suprafața cultivată, după cereale pă-

La C.A.P. Recea, județul Maramureș, grîul se seamănă în perioada optimă și cu maximă atenție pentru calitatea lucrării.

(Continuare în pag. a 10-a)

AGRICULTURA

Săptăminal de știință și practică, editat sub egida Ministerului Agriculturii, Industriei Alimentare și Apelor și a Unii Sindicatelor pe ramură

SUMAR

- Reportaj-anchetă: TOAMNA PE OGOARELE CONSTANȚENE; IRIGAREA GRIULUI (pag. 4).
- CAI DE SPORIRE A PRODUCȚIEI DE PROTEINE; Recomandările Centralei vici și vinului; CULESUL STRUGURILOR — FĂRĂ AMINĂRI! (pag. 5).
- În recoltarea și depozitarea furajelor: ORICE ÎNTIRZIERE INSEAMNĂ PIERDERI NEREcuperabile!; VALORIFICAREA RAȚIONALĂ A DEȘURILOR DE ABATOR SUB FORMA DE FĂINURI PROTEICE (pag. 6).
- EXPOZIȚIA ZOOTEHNICĂ — TIRG SĂLAJ '73 (pag. 7).
- Pagină specială: SEPTEMBRIE — LUNĂ DE VİRF PE ȘANTIERELE DE ÎMBUNĂȚĂȚIRI FUNCİARE (pag. 8).
- Anchetă noastră în S.M.A. din județul Ilfov: REALIZAREA PLANULUI DE VENITURI ȘI CHELTUIELI — OBLIGAȚIE A FIECĂRUI MECANIZATOR!; Cuvîntul specialistului: ADAPTAREA COMBINELOR C₁ ȘI C₂ PENTRU TREIERATUL CİNEPII (pag. 9).
- CE SE ÎNTREPRINDE PENTRU GENERALIZAREA PREȚULUI DE COST ÎN C.A.P.? (pag. 10).
- Diversificarea produselor între cerință și ofertă: ZAHĂR CUBIC, CANDEL ȘI ALTE SORTIMENTE AȘTEPTATE (pag. 11).
- ÎNVĂȚĂMİNT — CERCETARE — PRODUCȚIE — TRIADĂ A MAXIMEI EFICIENȚE ÎN PROCESUL INSTRUCTIV-EDUCATIV (pag. 12).
- DIN PROGRAMUL DE RADİO ȘI TELEVIȚIUNE (pag. 13).
- CALEIDOSCOP (pag. 14).
- DOCUMENTAR EXTERN (pag. 15).
- AGRICULTURA PE GLOB (pag. 16).

COLEGIUL DE REDACȚIE

Ing Emilian ALBULESCU (secretar general de redacție); Ing Vasile CIAUȘU (redactor șef); Ing Sonia DIRADURIAN; Ing. Eugen GRIGORESCU; Ing. Emil IONESCU; Ing. Nicolae MANTZ; Dr. ing. Teodor MARIAN; Ing. Ioan MOLDOVAN, membru corespondent al A.S.A.S.; Dr. ing. Mircea MOȚOC, membru corespondent al Academiei R.S. România; Prof. dr. Tiberiu MUREȘAN, membru titular al A.S.A.S.; Marin NEDEA; Dr. Valentin POPOVICI; Ing. Lucian ROȘCA; Dr. Vintilă ROTARU; Anton STOIANOVICI; Ing. Nicolae STOICA; Ing. Dan ȘERBU; Prof. dr. doc. Nicolae ȘTEFAN, membru titular al A.S.A.S.; Ing. Ion TOMA; Ing. Dumitru UNGUREANU; Prof. dr. Sergiu VREJBA.

Redacția; București. Piața Școlii nr. 1 Sectorul 1. Oficiul poștal 33 Căsuța poștală 4 105. Telefon 17 32 73.

Abonamentele se fac la oficiile și agențiile poștale prin factorii poștali și difuzorii orocentuali.

Cititorii din străinătate pot face abonamente la revista „Agricultura” prin întreprinderea „ROMPRESFILATELIA” — Serviciul Import — export presă — București. Calea Grivițelor nr. 64-66 P.O.B. — 2001 România.

Comenzile pentru publicitate (reclame) se primesc la redacție.

Tiparul: Combinatul poligrafic „Casa Școlii”.

• Cronica săptămînii •

Privim harta Americii Latine și rememorăm țările care l-au primit ca oaspete de seamă pe conducătorul statului român, președintele Nicolae Ceaușescu: Cuba, Costa Rica, Venezuela, Columbia, Ecuador, Peru. În ultima săptămînă, solii poporului român au vizitat Ecuadorul și Peru, țări în care a domnit aceeași atmosferă de căldă cordialitate, dorința sinceră, manifestată de a dezvolta relații de colaborare în folosul bilateral, al păcii în întreaga lume.

Imaginile transmise la televizor, reportajele apărute zi de zi în presă subliniază, pe bună dreptate, stima și prețuirea de care se bucură România, politica sa, personalitatea tovarășului Nicolae Ceaușescu în rîndul populației, al cercurilor politice din țările vizitate.

Gazdele — oamenii simpli veniți în număr impresionant să strîngă mîinile reprezentanților țării noastre sau să poarte lozinci cu urări de bun venit în limba română, ori steagul cu cele trei culori, ca și înalți demnitari și șefi de state — au considerat vizitele drept evenimente de cea mai mare însemnătate. Discuțiile purtate la nivel înalt, contactele cu personalități proeminente ale vieții politice, economice, culturale din aceste țări s-au materializat, lucru firesc, în încheierea unor documente de o deosebită valoare principală și practică pentru relațiile bilaterale, pentru continua consolidare a relațiilor de colaborare între țări și popoare. Semnificative, în acest sens, sînt cuvîntele rostite de tovarășul Nicolae Ceaușescu la Quito: „Plecăm cu convingerea că popoarele român și ecuadorian vor conlucra activ atît pe plan bilateral, cit și pe plan internațional, aducîndu-și contribuția la triumful idealurilor de dreptate socială, la colaborarea între popoare și la pacea în lume”.

Președintele Rodriguez Lara, înainte de a se despărți de solii poporului român, dînd glas sentimentelor locuitorilor din țara sa, a spus: „Lasați aici prieteni buni. Vă doresc, domnule președinte, din toată inima, mult succes în activitatea dumneavoastră, spre binele și fericirea poporului român”.

Declarația solemnă comună a Republicii Socialiste România și a Republicii Ecuador, document de referință pentru relațiile prietenești, de colaborare dintre țările și popoarele român și ecuadorian, consemnează că aceste relații vor cunoaște o dezvoltare continuă, în interesul României și Ecuadorului, al păcii și înțelegerii internaționale.

Republica Peru, împărăția Anzilor, țară care se întinde de-a lungul Pacificului pînă dincolo de Tropicul Capricornului, a primit în mod sărbătorec pe președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, Nicolae Ceaușescu, și pe tovarășa Elena Ceaușescu, cu aceleași înalte onoruri, cu aceeași căldură și prețuire cu care solii poporului nostru au fost înconjurați de-a lungul vizitei pe continentul latino-american.

Ecou al sentimentelor populației din Peru, presa din această țară a anunțat cu titluri mari, pe prima pagină, acest eveniment important din istoria relațiilor dintre cele două țări, fotografiile din România socialistă, care semnifică marile noastre îndepliniri pe plan economic, social și politic, tendința, manifestată consecvent, de a colabora cu toate națiunile. De asemenea, ziarele relevă personalitatea tovarășului

Nicolae Ceaușescu, dinamismul său excepțional, subliniază că sub conducerea sa România desfășoară o politică externă independentă, iar pe plan intern a obținut succese strălucite în dezvoltarea economică. La toate acestea vom adăuga și un alt eveniment plin de semnificații, și anume, apariția în aceste zile, la Lima, a unui volum de articole și cuvîntări ale tovarășului Nicolae Ceaușescu, intitulat sugestiv „Norme și relații pentru pacea și colaborarea mondială”.

Opinia publică din țara noastră, urmărind cu legitim interes desfășurarea vizitelor tovarășului Nicolae Ceaușescu pe continentul latino-american le dă o înaltă apreciere, nutrește convingerea fermă că ele contribuie la stabilirea și dezvoltarea unor relații între state și popoare propice întăririi păcii în întreaga lume, mai bune înțelegeri între toate popoarele planetei noastre. În același timp, oamenii muncii din fabrici și uzine, de pe șantiere și ogoare, își concentrează eforturile pentru a îndeplini în mod exemplar sarcinile trasate de partid pentru continua înflorire a economiei și culturii, a patriei noastre socialiste. Sînt zile de muncă entuziastă, spornică, zile în care fiecare colectiv, fiecare om al muncii își aduce contribuția la mai buna gospodărire a avuției noastre obștești, la continua ei dezvoltare.

Pentru lucrătorii din agricultură, scrisoarea tovarășului Nicolae Ceaușescu, chemarea înflăcărată pe care secretarul general al partidului le-a adresat-o, zilele trecute, constituie un puternic stimul în întreaga activitate. Muncind mai bine, mai spornic, ei răspund prin fapte acestei chemări, intensificîndu-și eforturile pentru succesul deplin al campaniei agricole de toamnă.

A început un nou an școlar. Școlile și facultățile și-au deschis porțile pentru cei patru milioane de elevi și studenți. Noul an de învățămînt a început sub semnul istoricelor măsuri stabilite de Plenara C.C. al P.C.R. din iunie 1973 privind dezvoltarea și perfecționarea învățămîntului.

În această zi de început de nou an școlar, tovarășul Nicolae Ceaușescu a adresat un vibrant mesaj cadrelor didactice, elevilor și studenților, organizațiilor de partid, de tineret și pionieri. Mesajul ilustrează grija deosebită, permanentă, pe care partidul și statul nostru, personal tovarășul Nicolae Ceaușescu, o acordă tinerei generații, pregătirii viitorilor constructori ai comunismului.

Subliniind sarcinile deosebite care stau în fața școlii, în mesaj se arată: „Realizarea amplului program elaborat de Congresul al X-lea al partidului depinde într-o măsură hotărîtoare de modul în care este pregătit și instruit tineretul, de nivelul cunoștințelor sale științifice și profesionale, de educarea și formarea sa politico-morală sănătoasă... Învățămîntul nostru de toate gradele trebuie astfel organizat și îndrumat încît să corespundă în modul cel mai direct cerințelor concrete, actuale și de perspectivă, ale dezvoltării societății românești, imperativelor practicei construirii socialismului și comunismului în România”.

Cadrelor didactice, precum și toți tinerii studioși din țara noastră nu-și vor precupeți eforturile pentru a îndeplini exemplar, cu devotament și răspundere comunistă, sarcinile trasate de partid pentru ridicarea școlii românești pe culmi tot mai înalte ale lumînii.

● BLOC-NOTES ● BLOC-NOTES ● BLOC-NOTES ● BLOC-NOTES ●

O DELEGAȚIE DE SPECIALIȘTI SOVIETICI DIN DOMENIUL AGRICULTURII NE VIZITEAZĂ ȚARA

În cadrul schimburilor de experiență în domeniul agriculturii, între România și Uniunea Sovietică, în țara noastră se află o delegație de specialiști sovietici, în frunte cu I. A. Kolomiț, prim adjunct al ministrului agriculturii al R.S.S. Ucrainene, și M.V. Kuzmenko, președintele Prezidiului Filialei din Sud a Academiei Unionale de Științe Agricole „V.I. Lenin”.

În cursul șederii de zece zile în țara noastră, membrii delegației — cercetători, specialiști din producție și lucrători din cadrul organelor agricole — fac un amplu schimb de experiență cu specialiștii noștri în domeniul culturii porumbului și al producerii de sămînți hibridă, avînd în același timp, prilejul de a cunoaște pe larg cele mai importante realizări obținute de poporul român în direcția creșterii și diversificării producției agricole și a industriei alimentare.

CONFERINȚĂ METODICO-ȘTIINȚIFICĂ CU TEMA „ÎMBUNĂȚĂȚIREA SOLURILOR SALINIZATE”.

În perioada 1-9 septembrie 1973, Institutul de studii și cercetări pedologice a organizat prima consfătuire metodic-științifică cu tema „Îmbunătățirea solurilor salinizate”.

Consfătuirea, care a avut loc la Academia de științe agricole și silvice, a debătut probleme esențiale ale temei: ameliorarea solonechurilor cu ajutorul amendamentelor, lucrărilor agro-ameliorative etc; ameliorarea solurilor saline și alcalice în condiții ameliorative dificile pe fond drenat; metode de ameliorare a solurilor saline și alcalice cu o privire specială asupra evoluției salinității solurilor, mineralizării apelor freactice sub influența diferitelor lucrări ameliorative; evoluția capacității de producție a solurilor saline și alcalice sub influența diferitelor lucrări ameliorative; relații sol-apă-plantă și toleranța plantelor la salinitate.

Programul consfătuirii a cuprins două zile de vizitare a cîmpurilor experimentale de ameliorare a solurilor saline și alcalice de la Rușeu și Polizești.

În cadrul consfătuirii, specialiști români, maghleri, sovietici, lugoslavli, bul-

gari și cehoslovaci au prezentat 15 referate.

Discuțiile purtate au fost concretizate într-un protocol, care a stabilit planul de lucru al țărilor socialiste participante la tema „Îmbunătățirea solurilor saline și alcalice” pentru perioada 1974-1980.

Țara noastră a fost aleasă coordonatoare a acestei teme (Dr. Gh. SANDU).

În zilele de marți și miercuri, membrii delegației au vizitat I.C.C.P.T.—Fundulea.

Ședința Consiliului Departamentului Agriculturii de Stat

Săptămîna trecută a avut loc ședința de lucru a Consiliului Departamentului Agriculturii de Stat. Ordinea de zi a debaterilor a cuprins: analiza activității economico-financiare a întreprinderilor agricole de stat pînă la sfîrșitul lunii august a.e.; informarea privind stadiul realizării planului de producție în sectorul taurin și măsurile ce se impun pentru realizarea integrală a lui pînă la sfîrșitul anului și pentru crearea bazei materiale pentru anul 1974; informarea privind stadiul îndeplinirii planului de investiții și măsurile preconizate pentru asigurarea îndeplinirii lui pe anul 1973; stadiul pregătirii pentru desfășurarea în bune condiții a campaniei de toamnă; analiza acti-

ȘEDINȚA CONSILIULUI DEPARTAMENTULUI AGRICULTURII DE STAT

Ședința de lucru a Consiliului Departamentului Agriculturii de Stat. Ordinea de zi a debaterilor a cuprins: analiza activității economico-financiare a întreprinderilor agricole de stat pînă la sfîrșitul lunii august a.e.; informarea privind stadiul realizării planului de producție în sectorul taurin și măsurile ce se impun pentru realizarea integrală a lui pînă la sfîrșitul anului și pentru crearea bazei materiale pentru anul 1974; informarea privind stadiul îndeplinirii planului de investiții și măsurile preconizate pentru asigurarea îndeplinirii lui pe anul 1973; stadiul pregătirii pentru desfășurarea în bune condiții a campaniei de toamnă; analiza acti-

vității de producție și economico-financiare a F.N.C. preluate de la C.V.C.P.N.C. și influența lor asupra realizării indicatorilor de plan în complexele de animale; informarea privind stadiul asigurării necesarului de furaje concentrate și de volum pentru balanța 1973-1974; direcțiile activității de cercetare în domeniul agriculturii, industriei alimentare, economiei apelor și silviculturii pentru perioada 1975-1980-2000; măsuri privind cooperarea I.A.S. cu gospodăriile individuale pentru creșterea și îngrășarea taurinelor, porcinelor și păsărilor; analiza activității de protecția muncii și măsurile preconizate de departament pentru evitarea accidentelor de muncă.

CURS DE PERFECȚIONARE PENTRU DIRECTORII CASELOR AGRONOMULUI

Luni, 17 septembrie 1973, la Centrul special pentru perfecționarea cadrelor din agricultură — București, a început un curs de instruire și perfecționare la care participă directorii caselor agronomului din

întreaga țară. Cu acest prilej, pe lingă o serie de expuneri în legătură cu problemele cele mai actuale ale dezvoltării agriculturii noastre, sînt prezentate teme legate de perfecționarea pregătirii profesionale a cadrelor, sarcinile ce revin în acest domeniu caselor agronomului.

În cadrul cursului, după expunerile directorilor caselor agronomului din județele Ilfov, Cluj, Suceava și Argeș, care au înfățișat experiența obținută în problemele respective, au urmat rodnice discuții cu privire la aplicarea normelor unitare de funcționare a caselor agronomului și regulamentul lui respectiv.

În fotografie: aspect de la deschiderea cursurilor.

CAMPANIA AGRICOLĂ DE TOAMNĂ — ACȚIUNE A ÎNTREGULUI POPOR!

LA STRÎNGEREA RECOLTELOR, LA ÎNSĂMÎNȚAREA PĂIOASELOR — ORGANIZARE, RITMICITATE, PARTICIPARE UNANIMĂ PENTRU A TRADUCE ÎN FAPTE INDICAȚIILE SECRETARULUI GENERAL AL PARTIDULUI!

● Toți lucrătorii ogoarelor, toți locuitorii satelor — la datorie ● Tractoarele și mașinile agricole — utilizate la maximum ● Atenție sporită strîngerii recoltelor de legume ● Activitate neîntreruptă în unitățile industriei alimentare.

Prețioasele indicații pe care tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, le-a transmis în scrisoarea adresată organelor și organizațiilor de partid, de stat, tuturor lucrătorilor și specialiștilor din agricultură au devenit, în aceste zile, cuvînt de ordine pentru toți cei angrenați în hotărîtoarea campanie agricolă de toamnă. Prețutindeni, în ferme de producție, în unități de mecanizare, în fabrici și uzine prelucrătoare se muncește intens, cu abnegație, pentru recolta acestui an, pentru pîinea anului viitor.

Măsurile imediate necesare pentru ca întreaga activitate să se desfășoare în ritmul și cu rezultatele preconizate au constituit obiectul teleconferinței organizate marți seara de conducerea M.A.I.A.A. Au fost precizate, cu acest prilej, câteva acțiuni cu caracter prioritar.

Recoltarea florei-soarelui trebuie să fie terminată în următoarele 5—6 zile. La 18 septembrie acțiunea fusese încheiată pe 70% din suprafață în I.A.S. și pe 60% în C.A.P. Au terminat în totalitate recoltarea acestei culturi cooperatorii din județul Mehedinți. Rămîneri în urmă se constată în cooperativele agricole din județele Prahova, Bacău și Vrancea, cu realizări cuprinse între 16% și 26%, Argeș și Neamț cu 33% și, respectiv, 36%.

Sfecla de zahăr trebuie să se recolteze eșalonat, potrivit graficelor de livrare. Suprafața recoltată la 18 septembrie reprezenta 29% din total. La teleconferință s-a atras atenția fabricilor

asupra obligativității de a lucra în trei schimburi.

Recoltarea porumbului va trebui, de asemenea, intensificată. În legătură cu această cultură s-a atras atenția asupra necesității ca, paralel cu recoltarea, în toate județele, atît unitățile de stat, cit și cele cooperatiste să respecte planurile de livrare către fabricile de nutrețuri combinate. Acțiunea decurge mai bine în județul Galați. Dar se înregistrează mari rămîneri în urmă în județele Arad, Brăila, Buzău, Ilfov și Tulcea.

Cartofii reclamă în aceste zile, o susținută activitate, atît la recoltare, cit și la livrare. În comunele și județele cu pondere în cultura cartofilor, comandamente special constituite se vor ocupa direct de organizarea temeinică a recoltării, transportului și depozitării întregii producții, respectîndu-se graficele de livrare cu grija respectivă pentru cartofii de sîmînță. Recoltarea a fost încheiată pe 53% din suprafață în I.A.S. și pe 66% în C.A.P. Este necesară intensificarea ritmului în județele Maramureș, Harghita, Sălaj, Brașov, Caraș-Severin și Vaslui.

Legumele trebuie să se afle și ele în centrul preocupărilor unităților agricole. Peste tot se va organiza temeinic recoltarea, eșalonîndu-se în strînsă corelație cu cerințele pieței și cu nevoile fabricilor. În același timp, în cîmp este necesară continuarea lucrărilor de întreținere specifice acestei perioade și, în special, a udărilor la culturile duble. Pentru a feri recolta de pierderi, în fiecare grădină, în fiecare fermă se vor

asigura cantități îndestulătoare de materiale fumigene pentru a fi folosite acolo unde se ivește pericolul brumelor.

Pentru valorificarea superioară a producției de legume, fabricile de conserve și centrele de preindustrializare vor organiza munca astfel încît să lucreze în trei schimburi. La teleconferință s-a subliniat necesitatea ca și în schimburile 2 și 3 să se asigure numărul de muncitori necesari unei activități complete.

Pregătirea terenului și însămînțările nu suferă nici o tîrîgînire. Toate județele țării se află acum în plină perioadă optimă. Arăturile pentru însămînțări au fost efectuate în proporție de 66% în I.A.S. și 62% în C.A.P., iar pregătirea terenului în proporție de 36% în I.A.S. și 41% în C.A.P. La 18 septembrie, suprafața însămînțată cu diferite culturi de toamnă reprezenta 19% în I.A.S. și 20% în C.A.P. Lucrările decurg într-un ritm mai accentuat în județele Tulcea, Constanța, Ialomița, Galați și Satu Mare. În cooperativele agricole din județele Satu Mare și Neamț s-a terminat semînatul orzului de toamnă. Acțiunea se apropie de sfîrșit și în județele Iași, Galați, Vaslui, Sibiu, Tulcea și Olt. La grîu, cele mai mari suprafețe au realizat cooperativele agricole din județele Vaslui — 38%, Bacău — 35% și Galați — 33%. În zilele care urmează toți mecanizatorii, toți lucrătorii din secțiile de mecanizare sînt datori să participe la muncă asigurînd funcționarea în două schimburi sau în schimburi prelungite a tuturor tractoarelor.

Cooperatorii din Cordun-Neamț au intensificat ritmul arăturilor pentru ca grîul să se însămînțeze la timp.

Cu ajutorul combinelor, la C.A.P. Stilpu, județul Buzău, floarea-soarelui s-a recoltat într-un timp record.

Foto: C. DUMITRU

Buletin AGROMETEOROLOGIC

INSTITUTUL DE METEOROLOGIE ȘI HIDROLOGIE NE INFORMEAZĂ:

În săptămîna care a trecut (12—18 septembrie) vremea s-a răcit simțitor în toate regiunile țării, iar precipitațiile au fost neînsemnate cantitativ. În evoluția regimului termic s-a remarcat o scădere sensibilă a temperaturii. Valorile medii diurne în regiunile agricole au oscilat între 10° și 15°, înregistrînd față de mediile multianuale o scădere de 2°—6°.

Temperaturile minime ale aerului, înregistrate la 15 septembrie, au scăzut sub 0° în depresiunile din estul Transilvaniei, fiind cuprinse între —4° (la Miercurea Ciuc) și 0° (la Bistrița, Făgăraș, Sebeș, Dej, Sărmaș, Baraolt etc.); în restul zonelor au fost cuprinse între 1° și 8°.

În zilele de 14, 15, 16 și 17 septembrie s-a produs brumă în Transilvania, nordul Crișanei, Maramureș, nordul și centrul Moldovei și în sud-estul Banatului. În straturile arabil al solului, temperatu-

riile medii din ultima zi au oscilat între 13° și 18°, mai ridicate în sudul Olteniei, Banat și Crișana (19°—22°).

Sub aspect pluviometric, intervalul a fost deficitar în precipitații. Cantitățile de apă rezultate din ploile temporare și sub formă de averse au fost cuprinse între 1 și 5 mm (local mai mari în nordul Moldovei). În restul zonelor, precipitațiile au fost sub 1 mm sau nu au fost semnalate.

Rezervele de umezeală a solului, la adîncimea de 0—20 cm, se mențin deficitare în cea mai mare parte a cîmpiei de vest, Dobrogea, sud-estul Moldovei, vestul Olteniei și estul Bărăganului (0—50 m.c.ha). Cele mai mari rezerve de apă sînt în sud-estul Transilvaniei, jumătatea de nord-est a Bărăganului și estul Olteniei (200—400 m.c.ha). Restul zonelor prezintă rezerve intermediare.

Evoluția condițiilor meteorologice menționate a determinat o relativă încetinire a ritmului de acumulare a zahărului în fructe și de dezvoltare a culturilor aflate în vegetație.

Condițiile atmosferice au continuat să fie favorabile desfășurării campaniei agricole de toamnă.

**TIMPUL PROBABIL PENTRU
INTERVALUL**

20 — 26 SEPTEMBRIE

Vremea va fi rece la începutul intervalului, apoi în încălzire ușoară. Cerul va fi mai mult noros, mai ales în jumătatea de sud-vest a țării, unde temporar va ploua. În rest, ploi izolate. Vînt potrivit. Temperaturile minime vor fi cuprinse între 2° și 12°, izolat mai coborîte, iar maximele între 12° și 22°. În următoarele două nopți va fi pericol de formare a brumei în Moldova și izolat în Dobrogea și Bărăgan.

PE SCURT DE LA CORESPONDENȚI

PRIN INTRAJUTORARE. Consiliul intercooperatist Borlești, județul Neamț, care are în componența cooperativele Borlești, Rediu și Cindești, a avut de executat arături de vară pe 1599 hectare. Folosindu-se din plin cele 30 de tractoare afectate secției de mecanizare respective, și organizîndu-se o temeinică acțiune de intrajutorare, cu sprijinul direct al inginerului Ion Suflet, directorul S.M.A. Borlești și al mecanicului șef Doru Călimanu, s-a reușit să se termine lucrările planificate. Demn de remarcat e faptul că s-a arat și noaptea, executîndu-se lucrări de foarte bună calitate. Concomitent cu arăturile, s-a efectuat și incorporarea unor importante cantități de îngrășăminte chimice sub brazdă.

Întreaga cantitate de sîmînță de grîu fiind asigurată și tratată, iar mașinile bine puse la punct, mecanizatorii — dintre care merită a fi evidențiat Vasile Ciubotaru, Gheorghe Barcan de la C.A.P. Rediu, Vasile Nistor, Mihai Vișan de la C.A.P. Cindești, Constantin Ursu și Vasile Boc de la C.A.P. Borlești — s-au angajat ca întreaga suprafață planificată să fie însămînțată în termen optim. (Tache Vasilache — țaran cooperator).

PENTRU SPORIREA PRODUCȚIILOR AGRICOLE. Alături de cooperatorii și mecanizatorii din județul Dolj, colectivul de muncă al Intreprinderii de exploatare a lucrărilor de îmbunătățiri funciare Cralova își aduce din plin contribuția la sporirea producțiilor agricole. Astfel, sistemul de irigații din zona Calafat—Băilești, pe 49 600 hectare (repartizate celor două I.A.S., cu o suprafață de 5 331 ha și celor 24 C.A.P., cu o suprafață de 44 269 ha) care a intrat în funcțiune la întreaga sa capacitate, a devenit bine cunoscut.

Alături de acest mare sistem de irigații se află în faza finală de construcție și sistemul din zona Sădova—Corabia, numai în județul Dolj amenajîndu-se o suprafață de 55 000 ha. Pe firul rețelelor artificiale de apă ale acestui sistem de irigații se vor înființa plantații de pomi și viță de vie.

Cele patru sisteme de irigații existente în județul Dolj (Calafat, Băilești, Amărăști și Dăbuleni) sînt dotate cu aparatură modernă pentru canalizarea apei necesare plantelor, reglîndu-se prin intermediul irigațiilor nevoia de apă a solului. În felul acesta, în fiecare tonă de produs ce se recoltează trebuie să apreciem că se află și efortul harnicului colectiv de muncă din cadrul I.E.L.I.F.—Craiova. (Carol Bora economist).

UN NOU COMPLEX ZOOTEHNIC. După intrarea în funcțiune a complexelor intercooperatiste de tip industrial pentru creșterea păsărilor ouătoare de la Burdujeni și de îngrășare a tineretului taurin de la Rădăuși, de curînd, la Hăuțești, județul Suceava, a început construirea unui nou complex zootehnic.

Noua unitate intercooperatistă se construiește prin asocierea cooperativele agricole Adîncata, Hăuțești, Sărbănești, Zvoriștea și Zamostea. În cadrul complexului, se vor îngrășa anual aproximativ 3 000 de viței. Construcția este situată la mică distanță de fabrica de amidon Hăuțești și fabrica de zahăr Bucecea, care vor asigura o mare parte din necesarul de produse furajere. Pînă la sfîrșitul acestui an, se prevede a se executa 60% din volumul lucrărilor, urmînd ca în anul 1974 complexul să fie dat în folosință la întreaga sa capacitate.

Tot în anul 1974, în județul Suceava se vor construi încă două complexe zootehnice de tip industrial — unul pentru îngrășarea mieilor și altul pentru îngrășarea tineretului taurin (Octavian Zuss — tehnician).

CONSTRUCȚII DE FOLOS OBȘTESC. Paralel cu activitatea desfășurată în sectoarele de producție, cooperatorii din comuna Lăpușata, județul Vilcea, au ridicat în ultimii ani numeroase construcții care au contribuit la creșterea unor condiții mai bune de muncă și trai, la schimbarea aspectului edilitar-gospodăresc al comunei. Cele mai multe construcții au fost ridicate în cadrul cooperativei agricole : 5 grajduri cu o capacitate de cîte 100 de taurine fiecare, 2 saivane pentru oi, magazii și păluri pentru depozitarea produselor agricole, o distilerie, garaje și remize pentru mașinile agricole și auto etc. De asemenea, cu sprijinul cooperativilor, în comună s-au construit, între altele, două școli care însumează 14 săli de clasă, două ateliere școlare, trei magazine ale cooperativei de consum etc.

De curînd, cooperatorii din Lăpușata au reluat lucrările de construcție a unei brutării. (Profesor Ilie Pătrăchioiu).

Cine străbate, în aceste zile, satele constănțene nu poate să nu remarce complexitatea și tehnicitatea muncii pe care o desfășoară acum, la început de toamnă, lucrătorii ogoarelor. Cimpul însuși scoate în evidență aceste caracteristici: pe întinse suprafețe verzi, lucerna, aflată înaintea celei de-a patra sau a cincea coasă — un „dar” al sistemului de irigații Carasu — se irigă; în lanurile cu floarea-soarelui, modernele și productivele combine Gloria înlocuiesc la recoltare munca a zeci de oameni; porumbul a început și el să ia drumul hambarelor; pământul negru, bine mărunțit indică locul viitoarelor culturi de grâu.

CREȘTE GRADUL DE MECANIZARE

Cum se traduce în cifre ceea ce pe câmp trebuie să însemne o desfășurare perfect organizată de forțe mecanice, dirijate și secundate de oameni, stăpini pe o tehnică superioară? Am aflat de la tovarășul inginer Constantin Popa,

„TREBUIE SĂ-ȘI SPUNĂ CUVÎNTUL CALITATEA DE GOSPODAR”

Aceasta este, după părerea inginerului Dumitru Florea, directorul I.A.S. Topraisar, condiția unei bune organizări a complexei activități din campania agricolă de toamnă. Mai ales când este vorba de unitatea pe care o conduce și care trebuie să recolteze culturi de pe mai bine de 2400 ha, să însămânțeze 2600 ha și să asigure un volum de furaje de 18000 tone de siloz și 2000 tone de fin.

Această însușire de buni gospodari pe care trebuie să o manifeste fiecare lucrător, fiecare șef de fermă, toți salariații unității, s-a concretizat, în primul rând, într-o superioară calitate a reparațiilor întregului utilaj, pentru ca odată lucrul început, acesta să nu mai sufere stagnări, în organizarea într-un flux rațional și economic a transporturilor, în folosirea la maximum a timpului bun de lucru.

REPORTAJ — ANCHETĂ

Toamna, pe ogoarele constănțene

directorul general al Direcției generale agricole județene Constanța.

— O dotare și o organizare superioară ne permit să încadrăm fiecare lucrare în termene mult mai „strinse” ca în alți ani. Exemplul cel mai concludent îl oferă floarea-soarelui. Este al doilea an de mecanizare totală a recoltării. Cu cele 386 de combine Gloria și peste 900 de combine C-1 și C-3, echipate cu dispozitive pentru floarea-soarelui, se recoltează zilnic 4000—4500 ha. Sfârșitul acestei săptămâni sperăm să ne găsească cu acțiunea încheiată. Un plus de tehnicitate se înregistrează și la recoltarea porumbului care va fi efectuată cu mijloace mecanice pe 33% din suprafață, față de 15% în anul trecut. Preocuparea centrală a fost eliberarea, în primul rând, a suprafețelor pe care porumbul constituie premergătoare pentru grâu. Acest teren se și află acum în curs de pregătire pentru grâu.

— O bună parte din unitățile agricole constănțene, cele aflate în zona marei sistem de irigații Carasu, dețin o bună experiență în cultivarea grâului în asemenea condiții. Cum s-a concretizat ea anul acesta?

— S-au aplicat și se aplică udări de aprovizionare în trei situații: pe terenurile nearate, pentru a realiza arături uniforme și umiditate la adâncimea de semănat; pe cele arate după în, mazăre, fasole, care sînt bolovănoase și pe terenurile arate din vară, fără bulgări, pentru a asigura răsărirea. De altfel, primele 11000 ha cu grâu, pe terenuri irigate, au și fost semămate.

Primele realizări atestă preocupările: cea mai mare parte a furajelor este asigurată (la lucernă s-a obținut o producție de 50 tone/ha masă verde și 8 tone/ha fin). Acum, forțele sînt concentrate pentru asigurarea a încă 6000 tone de siloz de sfeclă furajeră și coceni de porumb și 200 tone de fin de lucernă, producția coasei a cincea.

Floarea-soarelui — pe 600 ha — a fost recoltată. Bineînțeles, cu mijloace mecanice și în flux continuu, trecîndu-se fără pauză la pregătirea terenului pentru grâu.

Acum, în centrul preocupărilor se află, desigur, grîul. Pe 1200 ha, după păioase anul I — teren pregătît grădinară — semănatul a început. Ultimele suprafețe — după soia — se vor însămînța în primele zile ale lui octombrie. Peste tot, în fiecare fermă se muncește intens și organizat.

OSTROVUL — LA CEASUL CULESULUI

Cînd spui Ostrov, spui struguri. În această podgorie, cu veche tradiție, s-au petrecut în ultimii ani transformări uimitoare. Viile s-au înmulțit și, ceea ce este esențial au întinerit. Dovada: numeroasele plantații noi, moderne care îmbracă azi dealurile ce străjuiesc Dunărea. Unitate cu pondere în viticultura județului, I.A.S. Ostrov s-a afirmat, an de an, ca o prezentă vie, dinamică, producția sa înregistrînd nu odată valori superioare, pe aproape 1700 ha. De aici se exportă anul acesta cantități care reprezintă 15% din totalul strugurilor exportate, în ansamblu, de unitățile

agricole de stat din țară.

„Producția acestui an — sublinia ing. Gheorghe Lazoveanu, directorul I.A.S. Ostrov — a întrecut așteptările. Planul de producție prevedea 17300 tone de struguri. Realitatea existentă la nivelul fiecărei ferme impune însă reconsiderarea acestei cifre care, în final, va fi probabil depășită”.

Recolta din acest an a fost, desigur, determinată și de evoluția favorabilă a factorilor climatici. Cuvîntul hotărîtor și l-a spus însă munca asiduă a întregului colectiv, a tuturor lucrătorilor din ferme, care au asigurat o riguroasă execuție, la timp optim și în cele mai bune condiții de calitate, a lucrărilor de întreținere. Acum, la cules, ritmul final și calitatea lucrărilor s-au accentuat și mai mult. Cantitățile recoltate depășesc zilnic graficele. „Există la nivelul fiecărei ferme — relata inginerul șef Gheorghe Glăman — o marcantă dorință de autodepășire și un spirit de emulație, vădite în rezultatele obținute: fermele nr. 7 (șef de fermă Constantin Vlădescu) și nr. 1 (șef de fermă ing. Gheorghe Georgescu) au realizat o producție medie de 17000 și respectiv 15500 kg de struguri la hectar”.

Nu mai puțin pricepuți viticultorii sînt și cooperatorii din Ostrov. Și aici, pe cele 328 ha ocupate cu viță de vie, producția se anunță foarte bună. Afuzali — solul de bază — ocupă 200 ha. C-tin Călin, de zece ani președintele acestei unități se mindrește cu faptul că și strugurii cooperativelor sînt tot mai ceruți în țară și peste hotare. Anul acesta, unitatea exportă 700 de tone. Sigur, aceasta, obligă la o riguroasă respectare a unor cerințe de calitate pe care cooperatorii le cunosc bine. Pentru ele s-au străduit în tot timpul lucrărilor de întreținere. Au intervenit în acest sector și unele importante progrese: două din cele 7 stropiri efectuate s-au executat cu ajutorul a două elicoptere. Lucrearea — pe toată suprafața — a durat numai o zi și jumătate, cu cheltuieli la hectar de 6 ori mai mici decît la stropitul manual. S-au făcut apoi lucrări în verde — cizelat, ciupit. Acum, accentul se pune pe sortări. Ele încep în vie, în timpul culesului. Apoi urmează o muncă migăloasă, dar absolut necesară, la ambalare. Nu se preocupă, după cum se vede, eforturile. Ele sînt pe deplin rentabile: pentru unitate, care obține din viticultură 75% din totalul veniturilor (anul acesta circa 12 milioane, depășindu-se planul cu 2 milioane), dar și pentru cooperatori. Acordul global înseamnă la C.A.P. Ostrov un venit de 920 lei pentru fiecare tonă de struguri obținută și o cantitate de struguri echivalentă cu 50% din depășire.

Dar la C.A.P. Ostrov munca în vie este o componentă a întregii campanii agricole de toamnă. Nu se neglijează nici una din celelalte verigi. Cele 160 de hectare cu floarea-soarelui s-au recoltat mecanizat în numai 5 zile. Producția a depășit 2000 kg/ha. Toată suprafața destinată grîului a fost pregătită, iar semănatul a început și aici pe cele 200 ha după grîul anul I.

Pe ogoarele constănțene, ca în tot cuprinsul țării, toamna a intrat deplin în drepturi. Oamenii au întîmpinat-o pregătînd cu seriozitate și răspundere roadele vredniciei.

Ing S. DIRADURIAN
Al. MIHALCEA

O interesantă inițiativă la

LABORATORUL DE PROTECȚIE A PLANTELOR DIN SIBIU

Inițierea laboratorului de protecția plantelor a însemnat un nou pas înainte în asigurarea sănătății culturilor din unitățile agricole, dar și a celor din gospodăriile populației. Cunoscînd obligațiile ce ne revin, ne-am propus să asigurăm un sprijin mai substanțial și acestora din urmă. În ce constă el?

Pînă acum, pentru procurarea substanțelor sau eventual pentru aparatura de stropit, de pildă, producătorul trebuia să piardă foarte mult timp cu încheierea contractului pentru pompă, cu eliberarea rețetei pentru combatere, cu plata acestora și cu primirea produselor de la una din cele 3 magazine amplasate la periferia orașului. Nu de puține ori, din această cauză, oamenii renunțau la serviciile laboratorului nostru, ceea ce a creat însă pericolul unor nivele scăzute de producție și al extinderii unor focare de boli și dăunători.

Pentru a elimina aceste neajunsuri, în orașul Sibiu s-a amenajat un magazin de desfacere, cu amănuntul, a substanțelor pesticide, admise a se vinde la populație. Produsele, ambalate în pungi sau recipiente de sticlă de 1/2 kg și 1 kg, sînt prezentate cu ajutorul

unor etichete în care se indică denumirile și modul de întrebuintare.

Magazinul este deschis de două ori pe săptămînă — ne-am orientat la zilele de marți și vineri — cînd la Sibiu sînt organizate târguri, iar fluctuația producătorilor către reședința de județ este foarte mare. O tehniciană bine pregătită eliberează, contra cost, produsele de combatere, însoțite de o rețetă tip „L.P.P. Sibiu”. În campaniile de combatere, magazinul funcționează zilnic.

Rezultatele nu au întîrziat să apară și foarte mulți producători din județ și chiar din alte județe vin la Sibiu să-și procure substanțele necesare. În acest fel, servirea populației se face rapid, iar tratamentele se pot executa și în sectorul individual, în perioadele de avertizare.

Pentru a răspunde însă mai bine cerințelor producătorilor, ar trebui ca furnizorii să ne livreze substanțele fractionate în cutii de 250 g, 500 g, 1 kg, 3 kg și 5 kg. De asemenea, se resimte lipsa unor spații corespunzătoare pentru prezentarea substanțelor și a aparatului necesare.

Considerăm că asemenea magazine se pot extinde în fiecare județ, municipiu, oraș și chiar comună.

Mircea DEVAN
contabil șef
Laboratorul de protecție
a plantelor Sibiu

IRIGAREA GRÎULUI

Rezultatele experiențelor efectuate la Fundulea și la stațiunile experimentale din sudul și vestul țării, cit și din Moldova au demonstrat că pentru grîul, în condițiile toamnălor secetoase, cele mai eficiente udări sînt udările aplicate toamna. Ele au asigurat sporuri de recoltă, în zone de stepă și silvostepă din sudul țării, de 800—1000 kg/ha, fiecare milimetru de apă folosită la irigare sporînd recolta cu 15 kg/ha.

Pe terenurile arate din vară, în cazul cînd uscarea puternică a solului împiedică pregătirea bună a patului germinativ, se aplică o udare pentru umezirea solului, pe adîncimea de 40—50 cm.

Pe terenurile arate din vară, care au fost lucrate în continuare și se poate pregăti un bun pat germinativ, udarea se aplică după semănat, umezindu-se un strat de sol de 30—40 cm; astfel se asigură o bună răsărire a grîului și condiții pentru creșterea lui în toamnă.

Pe terenurile care se recoltează în cursul lunii septembrie sau chiar în octombrie, fiind cultivate cu soia, porumb, sfeclă de zahăr, floarea-soarelui sau culturi furajere perene este nevoie ca, într-o perioadă relativ scurtă, să se execute eliberarea terenului, pregătirea patului germinativ și semănatul. Ca urmare, și în aceste condiții este preferabilă aplicarea udărilor după semănat, executîndu-se udări de răsărire. Dacă însă uscăciunea solului nu permite pregătirea unui pat germinativ corespunzător, udarea se face înainte de lucrarea solului; după zvîntarea suficientă a solului irigat se trece la pregătirea lui și la efectuarea semănatului. În cazul cînd pământul irigat și-a păstrat umiditate suficientă pînă la semănat, udările de răsărire nu mai sînt necesare.

Dacă toamna este secetoasă și caldă în continuare, pierderea de umiditate din solul irigat poate fi destul de mare — de 2—3 mm/zi. În aceste condiții, pînă la semănat, din stratul de 10—15 cm de la suprafața a solului se poate pierde apa accesibilă plantelor. Sămînța ajunsă în acest strat nu va germina sau va germina și răsări în mod neuniform. Ca urmare, în asemenea condiții, este necesară executarea unei udări de răsărire care să reumezească solul pe 20—30 cm adîncime.

În funcție de scopul urmărit, se aplică norme de 300—600 mc. În cadrul acestei limite, normele mai mari se utilizează la udările prin care se urmărește îmbunătățirea condițiilor de pregătire a solului, iar normele mai mici — la udările de răsărire. În cazuri extreme, cînd grîul se seamănă în sol care încă nu a fost irigat sau a fost irigat necorespunzător, solul pierzînd apa accesibilă plantelor pe adîncimea de 80—100 cm, se folosesc norme mai mari, de pînă la 800 mc.

În toamnă, la grîul, udările de aprovizionare cu norme mari de 1200—1500 mc. c. sînt recomandate în anii anteriori, s-au dovedit a avea numeroase dezavantaje, prelungind mult executarea udărilor. Solul umezit puternic se zvîntă încet și eventualele ploici care intervin ulterior mențin solul umed în continuare, provocînd întîrzieri considerabile în executarea semănatului. Udările cu norme mari au determinat și o necorespunzătoare valorificare a apei. Ploile căzute în toamnă-iarnă, în cantitate de 150—200 mm chiar și în stepa din sudul țării uniformizează de regulă rezerva de umiditate a solului și în primăvară — după determinările făcute — nu se constată diferențe în ceea ce privește rezerva de umiditate a solului (din stratul radicular al plantelor) între parcelele care au primit udări de aprovizionare și cele care nu au primit astfel de udări. În schimb, în iernile cu regim normal sau abundent de precipitații, pe tarlalele unde s-au făcut udări de aprovizionare cu cantități mari de apă, apa se scurge în straturile mai adînci, provoacă levigarea azotului și a altor elemente nutritive ușor solubile și contribuie la ridicarea nivelului apei freactice.

Executarea cu norme moderate a udărilor de toamnă la grîul asigură condiții pentru pregătirea patului germinativ și semănat și pentru răsărire. Precipitațiile care cad în mod frecvent în partea a doua a lunii octombrie, în luna noiembrie și în lunile de iarnă se înmagazinează integral în solul udat astfel și sînt folosite în mod eficient.

Dr. Gh. ȘIPOȘ
I.C.C.P.T. — Fundulea

Aproximativ 15 % din populația lumii este atinsă de flagelul foamei, iar peste 50 % din locuitorii globului suferă urmările nefaste ale subnutriției, mai ales proteice.

Dezvoltarea resurselor alimentare constituie o preocupare în toate părțile lumii. Introducerea metodelor moderne — bazate pe mecanizare și chimizare, pe folosirea semințelor selecționate, pe extinderea sistemelor de irigare — a început să fie aplicată din ce în ce mai mult în ultimii ani și duce la rezultate îmbucurătoare. Producția agricolă poate fi sporită prin valorificarea de noi terenuri.

Dar valoarea nutritivă a alimentelor este determinată, în primul rând, de conținutul lor în proteine și numai în al doilea rând, de conținutul în glucide, lipide, vitamine și săruri minerale. Conținutul în proteine al cerealelor, de circa 8-14%, nu este destul de ridicat. Dar, în urma mării suprafețelor de cultură și a sporirii producției la hectar, se pot obține cantități atât de mari de cereale, încât masa lor proteică ar putea acoperi deficitul actual de 3 milioane de tone, adică de 15 milioane tone de carne de calitate I.

Populația actuală a globului se mărește însă continuu și determină explozia demografică la care asistăm în prezent. În aceste condiții, mărirea suprafețelor de cultură și sporirea producției agricole nu mai asigură mijloace suficiente de acoperire a necesităților de proteine ale noii populații a globului. Pe de altă parte, proteinele de bună calitate sînt mai puțin și mai scumpe, iar cerealele nu le conțin în cantitate suficientă, mai ales pentru necesitățile sugariilor și tineretului. Aceste fapte au determinat căutarea de noi soluții pentru sporirea cantităților de proteine. Obținerea de recolte mai proteice este posibilă datorită unei însușiri remarcabile pe care o au toate organismele: **variabilitatea**.

Diferitele organisme, ca și diferitele lor organe și țesuturi, au o compoziție chimică ce variază cu natura speciei sau varietății — cu natura formei biologice — iar pentru o aceeași formă, această compoziție variază cu condițiunile de mediu în care s-a dezvoltat.

Determinând variabilitatea chimică a plantelor de cultură sub acțiunea diferiților factori, se pot stabili și deci alege — pentru fiecare soi sau varietate și pentru fiecare tip de cultură — condițiile optime nu numai pentru obținerea unor producții maxime, ci și pentru obținerea unor sortimente de o anumită calitate (proteică, grasă, amidonoasă etc). Variabilitatea chimică poate fi folosită astfel pentru cultura și producerea sortimentelor celor mai proteice. Iată, în sprijinul acestei afirmații, câteva argumente.

A. Cercetările au arătat că diferiți hibridi dubli de porumb, cultivați în aceeași regiune pedoclimatică (de exem-

CĂI ESENȚIALE DE SPORIRE A PRODUCȚIEI DE PROTEINE

Prof. dr. doc. Mircea IONESCU

membu corespondent
al Academiei R.S. România
membru titular al Academiei
de științe agricole și silvice

plu, la Turda) au un conținut în proteine ce variază de la 8,70 % pînă la 11,60 %. Aceleași cercetări au arătat însă că și una și aceeași varietate sau soi, cultivată în diferite regiuni pedoclimatice, are un conținut în proteine ce variază de la 8,88 % pînă la 13,40 %. Varietățile de porumb dublu hibrid manifestă, deci, o pronunțată variabilitate a caracterelor proteice. Pentru aceeași varietate sau soi se pot obține sub acțiunea mediului exterior recolte de calitate diferite, unele mai proteice și deci mai puțin amidonoase decât altele. Așadar, avem posibilitatea de a alege diferitele varietăți ale unei forme biologice și de a stabili cele mai proprii regiuni pentru cultura acestora. În scopul obținerii sortimentelor celor mai proteice. Această metodă poate fi aplicată și extinsă în cazul tuturor culturilor agricole.

B. Condițiile diferite pedoclimatice — ca și cele agrotehnice, de altfel — influențează însă nu numai proporția în care apar diferitele substanțe chimice în interiorul organismului, ci și natura și modul de alcătuire al uneia și a celeiași substanțe. Așa, de exemplu, proteinele aceluiași soi de mazăre, cultivate în diferite regiuni pedoclimatice, au un conținut diferit în arginină, histidină, lizină, tirozină și aminoacizi dicarboxilici. De asemenea, gliadinele din soiurile de grâu se deosebesc prin conținutul lor diferit în aminoacizi; de exemplu, gliadina din Triticum spelta conține 3,07 % lizină pe cînd aceea din grîul moale comun (Triticum aestivum s.s.p. Vulgare) conține numai 0,5 %, iar aceea din grîul dur (Triticum durum) 1,88 %; astfel de diferențe a proteinele acestor tipuri de grâu s-au găsit nu numai în cazul conținutului în lizină, ci și în arginină și histidină.

Cercetările trebuie, deci, efectuate în direcția stabilirii varietăților celor mai proteice, iar pentru o aceeași varietate în direcția stabilirii regiunilor pedoclimatice, care asigură unei aceleiași varietăți conținutul cel mai mare în aminoacizi indispensabili.

C. Diferențele de natură chimică, ce duc la variabilitatea calitativă a diferitelor plante de cultură, sînt provocate nu numai de condițiile naturale ale

mediului, ci și de diferitele acțiuni agrotehnice care nu reprezintă în realitate decât tot condiții de mediu, create însă în mod artificial, de om.

Folosind acțiunile agrotehnice s-a putut obține, de exemplu, sfeclă, nu numai cu un conținut mai ridicat în zahăr total (peste 20 %), dar și cu un conținut mai ridicat în zaharoză și mai scăzut în glucoză. Prin aplicarea unor măsuri agrotehnice corespunzătoare putem asista, deci, la modificări metabolice utile.

Aceste fapte ne arată că cercetările agrotehnice și chimice trebuie orientate mai mult și în direcția obținerii de recolte cât mai proteice și cu un conținut cât mai mare în aminoacizi esențiali.

D. Modificările metabolice ale unei forme biologice apar însă nu numai sub acțiunea factorilor pedoclimatici sau agrotehnici, ci și prin hibridare. Hibridarea duce la o scădere a conținutului în proteină; în schimb, creșterea producției la hectar este atât de mare, încît acoperă cu prisosință și face practic nesimțit deficitul proteic al bobului. Prin hibridare, cantitățile de proteine ce se obțin la hectar devin astfel apreciabile.

Prin hibridarea searei și a grîului, geneticienii sovietici au obținut un soi de grâu la care numărul boabelor s-a dublat (de la 90 la 180), iar greutatea lor s-a mărit cu aproape 50 %; în cazul searei, ei au obținut o varietate cu un număr mai mare de spiculețe. Grîul peren, ale cărui rădăcini se păstrează și după seceris, poate da recolte consecutive de 2-3 ani, cu un singur semănat.

Un hibrid între grîul dur și seară, numit triticale, obținut în S.U.A. a atins un conținut bogat în proteine. Bobul său era însă foarte ușor și randamentul lui mic; prin experimentări ulterioare efectuate la Universitatea din Manitoba în 1965-1968, s-au obținut apoi producții de 5 000 kg la hectar, cu un conținut în proteine mult mai ridicat decât ale grîului, orezului și porumbului.

Hibridarea constituie, deci, un mijloc important de sporire a cantităților de proteine în cereale.

Cu ajutorul iradiațiunilor s-au putut

provoca schimbări în caracteristicile ereditare de care depind randamentele plantelor. Astfel, s-au realizat noi soiuri de grâu, orz, soia, prin iradiere, care dau producții foarte mari.

E. Pentru îmbunătățirea calității proteinelor din cereale, o cale promițătoare este și ameliorarea cerealelor. Această cale a fost folosită în cazul porumbului. Cercetări recente au arătat că, din cele două tipuri mai importante de proteine ale porumbului — zeina (săracă în lizină și triptofan) și glutelina (mai bogată în lizină și triptofan), prin anumite încrucișări, glutelina crește, iar zeina scade. Pe această cale se poate ameliora calitativ porumbul pentru a se obține varietăți mai bogate în lizină și triptofan.

Îmbunătățirea calității proteinelor din semințe este, deci, posibilă pe cale de ameliorare. Această cale poate fi extinsă în cazul porumbului, grîului, sorgului etc, cu condiția să nu scadă conținutul în proteină sau producția; altfel, metoda de ameliorare nu este recomandabilă, ea trebuie să fie înlocuită cu metoda de adăugare de aminoacizi sintetici în recoltele neameliorate prin încrucișare ca mai sus. (Ceea ce nu e încă ușor).

F. Între factorii agrotehnici care pot provoca modificări metabolice — și duc astfel la variabilitatea chimică — se numără și substanțele chimice folosite pentru tratamentele culturilor agricole, fie în scopul creșterii și stimulării plantelor, fie în scopul protecției acestora în contra dușmanilor. Folosirea pesticidelor are drept consecință sporirea producției în urma reducerii pierderilor de recolte provocate de dăunători.

Cercetări recente, efectuate la noi, au arătat însă că acțiunea unor insecticide asupra culturilor scade producția și calitatea recoltelor, deoarece prin tratamentul cu diferite insecticide cloroderivate, aplicate la sol sau la sămînță, recoltele de porumb suferă modificări metabolice, care se reflectă în compoziția chimică a bobului sub formă de pierderi în amidon și proteină.

În afara efectului nociv pe care îl pot manifesta în alimentația omului și animalelor — din cauza remanențelor în recoltă — insecticidele influențează, uneori, nefavorabil și producția și calitatea, mai ales proteică, a recoltelor.

Datorită variabilității chimice, bobul cerealelor poate avea, deci, un conținut proteic ce variază, în condițiile țării noastre, între 7-15 %. La o producție anuală de circa 15 milioane tone de cereale, care reprezintă producția medie anuală a țării noastre, ridicarea numai cu un procent a conținutului proteic reprezintă un aport de 150 000 tone de proteine în plus, cantitate care poate asigura alimentația proteică a unui număr de circa 7 milioane de oameni, anual.

Recomandările Centralei viei și vinului

CULESUL STRUGURILOR — FĂRĂ AMÎNĂRI!

Teleconferința organizată de Centrula viei și vinului la sfîrșitul săptămîinii trecute a permis o analiză aprofundată a situației pregătirilor și culesului strugurilor în întreaga țară. În toate podgoriile țării sînt întrunite acum condițiile necesare pentru a se trece intens la culesul viilor. Întîrzierile, amînările nu au nici o justificare tehnică, putînd genera doar o diminuare a recoltei de struguri. Peste tot, specialiștii din întreprinderile județene al viei și vinului sînt datori să urmărească îndeaproape situația din fiecare unitate, să sprijine conducerea acestora și pe specialiștii în organizarea culesului, cu respectarea tuturor indicațiilor tehnice.

În unele podgorii — Drăgășani, Dealu Mare — condițiile climatice din timpul perioadei de maturare a favorizat apariția mușgaiului. După ce, prin ameliorarea temperaturilor, s-a înregistrat o oarecare stagnare a atacului, în ultimele zile, în viile și la soiurile amplasate la șes sau pe terenuri cu expoziții mai puțin favorabile, se înregistrează din nou un progres al acestuia. Pentru a se evita pierderile, se impune recoltarea selectivă a parcelelor, acordîndu-se prioritate celor unde proporția atacului este mai mare de 5-10%. O atenție mai mare se dă recoltării la timp a soiurilor roșii și aromate, în special Pinot noir, Muscat Ottonel și Tămioasă românească, la care atacul de mușgai este mai intens și la care întîrzieria cu-

lesului poate duce la degradări ale substanțelor colorante și aromate. Pentru ca recoltarea și vinificarea să nu sufere întîrzieri, în centrele viticole cu producție mare de struguri, întreprinderile județene trebuie să organizeze centre volante de preluare și vinificare, în special pentru vinurile de consum curent, atît pentru cooperativele agricole, cît și pentru membrii cooperatori și gospodăriile populației. Se vor lua măsuri pentru ca de la aceste centre, cantitățile de struguri, ca și cele de must și vin să fie evacuate în mod ritmic.

Pentru a se obține cantități cât mai mari de vinuri roșii și aromate, strugurii din aceste categorii se recoltează separat, cu respectarea întocmai a schemelor

lor tehnologice. Musturile, la rîndul lor, vor fi separate și depozitate pe sortimente, pentru a se obține vinuri de calitate superioară.

În funcție de starea sănătății și maturității strugurilor, bioxidul de sulf se va administra — la musturi și vinuri — în doze limitate la strictul necesar menținerii calității corespunzătoare a vinurilor.

Pentru acele cantități de struguri predate la vinificare, care au o concentrație de zahăruri sub limitele prevăzute, pentru acordarea de prețuri stimulatoare (163 g/litru de must — grupa I de podgorii, 154 g/litru — în grupa a II-a de podgorii; 146 g/litru — în grupa a III-a de podgorii) plata se va face în funcție de concentrația medie ponderată. Concentrația de zahăruri se determină de centrele de vinificare, zilnic, la fiecare transport, întocmindu-se acte de recepție provizorie. Recepția definitivă și calcularea drepturilor convenite producătorilor se face în momentul cînd, prin cantitățile de struguri predate, se ating concentrațiile medii ponderate prevăzute.

INSTANTANEE DE LA I.A.S. URLAȚI

Aspecte cotidiene la I.A.S. Urlați, județul Prahova, unde de pe cele 960 ha ale unității se recoltează zilnic peste 200 tone de struguri.

Foto 1: Rezultatele analizelor efectuate de inginerul Cătălina Găină au declanșat începerea timp a culesului.

Foto 2: La ferma Ceptura, condusă de Spirea Rac, muncitorele Ana Manolache și Helena Ion nu-și precupețesc eforturile.

Foto 3: La ferma 10, condusă de Corneliu Vodarici, strugurii au devenit materie primă: a început vinificația.

In recoltarea și depozitarea furajelor

ORICE ÎNTÂRZIERE ÎNSEAMNĂ
PIERDERI NERECUPERABILE!

Sporirea numerică a efectivelor de animale și a producțiilor acestora, potrivit prevederilor înscrise în Programul național de dezvoltare a zootehniei, a impus asigurarea unor cantități de nutrețuri majorate față de anii din urmă. Astfel, conform balanței furajere 1973—1974, cooperativele agricole de producție au sarcina să realizeze circa 3 milioane de tone de finuri, cu 28 % mai mult față de anul trecut, peste 10 milioane de tone de suculete, cu 26 % mai mult față de anul trecut, peste 6 milioane de tone de grosiere, cu 7 % mai mult față de anul trecut, peste 22 de milioane de tone de masă verde, cu 10 % mai mult față de anul trecut și aproape 2,5 milioane de tone de concentrate, cu 28 % mai mult față de anul trecut.

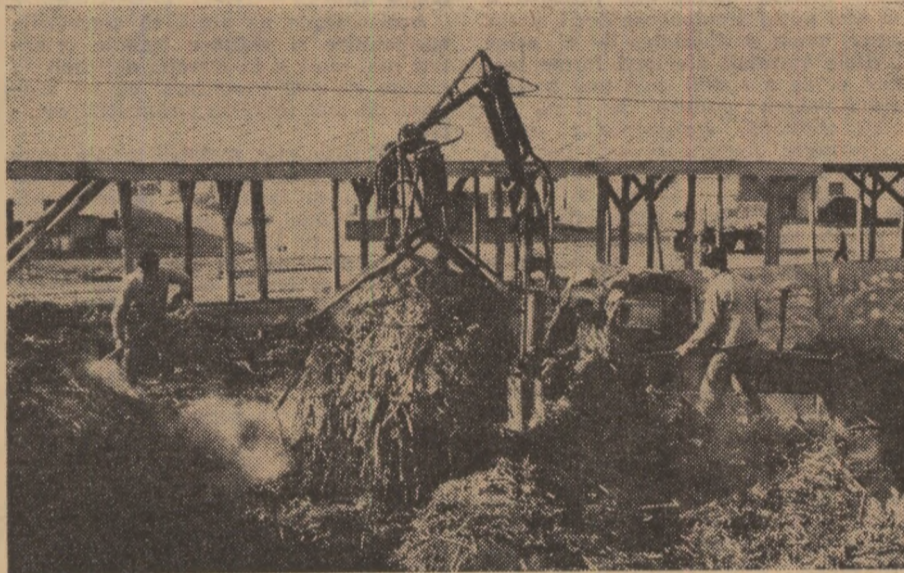
În ce măsură a fost rezolvată această sarcină până acum, când ne apropiem de ultimul pătrar al anului?

Potrivit situației operative centralizate la Ministerul Agriculturii, Industriei Alimentare și Apelor, până la sfârșitul săptămânii trecute, în cooperativele agricole se depozitaseră aproape 2 milioane de tone de finuri și se insilozaseră aproape 2,4 milioane de tone de furaje, din care 53 000 de tone de frunze și colete de sfleclă.

Deși cooperativele agricole au insilozat, în plus față de aceeași perioadă a anului trecut, circa un milion de tone de furaje — semisiloz, obținut din plante anuale și perene cu o valoare hrănitore mai mare cu cel puțin 30 % față de situația în care s-ar fi conservat sub formă de fin uscat pe brazde — totuși, în numeroase județe ale țării, realizările sînt cu mult sub prevederi. Mai trebuie avut, de asemenea, în vedere, faptul că realizarea a

numai 612 000 ha de culturi succesive, față de un milion de hectare cit era prevăzut, creează anumite indisponibilități în balanță.

Cu toate că ne aflăm în plină campanie de recoltare a sfeclei de zahăr și — potrivit planului elaborat — cooperativele agricole au sarcina să insilozeze cel puțin 1,5 milioane de tone de frunze și colete de sfleclă, până la sfârșitul săptămânii trecute se insilozaseră abia 53 000 de tone, așa cum am mai arătat. Mult rămase în urmă,

La cooperativa agricolă din Drăgănești-Vlașca, județul Teleorman, extinderea mecanizării contribuie efectiv la creșterea vitezei de lucru la insilozarea furajelor.

față de prevederile în această privință, sînt cooperativele agricole din județele Olt, Brăila, Buzău, Dimbovița, Galați, Iași, Botoșani, Satu Mare, Cluj și Mureș.

Cît privește recoltarea și depozitarea finurilor, cele mai mari rămăneri în urmă se înregistrează în unitățile cooperatiste din județele Olt, Ilfov, Vaslui, Neamț, Cluj și Maramureș, care și-au îndeplinit prevederile în proporție de abia 50—60%. Că lucrurile ar fi putut sta mult mai bine, o demonstrează rezultatele cooperativele agricole din județele Dolj, Constanța, Tulcea, Bihor, Argeș, Vilcea, Satu-Mare, Sibiu, Mureș, Covasna și Suceava, în care planul a fost realizat în întregime.

Nu trebuie uitat nici o clipă că orice întîrziere în recoltarea și depozitarea furajelor înseamnă pierderi ce nu mai pot fi recuperate. De aceea, alături de celelalte lucrări specifice campaniei agricole de toamnă, asigurarea întregului necesar de furaje trebuie să constituie o preocupare permanentă în fiecare unitate agricolă!

VALORIFICAREA RAȚIONALĂ
A DEȘEURILOR DE ABATOR
SUB FORMĂ DE FĂINURI
PROTEICE

Plecînd de la imperativele economice actuale, în rîndurile de față ne propunem să prezentăm unele aspecte legate de valorificarea deșeurilor, a confiscatelor de abator, precum și a cadavrelor de animale sub formă de făinuri proteice.

După cum se știe, furajele proteice de origine animală sînt de neînlocuit în alimentația animalelor. Făinurile de origine animală (de carne, pește, lapte praf etc) conțin proteine cu valoare biologică superioară proteinelor din furajele vegetale. Superioritatea lor constă în faptul că proteinele din făinuri conțin aminoacizi în cantități și raporturi apropiate sau identice cu cele existente în diferite țesuturi și organe din corpul animalelor. Prin bogăția lor în lizină (aminoacid cu rol capital în procesele anabolice), proteinele din făinurile de origine animală exercită cel mai puternic efect de suplimentare și de ridicare a valorii nutritive a proteinelor din produsele cerealiere, care sînt sărace în acest aminoacid. Superioritatea proteinelor de origine animală, comparativ cu cele de origine vegetală, mai este pusă și pe seama prezenței în conținutul acestora a unui factor de creștere, încă necunoscut, care ar conține vitamina B-12, antibiotice etc.

Suplimentarea furajelor proteice vegetale cu cele de origine animală reduce, în ansamblu, necesarul proteic al animalelor. Privit sub aspectul economisirii proteinelor de origine animală trebuie să se țină seama, în primul rînd, de calitatea acestora, de conținutul în proteine al făinurilor și de valoarea lor biologică. Celelalte substanțe nutritive, ca: grăsimi, substanțe extractive neazotate, substanțe minerale

și vitamine prezintă o importanță redusă, mai ales cînd aceste făinuri sînt introduse în furajele combinate ca suplimente proteice. Substanțele energetice (grăsimile și hidrații de carbon), vitaminele și substanțele minerale sînt asigurate de celelalte materii prime din amestec (furajele vegetale, grăsimile tehnice, premixurile vitamino-minerale).

În principiu, o făină de origine animală este cu atît mai valoroasă cu cît are un conținut mai ridicat în proteine. Plecînd de la acest punct de vedere, producerea făinurilor de origine animală de bună calitate trebuie să aibă în vedere recoltarea și sortarea materiei prime, introducerea ei în fabricație, imediat după recoltare, supunerea unui proces tehnologic adecvat, depozitarea și păstrarea corespunzătoare.

Făinurile proteice de origine animală, prin constituția lor, sînt bune medii de cultură pentru o serie de germeni patogeni la om și animale. Pentru aceasta, prin procesul tehnologic se are în vedere producerea de făinuri proteice libere de acești germeni. Aspectele prezentate sînt oarecum contradictorii, deoarece distrugerea germeilor necesită intervenția unor factori fizici, în special căldura, care, cu cît este mai ridicată și de durată mai lungă, cu atît este mai eficace. În același timp, însă, căldura acționează nefavorabil asupra valorii biologice a proteinelor, distrugînd sau inactivînd anumiți aminoacizi. De aceea, este necesar să se acționeze selectiv. În raport de biologia germeilor patogeni transmisibili. Astfel, atunci cînd materia primă provine din confiscate și deșeurii de abator proaspete, căldura de sterilizare nu trebuie să depășească

120°C, timp de aproximativ 10 minute, deoarece chiar în cazul unei infecții din grupa Clostridiilor, germeii se distrug.

Dacă materiile prime provin din alterate, sau cadavre de animale sterilizate, căldura trebuie să fie mult mai intensă, depășind 140°C, timp de cel puțin o oră.

Făinurile de carne și făinurile de carne și oase, prin calitățile lor (conținut crescut în aminoacizi esențiali) au unele indicații pentru alimentație, în special la păsările și porcinele în creștere, pe cînd făinurile de cadavre, inferioare calitativ primelor, au alte indicații, în special pentru animalele puse la îngrășat.

Din cele prezentate rezultă că, în principiu, în procesele tehnologice de producere a făinurilor de origine animală se realizează distrugerea germeilor, atît patogeni, cît și nepatogeni. Cu toate acestea, laboratoarele de analiză și control au pus în evidență, atît în făinurile de origine animală produse în țară, cît și în cele importate, prezența unor germeni patogeni pentru om și animale, în special din grupul Salmonella. Cercetările întreprinse au condus la concluzia că ele se datoresc unor contaminări ulterioare, prin intermediul rozătoarelor, insectelor etc., existente în locul de producere, depozitare și păstrare.

Pentru prevenirea contaminărilor, se impun măsuri riguroase de igienă a localului unde se produce și se depozitează făinurile, măsuri care vizează curățenia mecanică, dezinfectarea și deratizarea periodică. Depozitarea făinurilor trebuie să se facă în camere curate, întunecoase, uscate și răcoroase. Aceste precizări sînt necesare, deoarece făinurile de origine animală sînt higroscopice.

Imediat după ambalare, sacii trebuie să stea separat pentru zvîntare, timp de 2 zile, și apoi se stivue. Înaintea stivuirii se controlează umiditatea, care trebuie să varieze între minimum 6% și maximum 12%, deoarece sub, ori peste aceste limite, făinurile au tendința să se supraîncălzească sau, în caz de nesupraveghere, să se autoaprindă.

Dr. Ioan M. GROZA
Laboratorul central
de control al alimentelor
de origine animală
și a furajelor

DOUĂ
PĂȘUNI MODEL
DIN MARAMUREȘ

Ca vechi și pasionat pratolog n-am putut rezista dorinței de a vedea, la fața locului, ce s-a realizat pe cunoscutele pajiști maramureșene Săpința și Prislop.

Prima este situată în zona fagului, la o altitudine de 850 m și a doua, în zona molidului, la 1400—1600 m altitudine. Deși cele două pajiști sînt situate în condiții pedocologice diferențiate, rezultatele obținute converg spre aceeași concluzie: au un potențial productiv ce răsplătește din plin orice investiție, dacă totul se execută cu discernămint și pricepere, așa cum, de fapt, stau lucrurile aici.

Întii, ne-am oprit la pășunea de la C.A.P. Săpința. Dacă nu ar fi fost păstrată varianta marior, care să demonstreze starea inițială a pășunii, poate că impresiile nu ar fi fost atît de convingătoare. În locul unei pajiști, ocupate în proporție de 50—70% cu mușuroaie și dominată de părul porcului (*Nardus stricta*), iarba albastră (*Molinia coerulesca*), mușchi (*Polytrichum*) etc, care producea circa 2 500 kg de iarba la ha, s-a creat o pajiște semicultivată (suprainsămîntată), cu o producție de peste 30 000 kg de masă verde la hectar, compusă din ierburi valoroase. Această producție, superioară cantitativ și calitativ, este o rezultantă a aplicării, în complex, a lucrărilor agrotehnice, ca: distrugerea de mușuroaie, nivelarea terenului, discuirea energetică, suprainsămîntarea, fertilizarea și grăpatul.

În prezent, această pășune a devenit un adevărat complex de creștere a oilor: o parte se pășunează sistematic cu cele peste 3 000 de oi, iar altă parte se folosește pentru producerea de fin, necesar pe timpul stabulației, în care scop s-a construit adhoc un saivan unde se țin oile și pe timp de iarnă, pentru a nu se transporta finul în sat.

Pe cea de-a doua pajiște — de la Prislop — totul este administrat în spiritul noilor cuceriri practice privind această altitudine. Împărțite pe trupuri și tarlale de pășunat, cele 2 000 ha — aparținînd de Cantonul pastoral Vișeu — sînt supuse unui vast complex de măsuri agrotehnice și organizatorice armonios imbinat. S-a construit un canton ajutor unde există printre altele și un punct sanitar-veterinar pentru cele circa 2 000 de bovine și 6 000 ovine. S-au mai construit 9 grajduri, cu capacitatea de cite 50—100 vite mari fiecare, pentru adăpostirea bovinelor în timpul nopții. La subsolul cantonului a fost amenajat un centru de colectare și prelucrare prin care trec zilnic peste 4 000 litri de lapte. Într-o crescătorie de porci se valorifică subprodusele rezultate de la fabricarea brînzeturilor.

Prin pășunatul pe gurpe de animale — vaci cu lapte, juninci, oi etc. — pășunea este exploataată cu un înalt randament, respectiv 3 vite mari la ha, ceea ce este mai mult decît satisfăcător pentru altitudinea amintită.

Aș ține să relievez cu acest prilej un aspect biologic, care ar merita să fie luat în studiu și în cercetare de specialiștii Academiei de științe agricole și silvice. Pe numeroase pajiști din zona Maramureșului — și cred că și în alți munți ai patriei noastre — s-a extins stevia de munte (*Rumex alpinus*), o buruiană foarte dăunătoare pajiștilor; nu este pășunată de nici o specie de animale și, în plus, împiedică dezvoltarea altor plante. Și mai îngrijorător este faptul că această plantă se instalează nu numai pe locurile îngrășate în exces, prin staționarea ovinelor și bovinelor prea mult timp pe unul și același loc, dar și acolo unde se fac fertilizări repetate cu îngrășăminte chimice, respectiv cu azot. Deci, ar trebui găsite mijloacele de distrugere pe cale chimică sau biologică a acestei buruieni dăunătoare.

Dr. I. RESMERIȚA

EXPOZIȚIA ZOOTEHNICĂ — TÎRG SĂLAJ '73

Frumoasă-i țara, frumoase locurile și oamenii ei, frumoase și meleagurile ținutului Sălaj. În ploaia de lumină filtrată de razele unui soare toamnă, dealurile molcome, lanurile și livezile sălăjene căpătau culori de curcubeu. Nu-i greu de observat că natura a fost darnică; văi și dealuri mănoase, munți bogăți, climă prielnică. Dar tot ce se vede azi este rodul hărniciei generațiilor ce-și pierd obirșia în începuturile neamului românesc. Totul poartă însemnul muncii perseverente, tenace, al dragostei de a face din locurile pe care trăiești, ținut al bunăstării. Sînt harnici sălăjenii, se spune în partea de nord a țării. Afirmația nu este o politețe gratuită, nu stă în firea oamenilor. Ea se sprijină pe realizări meritorii, pe lucruri concrete și vine din timpuri care au început să se măsoare cu sutele de ani.

„Ținut prielnic creșterii animalelor, Sălajul își înscrie numele în rîndul celor care au contribuit, din plin, la formarea rasei de taurine Bălțată Românească. De-a lungul anilor, din încrușișarea vacilor locale cu tauri Simenthal s-a format o nouă rasă cu caracteristici deosebite, care o situează în rîndul celor mai valoroase din lume. Bălțata Românească răspunde integral cerințelor actuale, încadrîndu-se în tipul mixt lapte-carne. Calitățile evidente ale acestei rase au făcut ca ea să reprezinte astăzi mai mult de două cincimi din efectivele de taurine ale țării. Unul din nucleele de formare este Sălajul și, de remarcat, întregul efectiv de taurine al județului este acum din rasa Bălțată Românească. Mai mult, în fiecare an, vin la Sălaj crescători de animale din toată țara să-și procure animale de valoare.

Alături de taurine, dintotdeauna, s-au crescut și ovinele. Țigaia, Turcana, dar mai ales Merinosul Transilvănean.

Privită din alt unghi, aceea al participării la producția globală agricolă județeană, zootehnia reprezintă, de pe acum, peste 40% din total, ponderea ei urmînd să crească simțitor în viitorii ani.

Pe fondul genetic de mare valoare, moștenit, specialiștii caută să găsească caracteristici noi care

să conducă la obținerea unor animale de mare productivitate. În programul județean de ameliorare a taurinelor sînt înscrise ca obiective principale: masivizarea dezvoltării corpo-

site exemplare de animale și performanțele lor. În același scop au venit la Jibou — locul de desfășurare a expoziției — specialiști și crescători de animale din Maramureș, Satu-

405 bovine, pe categorii de vîrstă și greutate, din rasa Bălțată Românească și 296 de ovine din rasele Merinos Transilvănean de colină, Țigaie și Turcana. Animalele au fost selecționate din efectivele fermelor și gospodăriilor populației, exemplare care au contribuit din plin la obținerea unor producții mari de carne și lapte.

În cuvîntul sau, ing. Valer Mican, director general al Direcției agricole județene Sălaj, referindu-se la rezultatele bune obținute în zootehnie menționa: „Sînt edificatoare exemplele unor unități fruntașe, ca ferma Hida — I.A.S. Zalău, care a realizat o producție medie de 3 400 litri de lapte de la fiecare vacă furajată, a cooperativei agricole din Surduc, care a livrat anul trecut o cantitate de lapte ce ar încăpea într-o garnitură de tren compusă din 55 de vagoane-cisternă, sau a fermelor cooperatiste din Horoatul Crasnei, Someș Odorhei, Jibou, Diorod, a căror producție este în creștere de la an la an. În domeniul creșterii ovinelor, fermele I.A.S. Panic și Nusfalău s-au situat în rîndul primelor unități crescătoare de ovine Merinos Transilvănean din țară, în ce privește producția medie de lînă realizată, iar cooperativele din Camăr, Lompirt, Zăuan, Șimleu, Virsolț, Sărmășag au obținut între 4—5.1 kg de lînă de la fiecare oaie tunsă”.

În sfîrșit, în cadrul expoziției au fost prezentate și două linii tehnologice de mașini destinate mecanizării lucrărilor în sectorul de bază furajeră.

Ce a adus nou ediția din acest an a expoziției-tîrg, ne-a sintetizat ing. Horațiu Oprea, director general adjunct pentru problemele de zootehnie la direcția județeană Sălaj: „Animalele prezentate comisiei de bonitare au avut performanțe superioare celor din anii anteriori, ceea ce dovedește că, în unități, acțiunea de ameliorare a raselor este urmărită cu toată atenția. Un alt factor îmbucurător a fost prezența unui număr cu mult mai mare de vitele de reproducție, semn că în viitor efectivele se vor completa și îmbunătăți tot mai mult”.

Manifestare de prestigiu, expoziția-tîrg de la Jibou a însemnat un bun prilej de schimb de experiență, de idei și metode, de reliefare a rezultatelor bune obținute. Am reținut o apreciere plină de semnificație făcută de unul dintre oaspeții: „Bălțata Românească s-a dovedit o rasă competitivă. Dorim să cumpărăm taurine din Sălaj”.

M. PANDURU

„VEDETELE“ EXPOZIȚIEI COTATE CU PREMIUL I

TAURINE

TAURI DE REPRODUCȚIE: Semenec 202 și Port 943.
VACI: Dorna, matr. 136, lactația a III-a — 4 659 litri de lapte — ferma I.A.S. Jibou; Berta, matr. 100, lactația I — 4 360 litri de lapte — C.A.P. Surduc; Tifra, lactația a III-a — 4 510 litri de lapte — proprietatea crescătorului Paul Sarközi din Jibou.
JUNINCI: Aluna, matr. 204 — ferma I.A.S. Hida; Favori, matr. 965 — C.A.P. Jibou; Tifra — proprietatea crescătorului Ion Ardelean din Hălmașd.
VITELE DE REPRODUCȚIE: Țiganca, matr. 811 — ferma I.A.S. Ip; Sarii, matr. 632 — C.A.P. Românaș; Viola — proprietatea crescătorului Vasile Sav din Someș Odorhei.
VITELE 6—12 LUNI: Zamfira, matr. 4509 — C.A.P. Năpradea; Sanda — proprietatea crescătorului Vasile Sav din Someș Odorhei.

OVINE

BERBECI MERINOS: C.J.R.S.A. Sălaj; Ferma I.A.S. Nusfalău.
BERBECI TURCANĂ: Ferma Zalău.
OI MERINOS: Ferma I.A.S. Panic; C.A.P. Camăr.
OI TURCANĂ: Ferma Zalău.
MIOARE MERINOS: Ferma I.A.S. Panic; C.A.P. Lompirt.
MIOARE TURCANĂ: C.A.P. Buciumi.

rale, ridicarea potențialului genetic pentru producția de lapte, îmbunătățirea procentului de natalitate. Același program include — în ce privește orientările de viitor ale creșterii ovinelor — capitole referitoare la sporirea producției de carne, ridicarea potențialului genetic în direcția producției cantitative și a însușirilor calitative ale lînii, mărirea producției de lapte, îmbunătățirea indicilor de fecunditate și natalitate.

„O stampă veche, reprezentînd indeletnicirile trecute ale sălăjenilor, înfățișează și chiar are înscrisă mențiunea că tirgurile s-au ținut la sorocul stabilit din cele mai vechi timpuri.

Ajunsă la cea de-a III-a ediție, Expoziția zootehnică — tîrg Sălaj '73 s-a ținut anul acesta, în zilele de 9 și 10 septembrie. S-au intrunit, ca în fiecare an, crescătorii de animale din sectorul de stat, cooperatist și din gospodăriile populației, pentru a aprecia la fața locului, cele mai ruc-

Mare, Bihor, Arad, Bistrița-Năsăud și Mureș.

Expoziția a prezentat vizitatorilor un număr de

SEPTEMBRIE - LUNĂ DE VÂRF PE ȘANTIERELE DE ÎMBUNĂTĂȚIRI FUNCiare

Ne apropiem de sfârșitul anului, când constructorii diferitelor obiective din industrie și agricultură vor trebui să-și facă bilanțul. Hotărâți să contribuie la realizarea înainte de termen a actualului cincinal, hidroamelioratorii, toți cei ce activează pe marile șantiere de îmbunătățiri funciare și-au intensificat eforturile, în ultima vreme, obținând rezultate superioare. Atât în august, cât și în această lună, ritmul de lucru a fost intensificat aproape peste tot. Din datele centralizate la Departamentul îmbunătățirilor funciare și construcțiilor agricole, rezultă că numai în luna august, bunăoară, valoarea lucrărilor restante de investiții și de construcții-montaj recuperate (din fond central) a atins circa 18 și, respectiv, 11 milioane de lei. Merită reliefat faptul că pe unele șantiere, deosebi de dese-cări, au fost date în această perioadă, în devans, suprafețe apreciabile: peste 8 000 ha în sistemul Vinga-Biled Beregsău, circa 1 300 de hectare la Cigher-Crișul Alb, aproape 3 000 de ha la Dimbovița-Crevedia și așa mai departe.

Fertilitatea solurilor din lunca Siretului inferior este recunoscută de mult timp. În anii normali, recoltele, pe aceste terenuri depășeau cu mult media pe țară. Totuși, nu o dată apele pustiitoare ale Siretului distrugau totul în calea lor, amenințând uneori chiar viața locuitorilor din această zonă.

În momentul de față însă, apele nu vor putea ieși din albia lor. Ele au fost obligate să-și urmeze cursul lor de milenii către Dunăre. Aici, cu un an în urmă și-au început pe șantier activitatea lucrătorii Trustului de construcții pentru îmbunătățiri funciare din Galați.

Despre activitatea șantierului T. Vladimirescu - Branistea - căci despre el este vorba - discutăm cu tovarășul Alexandru Druță, inginer șef. Din cele relatate rezultă că datorită organizării raționale a producției și a muncii, folosirii judicioase a fondului de timp și a utilajelor, colectivul de aici a reușit să dea în exploatare cu trei luni mai devreme 7 500 ha, urmând ca până la sfârșitul acestui an să se termine și restul lucrărilor.

Am atacat lucrările în primul trimestru al anului 1972 - ne spune, în continuare, interlocutorul nostru - având de realizat 64 km de dig, cu un volum de aproape 5 000 000 m³ excavații, apărând astfel 11 500 ha de teren arabii. Datorită naturii solului lucră-

CALIFICATIV BUN LA DESECĂRI, SLAB LA IRIGAȚII

rile s-au desfășurat pe două compartimente. Primul, cuprinzând 39 km de dig pentru protejarea a 7 500 de ha care trebuia dat în exploatare la sfârșitul acestui an, va fi predat cu trei luni mai devreme. În prezent, se execută finisarea, urmând ca la 1 octombrie să se facă recepția.

Vorbind despre acest șantier trebuie arătat că, în afara lucrărilor de îndiguire, colectivul a avut de executat în această zonă și trei sisteme de desecare, la care s-au aplicat soluțiile cele mai adecvate pentru rezolvarea multiplelor probleme hidroameliorative. Și la aceste sisteme s-a realizat până în prezent o rețea de 35 km canale (săpându-se 500 000 m³ de pământ) din totalul de 46 km canale, astfel ca până la sfârșitul acestui an să se predea beneficiarilor toate sistemele de desecări, cu toate că nu fuseseră prevăzute pentru anul în curs. Tot aici trebuie adăugată și executarea unui baraj de amortizare a viiturilor pe pârul Lozova, în lungime de 1,2 km.

Importante progrese au fost făcute și pe unele șantiere de irigații. Bineînțeles că, în acest timp, n-a fost lichidată în întregime rămânerea în urmă, deosebi la lucrările de construcții-montaj. Este necesar, deci, ca în această lună, ca și în perioada următoare, să se acorde o atenție mai mare folosirii depline atât a timpului prielnic de lucru, cât și a forțelor materiale și umane. Întărirea disciplinei la fiecare lot și punct de lucru, utilizarea mai bună a utilajelor terasiere și de construcții, antrenarea și cointeresarea hidroamelioratorilor, prin extinderea sistemului de lucru în acord global, constituie câteva din prghiile principale prin care conducerile șantierele, ale trusturilor și departamentului de resort pot realiza la termen planul privind amenajările de îmbunătățiri funciare pe anul în curs. Experiența obținută, rezultatele unor șantiere - pe care le înfățișăm în pagina de față - dovedesc că există resurse pentru atingerea acestui obiectiv major.

crări de bună calitate, nu același lucru se poate spune despre cei ce lucrează pe șantierul de amenajare pentru irigare din terasa Viziru. O recentă analiză a scos în evidență că termenele pentru darea în exploatare a celor 31 150 ha nu au fost respectate. La ziua scadenței, constructorul s-a prezentat cu o restanță de mai multe mii de hectare.

O gamă întreagă de neajunsuri - slaba organizare a muncii și folosirea incompletă a fondului de timp, calitatea necorespunzătoare a unor lucrări de montaj, precum și lipsa unei permanente colaborări între constructori și beneficiari - au menținut un ritm destul de lent de lucru. De exemplu, stația S.R.P.A. 01 nu a funcționat mult timp la întreaga capacitate proiectată. De aici se trimite apă la alte 24 stații de sisteme, stații care urmează să alimenteze antenele aflate în probe. Au fost semnalate defecțiuni tehnice care au făcut să se bată pasul pe loc la recepția noilor capacități de producție.

Ținând seama de aceste deficiențe, Trustul de construcții pentru îmbunătățiri funciare din Galați trebuie să acorde mai mare atenție acestor șantiere. Șefii acestora sînt datori, la rîndul lor, să folosească din plin forțele existente, astfel ca activitatea lor să se înscrie riguros în graficele și cifrele planificate.

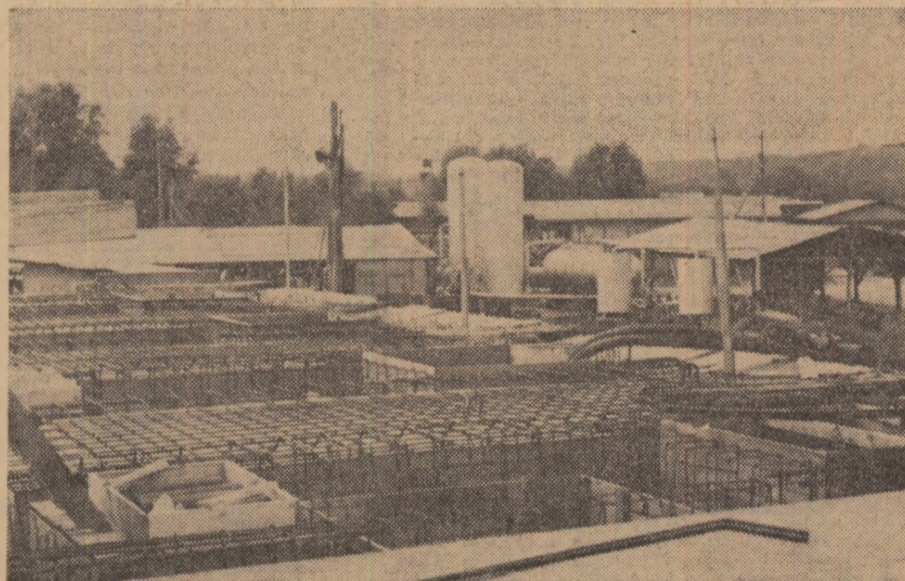
Florin CĂMBIR

ÎNSEMĂRI

TEHNICA AVANSATĂ ...ÎN PREMIERĂ

Într-o altă parte a țării, în vest, problema nr. 1 în folosirea completă, cu eficiență maximă a patrimoniului funciar, o constituie intensificarea lucrărilor de îndiguiri și desecări. Utilizînd mai bine forțele materiale și umane, hidroamelioratorii T.C.I.F. Timișoara, principalul realizator al sistemelor care iau naștere aici, au reușit să obțină în ultima vreme, cu precădere în luna în care ne aflăm, rezultate meritorii în darea în funcțiune a amenajărilor. În tot mai multe părți ale județelor Timiș și Arad sînt redat agricole sute și mii de hectare de terenuri fertile, ocrotindu-se totodată împotriva inundațiilor numeroase localități și obiective de interes vital.

Iată-ne pe unul din șantierele recent deschise, la Cernabara-Timișina, unde se prevede să se redea, până la sfârșitul anului viitor, peste 23 000 hectare desecate și îndiguite. „În această zonă - ne informează inginerul Virgil Popescu, șeful șantierului - se vor executa lucrări hidroameliorative complexe; pe lângă rețeaua de desecare, lungă de circa 160 km, se vor mai realiza cinci stații de pompare, două baraje, diguri pe riul Cernabara, în lungime de peste 12 km și altele. Sînt mulțumit că întregul colectiv al șantierului, înțelegînd necesitatea realizării mai devreme a obiectivelor actualului cincinal, și-a pus în joc întreaga pricepere și putere de muncă, reușind să dea în devans unele suprafețe. Astfel, numai în primele opt luni ale anului în curs am reușit să dăm în exploatare beneficiarilor - I.A.S. Lugoj, cooperative agricole din Hitiaș, Racovița, Darova și altora - peste 2 000 de hectare, deși în planul inițial fusese stabilit ca primele hectare amenajate, din cadrul acestui sistem, să le punem la dispoziția unităților agricole abia în anul viitor. Apreciez că la aceste rezultate a contribuit, pe lângă entuziasmul și dăruirea în muncă a unor hidroamelioratori - ca dragliștii Nistor Chifan, Constantin An-

Vedere de ansamblu a șantierului unde se construiește moderna stație de pompare de lingă Arad.

drucsa și Ion Pieptan, buldozeriștii Petre Mateias, Ion Lițoiu, Ion Soos și alții - capacitatea conducerii șantierului de a dirija mai rațional toate forțele și mijloacele de lucru. De la începutul activității pe șantier am căutat să grupăm utilajele, predînd eşalonat suprafețele amenajate. Am alcătuit, totodată, echipe complexe de muncitori: zidari, betoniști, dulgheri etc., pentru a putea face față lucrărilor de construcții-montaj. O deosebită importanță, după părerea mea, a avut-o supravegherea permanentă a modului în care lucrau utilajele, introducînd în acest scop așa-numitele caiete pentru controlul zilnic al activității lor. De asemenea, la un număr apreciabil de scerperi s-a organizat lucrul în două schimburi, iar la dragline - în schimb prelungit. S-a extins, totodată, metoda acordului global, deosebi la construcțiile hidrotehnice, ceea ce contribuie nemijlocit la impulsivitatea ritmului de execuție a lucrărilor.”

Pe zi ce trece crește potențialul hidroamelioratorilor bănățeni de a realiza lucrări de îmbunătățiri funciare cu tehnicitate sporită. Se proiectează și se adoptă, mai ales la construirea stațiilor

Dorind să scoatem în relief metodele și procedeele de lucru care au dus la aceste realizări am cerut amănunte inginerului șef al șantierului. Am aflat astfel că începînd din anul acesta, constructorii și-au schimbat concepția de lucru și modul de utilizare a mijloacelor existente. S-a trecut la atacarea grupată, pe sisteme funcționale, a lucrărilor, acestea fiind recepționate și predate eşalonat beneficiarilor. Cea mai importantă metodă a constituit-o însă folosirea mai intensă a timpului de lucru la care s-a adăugat întărirea disciplinei în muncă. Totodată, trebuie arătat că, prin aplicarea acordului global s-a reușit să se antreneze mai mult mecanicii terasieri, ca și dragliștii, în depășirea sarcinilor de plan, ceea ce a contribuit la scurtarea perioadei de execuție a amenajărilor.

Dacă pe acest șantier de combatere a inundațiilor și a excesului de umiditate, harnicii lucrători se depășesc pe ei înșiși, scurtînd termenele și dînd lu-

NOTĂ

I.L.H.S. — ÎN SPRIJINUL HIDROAMELIORATORILOR

Întreprinderea de lucrări hidrotehnice speciale (I.L.H.S.) din Departamentul îmbunătățirilor funciare și construcțiilor agricole devine tot mai cunoscută celor ce activează pe șantierele țării, contribuind - așa cum arată și numele - la realizarea unor amenajări cu tehnicitate ridicată. În ultima perioadă, colectivul întreprinderii a fost angrenat spre realizarea unor obiective hidrotehnice de mare importanță pentru economia națională. Un amănunt nu lipsit de semnificație: în august și septembrie, personalul tehnic și de conducere al întreprinderii a fost repartizat pe principalele șantiere pentru a întări asistența tehnică și a accelera ritmul lucrărilor.

În Moldova, de exemplu, specialiștii și muncitorii de pe șantierele întreprinderii au încheiat o serie de lucrări înainte de termenele inițiale; astfel, barajul de la Solești, de pe riul Vasluiet, a ajuns la cota finală cu circa 200 de zile mai devreme decît fusese proiectat; de asemenea, barajul din jurul orașului Vaslui, lucrările de regularizare a Birladului, precum și barajul de la Căzănești, din aceeași zonă au fost terminate în devans. Același lucru se poate spune și despre acțiunile hidroameliorative desfășurate pe șantierele din apropierea orașului Brașov și de la Tîrgu-Mureș. Barajele și acumulările executate au ca scop principal regularizarea debitelor cursurilor de apă, înlăturarea undelor de viitură, alimentarea cu apă a diferitelor obiective și extinderea irigațiilor.

Pentru a ne da seama de amploarea lucrărilor efectuate de specialiștii I.L.H.S., amintim cîteva elemente: în corpul barajului creat în zona orașului Brașov, bunăoară, au fost introduși 1 200 000 m.c. de umplutură; de asemenea, la barajul de la Solești a fost nevoie de un volum de circa 1 000 000 m.c. de terasamente.

F. NICOLAE

Peste puțină vreme intrăm în ultimul trimestru al anului, perioadă hotărâtoare pentru realizarea integrală a planului în toate unitățile agricole. Angrenați în bătălia pentru strângerea recoltelor acestei toamne, pentru pregătirea celor viitoare, mecanizatorii nu uită un obiectiv esențial pentru activitatea prezentă și de perspectivă a fiecărei secții, a fiecărei stațiuni pentru mecanizarea agriculturii: **rentabilitatea**.

Cum stau, din acest punct de vedere, mecanizatorii din județul Ilfov? Ce întreprind ei acum, pentru ca, prin utilizarea cât mai rațională și complexă a parcului de mașini și tractoare aflat în dotare, să facă față amplului volum de lucrări agricole și să realizeze, totodată, venituri cât mai mari?

Primul nostru interlocutor: inginerul mecanic Anton Secu, de la S.M.A. Gîrbovi: „Din câte cunoșc, planul de venituri stabilit pentru primele trei trimestre ale anului în curs, a și fost realizat. După aprecierea mea, la obținerea acestui rezultat a concurat, în primul rând, folosirea mai bună a întregului parc de tractoare și mașini agricole. Când spun aceasta mă refer nu numai la lucrările agricole executate pe terenurile cooperativelor agricole deservite, ci și la dezvoltarea altor activități aducătoare de venituri bănești. Astfel, noi executăm prestări de servicii, printre care transporturi la alți beneficiari — întreprinderea de drumuri din Urziceni, Fabrica „Soia” și alte unități. Pe lângă aceasta, ne-am dezvoltat, în cadrul stațiunii, un sector de fabricație unde producem diferite piese de schimb și chiar utilaje necesare producției agricole. Astfel, în primul trimestru al anului acesta am produs peste 100 de echipamente pentru împrăștiat insecticide granulate, adaptate pe semănătorile S.P.C.-6, și care ne-au adus, în bugetul stațiunii, peste 120 000 lei. În trimestrul următor vom mai fabrica circa 7 000 de șuruburi pentru pluguri.

Realizarea unor venituri cât mai mari este strîns legată atât de prelungirea duratei de funcționare a tractoarelor și mașinilor agricole, pe de o parte, cât și de exploatarea lor cu maximum de randament, pe de alta. Ținînd seama de volumul sporit de lucrări pe care va trebui să-l efectuăm acum, în toam-

Ancheta noastră în S.M.A. din județul Ilfov

Realizarea planului de venituri și cheltuieli — obligație a fiecărui mecanizator !

nă, conducerea unității noastre a stabilit un plan operativ amănunțit, pe fiecare utilaj, punînd accent pe extinderea mecanizării diferitelor operații. Astfel, recent am primit sarcina să adaptăm un echipament de recoltare integrală a porumbului, de la combina C-12, pentru culesul mecanizat al florii-soarelui. Din inițiativa noastră am adaptat toate cele patru echipamente existente în stațiune, lucrînd în prezent cu ele la recoltatul acestei culturi”.

Asemenea inițiative le-am întîlnit și în alte părți ale județului; în prezent, în toate stațiunile au fost confecționate dispozitive simple, din traverse de cale ferată, care se folosesc în toamna aceasta, pentru prima dată, la nivelatul terenurilor ce vor fi semănate cu grâu. Productivitatea agregatului: 35—40 de hectare, zilnic. Autorii inițiativelor: mecanizatorii de la S.M.A. Anghelești.

Utilizarea cu randament maxim a mașinilor constituie principala cale de realizare a veniturilor. Este, ca să spunem așa, un adevăr verificat de experiența cotidiană a mecanizatorilor. Oricine știe însă că o mașină nu poate da randamentul așteptat dacă nu-i îngrijită cum trebuie. Dacă secția de mecanizare de la Fierbinți, bunăoară — condusă de Ilie Gheorghe — a izbutit să depășească substanțial veniturile, aceasta se datorează, în mare măsură, mai bunei organizări a muncii, prelungirii duratei de funcționare a tractoarelor și mașinilor, printr-o întreținere cât mai atentă. De altfel, în

anul acesta, la o altă secție a S.M.A. Fierbinți, la Brazi, a fost organizată o stație „Service” pentru executarea întreținerilor zilnice.

La S.M.A. Fierbinți, și nu numai aici, conducerea unității (director ing. Constantin Alexe) acordă un interes crescînd urmăririi modului în care se realizează, pe fiecare tractor, planul de venituri și cheltuieli. S-au făcut și se fac eforturi pentru extinderea și diversificarea mecanizării în unitățile deservite, acestea dovădindu-se căl directe de rentabilizare. În toamna aceasta, de pildă, întreaga suprafață de 1 300 hectare de floarea-soarelui va fi culeasă cu mijloace mecanice. S-a mărit gradul de mecanizare și la recoltatul furajelor, în legumicultură, dar nu-i mai puțin adevărat că mai ales în acest din urmă sector există încă rezerve nevalorificate pentru utilizarea pe scară mai largă a mijloacelor mecanizate.

Discutînd cu mecanizatori din diferite stațiuni ale județului am descoperit importante rezerve, atât pentru realizarea veniturilor, cât și în ceea ce privește reducerea cheltuielilor de producție pe fiecare tractor. Am solicitat, în concluzie, părerea ing. Gabriel Barbu, director tehnic al Trustului județean S.M.A. despre căile prin care unitățile din subordine trebuie să-și îmbunătățească continuu activitatea lor economică. „Apreciem — ne-a spus interlocutorul — că anul acesta stațiunile din județ vor obține rezultate bune în domeniul despre care discutăm. De pe acum există S.M.A. — cele de la Sărulești, Ulmeni, Giurgiu, Budești, —

unde planul de venituri pe trimestrul III al anului în curs, a fost îndeplinit încă de la data de 10 septembrie, în procente cuprinse între 90 și 115%. După aprecierea noastră principalul mijloc prin care aceste stațiuni și altele au izbutit să se plaseze pe locuri frumuse este utilizarea mai diversificată a parcului de utilaje, prin diversificarea mecanizării. Aceasta se extinde tot mai mult mai ales în zootehnie și legumicultură, concurînd la realizarea unor producții mari. La S.M.A. Giurgiu mai mult de 50% din cele 4,5 milioane venituri realizate pînă acum provin de la lucrările prestate în sectorul de creștere a animalelor. La Chiselet, 20% din veniturile planificate pe trimestrul III al anului în curs, s-a realizat din recoltarea, transportul și conservarea furajelor. O altă stațiune, Budești, a cîștigat aproape 2 milioane de lei în urma activității de reparații, unitatea dispunînd de un atelier bine dotat.

Din păcate nu toate stațiunile din județ au înțeles necesitatea diversificării mecanizării; așa stau lucrurile la S.M.A. Hagiești — unde procentul realizării veniturilor din zootehnie este mult mai scăzut, în comparație cu cel realizat, în aceeași perioadă, la stațiunea apropiată, Fundeni. Într-o situație asemănătoare se află și stațiunile de la Gormeni și Izvoarele.

Aș dori, în încheiere, să spun câteva cuvinte despre necesitatea ca fiecare mecanizator să dovedească mai multă grijă față de reducerea cheltuielilor de producție. Avem în județ numeroase exemple care demonstrează că, acolo unde mașinile sînt bine întreținute și exploatare, unde există o bună organizare a muncii, control și disciplină, rezultatele economice nu se lasă așteptate. Astfel la S.M.A. Sărulești — director Dumitru Iancu, contabil șef Piru Constantin — s-au obținut de la începutul anului peste 1 200 000 lei economii. Cum? În general prin executarea unor reparații de calitate, recondiționarea de piese, utilizarea rațională a timpului de lucru, întreținerea corespunzătoare, reducerea consumului de carburanți și lubrifianți, evidența precisă a veniturilor și cheltuielilor pe fiecare mecanizator și, mai ales, prin analiza decadală și lunară a activității fiecărui mecanizator.”

Ing. N. FLORIAN

Cuvîntul specialistului

ADAPTAREA COMBINELOR C 1 ȘI C 3 PENTRU TREIERATUL CÎNEPII

Ținîndu-se seama de importanța economică a acestei culturi, la S.E.A. Lovrin a fost făcută o adaptare la combina C₁ care permite treieratul cînepii de sămînță.

În principiu, modificarea constă în montarea unui aparat de treier de tăiere deasupra mesei de tăiere a combinatei C₁. S-a folosit un aparat de treier, precum și alte piese de la combine C₁ reformatate. Pentru realizarea modificărilor dorite se fac următoarele operații: se demontează întregul dispozitiv de antrenare a rabatorului (reper C 82—76 ans.), cumpăna rabatorului (reper C 8110 ans.), pinza superioară și suportul sulului inferior (reper C 2380), cu excepția sulului motric care rămîne numai ca să susțină roata din față de antrenare.

Intrucît dispozitivul de ridicare a aparatului de tăiere a fost demontat, se rigidizează masa de tăiere față de combină, folosindu-se o tije metalică filetată cu diametrul de 16 mm, care se fixează în locul dispozitivului de ridicare.

Aparatul de treier, este alcătuit dintr-o tobă cu șine (C 1424 ans.) și un grătar (C 8210 ans.), luate de la o combină C₁ reformatată, și montate deasupra mesei de tăiere, într-o cutie metalică. În fotografia nr. 1 este redată vederea generală a combinatei C₁ modificată pentru treieratul cînepii.

Cutie metalică are patru pereți — față, spate, lateral și sus — și este construită din fier conier, fier lat și tablă. Toți pereții sînt acoperiți cu tablă de 2 mm.

Pe pereții din față și din spate se află montate lagărele tobei (rulmenții și carcasa, de la combina C₁), precum și grătarul a cărui poziție față de tobă se poate regla datorită șuruburilor (fotografiile 2 și 3) montate special în acest scop pe cei doi pereți. O atenție deosebită s-a dat construirii profilului degajării de pe peretele din spate pe unde se introduc snopii de cînepi; mai exact se vor respecta dimensiunile din ultima fotografie.

Dacă raza R₁ este mai mare de 210 mm, șinele tobei vor fi acoperite complet de pereți și snopul nu va fi tras spre ieșire, iar dacă raza R₁ este mai mică de 210 mm snopul va fi rupt de șine, formîndu-se cîlții ce au tendința să se înfășoare pe lagăr.

Practic, raza de curbura R₁ are o asemenea mărime încît numai șinele tobei o depășesc în timpul rotației.

Tot pe peretele din spate, în interior, este sudat un inel de tablă, cu scopul de a nu permite cîlților să se înfășoare pe axul tobei. În același scop s-a sudat un inel și de rozeta tobei, iar porțiunea dintre șine a fost acoperită cu tablă care s-a sudat de șine și rozeta din spatele tobei.

Important: cele două inele, ca diametru, sînt foarte apropiate; cel cu diametru mic fiind cel de pe tobă. La montarea tobei se va urmări ca șinele să fie cît mai aproape de peretele din spate (distanța = 4—8 mm). Pereții între ei se montează prin șuruburi, constituind astfel cutia tobei și grătarului,

Transmisia mișcării. Intrucît este necesară atât acționarea combinatei C₁ cît și a tobei suplimentar, s-a montat la transmisia principală încă o șaibă mare (reper 2 572 ans), pe același centru (reper C 2530) în vechea șaibă. Între cele două șaibe se află bușe distanțiere care permit stringerea șaibelor în vederea rigidizării unciilor față de cealaltă. De la șaiba mare, printr-o curea trapezoidală 38 X 3400, mișcarea se transmite la două șaibe mici, intermediare, montate fiecare pe cite un butuc. Întreg ansamblul acestei transmisii intermediare este susținut pe un suport, confecționat din profile „U”.

Supportul se sprijină pe cadrul combinatei pentru rigidizare. Întinderea curelelor se face prin sistemul de întindere, compus din două șuruburi, piulițe și contrapiulițe.

Prin cureaua trapezoidală 54 X 20 X 2 750, luată de la combina Gloria, mișcarea de rotație se transmite la o altă șaibă mică montată fix pe axul tobei.

Nu se folosește cureaua 38 X 3400 de la combina C₁ pe motivul că este prea lungă și toba montată suplimentar s-ar depărta prea mult de combină, existînd pericol de trepidații.

Combină lucrează în lan deplasîndu-se la grămezile de snopii unde, deservită de 3—4 oameni, execută treieratul. Alimentarea combinatei se face manual, introducîndu-se între tobă și grătar numai partea snopului ce conține inflorescențele. Snopii treierați se aruncă în spatele combinatei, căpătînd forma unor grămezi.

Pentru mărirea productivității combinatei se recomandă ca la formarea snopilor să nu se lege și plantele de vară, care nu conțin sămînță, dar care produc mulți cîlți.

Ing. Ion BUȘOI
Stațiunea experimentală agricolă — Lovrin

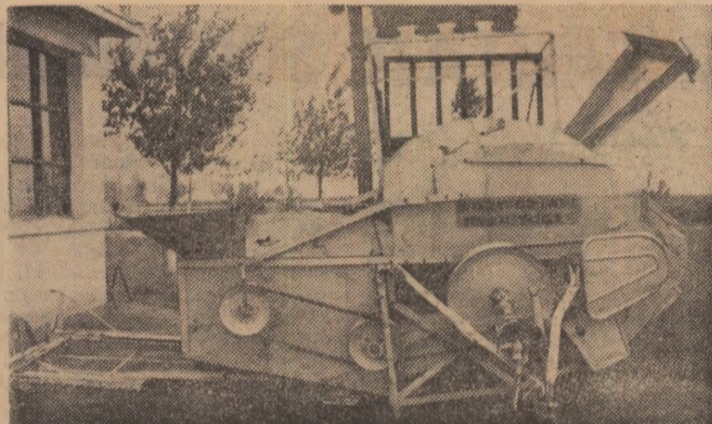

FOTO: 1

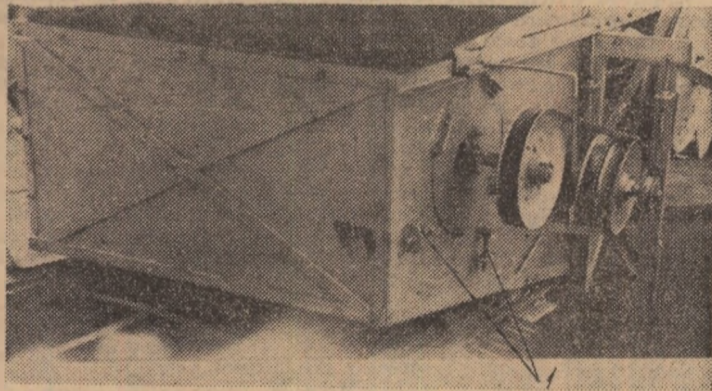

FOTO: 2

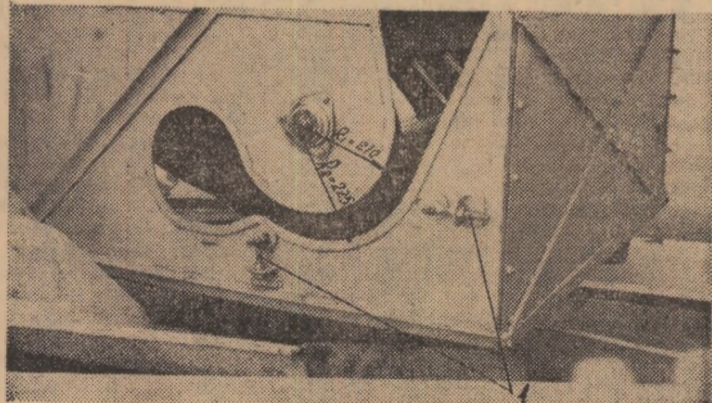

FOTO: 3

Calcularea și analiza prețului de cost constituie un instrument deosebit de prețios pentru întreaga activitate a oricărei unități cu gestiune economică proprie. Experimentată și în cooperatiunile agricole, calculația prețului de cost se dovedește a fi o pirghie importantă în obținerea unei producții eficiente; ea însă n-a fost generalizată. Conducerea de partid a recomandat ca, în cel mai scurt timp, să se ia măsuri pentru eliminarea acestei deficiențe. „Este necesar — sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu la Plenara C.C. al P.C.R. din 28 februarie — 2 martie a.c. — să se pună ordine și în ceea ce privește prețul de cost în cooperative, pentru a putea ști cât costă în mod real un produs sau altul“.

În anul trecut, prețul de cost la principalele produse vegetale și animale s-a calculat în 928 cooperative agricole (circa 20% din total), unități situate în toate județele și macrozonele naturale ale țării. Datele au fost centralizate și prelucrate automat la Centrul Informațional și de calcul al M.A.I.A.A.

Pe acest eșantion, prețul de cost la principalele produse vegetale și animale a fost urmărit și în dinamică — perioada 1968—1972. Analiza a arătat că la cultura grului, la porumb, sfecla de zahăr și altele s-au înregistrat, în decursul anilor, producții medii tot mai mari; îndeosebi pe această bază s-a obținut o reducere a prețului de cost pe tona de produs. La grâu, de exemplu, în 1972, deși a existat o creștere a cheltuielilor de producție de 23%, producția medie a sporit cu 24,5%, iar prețul de cost pe tonă s-a redus cu 9%; la porumb, costul tonei s-a micșorat cu 6% iar la sfecla de zahăr cu 3% față de media anilor 1968—1971. Calculația prețului de cost, analiza temeinică a elementelor acestuia au permis multor unități cooperatiste să ia măsuri de îmbunătățire a structurii producției, de accentuare a procesului de intensivizare, de gospodărire mai judicioasă a forței de muncă, de reducere a cheltuielilor materiale directe și a cheltuielilor indirecte. Ca urmare a crescut eficiența economică. Pe eșantion, rata rentabilității la grâu, porumb-boabe (neirigat), floarea-soarelui, în sfecla de zahăr, soia etc. a variat între 32 și 64%.

Analiza prețului de cost a relevat,

Ce se întreprinde pentru generalizarea prețului de cost în C.A.P.?

totodată, existența unei eficiențe nesatisfăcătoare în zootehnie. În domeniul aviculturii, rata rentabilității a fost în 1972, pe eșantion, de 9%; în alte domenii apare însă ca deosebit de necesară luarea unor măsuri hotărâte pentru sporirea producției pe animal furajat și pentru reducerea cheltuielilor, îndeosebi cele privind furajarea, care au o pondere mare în prețul de cost. Este, de asemenea, imperioasă adăncirea analizei prețului de cost pe articole de cheltuieli, pentru a se elimina toate cauzele care produc oscilația mare a ratei rentabilității la unele produse.

În anul curent, prețul de cost se calculează în circa 1500 cooperative, adică în 34% din totalul acestora. Este, desigur, un progres. Ce se întreprinde însă pentru ca, începând cu 1974, evidența și calculația prețului de cost să se generalizeze în toate cooperativele agricole, ce va interveni nou în acest domeniu? „În prezent — ne spune tov. Traian Dumbravă, directorul Direcției plan financiar-contabilitate, prețuri și control financiar intern din M.A.I.A.A. — se acționează intens pentru crearea condițiilor necesare îndeplinirii sarcinii trasate de conducerea de partid și de stat privind generalizarea calculării prețului de cost în cooperativele agricole.“

Pentru viitorul an au fost îmbunătățite formularele de plan (este vorba de planul cheltuielilor de producție și a prețului de cost la principalele produse vegetale și animale), în sensul alinierii lor la programele elaborate împreună cu Centrul Informațional și de calcul (C.I.C.) pentru a se asigura prelucrarea automată a datelor. Aceleași formulare, utilizate și în asociațiile inter-cooperatiste, sînt considerate ca fișe de

comunicare privind cheltuielile de producție și prețul de cost; datele cuprinse în ele, care trebuie să fie absolut reale, vor intra direct, fără a mai fi centralizate la județ, în procesul de calcul automat. C.I.C. va face centralizarea și prelucrarea datelor pe produse, la nivel de asociație intercooperatistă sau cooperativă, de județ, de eșantion (în 1973) și la nivelul întregului sector cooperatist în 1974.

Împreună cu centre teritoriale de calcul din țară (de la Ploiești, Craiova, Buzău și altele) se vor executa module teritoriale privind calcularea prețului de cost în C.A.P. astfel ca, după un anumit timp, situațiile elaborate de acestea să fie integrate de către C.I.C. După prelucrarea automată a datelor, situațiile finale vor fi puse la dispoziția M.A.I.A.A., altor organe centrale interesate, județelor și unităților. Fiecare unitate cooperatistă sau inter-cooperatistă, direcțiile generale județene vor avea situația prețului de cost în dinamică, ceea ce va permite luarea unor decizii mai bine fundamentate decât pînă acum.

Prețul de cost nu se va mai determina, la principalele produse vegetale și animale, pe cale extracontabilă. Instrucțiunile de evidență elaborate de M.A.I.A.A., care se aplică în prezent, răspund nevoilor de calculare a prețului de cost. Evidența nouă va permite contabilizarea tuturor cheltuielilor pe baza documentelor primare, în cadrul cheltuielilor directe sau indirecte, după caz. Nu se vor mai face calculații pentru Z.P.A., tonă kilometru etc., ele fiind repartizate direct pe culturi, specii și categorii de animale. Raționalizarea survenită în sistemul de evidență va

determina o reducere considerabilă a numărului de ore de calculații, va ușura munca aparatului contabil, va permite contabililor să consacre mai mult timp interpretării datelor, analizei economice de fond.

În prezent se lucrează la îmbunătățirea programelor de prelucrare automată a datelor pentru producția vegetală și creșterea animalelor, la proiectarea de programe pentru introducerea sistemului de control și corelația datelor, cu limite de comparații logice, în vederea verificării automate și depistării erorilor în procesul de prelucrare a datelor la calculatorul electronic. Se fac, de asemenea, eforturi pentru organizarea sistemului de prelucrare a datelor la câteva centre teritoriale din țară, pe baza programelor proiectate, precum și pentru definirea situațiilor finale care vor cuprinde rezultatele prelucrării automate a datelor privind prețul de cost pe ansamblul cooperativelor agricole.

Evident, se întâmpină unele greutăți dar, treptat, neajunsurile ivite vor fi, sperăm, învinse; unitățile, județele, organele superioare de decizie vor avea după generalizarea calculării prețului de cost, un instrument deosebit de prețios pentru orientarea activității sectorului cooperatist pe coordonatele eficienței superioare“.

Generalizarea calculului prețului de cost în C.A.P. implică însă și rezolvarea altor probleme de importanță deosebită. Este vorba, între altele, de reevaluarea fondurilor fixe din aceste unități, potrivit unei metodologii unitare, lucrare absolut necesară pentru determinarea judicioasă a amortizamentelor ce se introduc în prețul de cost. Trebuie, de asemenea, efectuată o amplă muncă de instruire a aparatului contabil, pentru ca toate calculațiile ce se fac începînd cu întocmirea planului pe 1974, să se desfășoare sub semnul celei mai înalte responsabilități pentru reflectarea exactă a realității din unitățile cooperatiste. Respectîndu-se aceste cerințe, calculația prețului de cost planificat și mai apoi a celui efectiv va servi din plin desfășurării unei activități curente și de perspectivă cu rezultate economico-financiare pozitive în toate cooperativele agricole.

Ing. V. STANCU

RITM SUSȚINUT ȘI CALITATE SUPERIOARĂ

(Urmare din pag. 1)

ioase pe 44%, după prășitoare pe 33%, iar după alte plante pe 8% — fertilizarea la timp cu doze diferențiate de N și P₂O₅, în funcție de soiul ce se va cultiva, de nivelul producției planificate, de planta premergătoare, alături de stabilirea mai judicioasă a structurii soiurilor, de asigurarea și verificarea calității semintelor, de pregătirea din vreme a terenurilor, au permis ca în zonele mai nordice, dar și în partea sudică a țării să se însămînteze pînă acum, în bune condiții, mari suprafețe cu grâu de toamnă.

Obținerea unor recolte cit mai bogate în 1974 solicită să se acționeze, în perioada următoare, cu maximă intensitate, fără a ne abate de la tehnologiile stabilite, de la cerințele agrotehnicii avansate. După cum se cunoaște, o parte din grâu se pune pe terenurile de pe care s-au recoltat culturile timpurii. Aceste terenuri au fost pregătite, pot fi rapid semănați. Dar o altă parte din grâu urmează după culturi care se recoltează acum. Suprafețele respective urmează să fie pregătite într-o perioadă scurtă. Sarcina conducătorilor de I.A.S., a șefilor de fermă este de a identifica cu exactitate fiecare solă de pe care trebuie strinsă în mod prioritar recolta. Aici vor fi concentrate, în primul rînd, tractoarele spre a se face arăturile astfel ca pînă la 1 octombrie toate terenurile să fie brazdate E nevoie deci, de un grafic de lucru și de o urmărire riguroasă zilnică, a situației pentru a se recupera orice rămînere în urmă. Actuala campanie este o adevărată „cursă“ contra cronometru. Altfel, înseamnă sau să semănăm în arătură necorespunzătoare netasată, sau să se depășească data de 15 octombrie, ambele situații putînd influența negativ recolta viitoare.

În condițiile acestei toamne îndeosebi în microzonele unde există uscăciune se cere o înaltă responsabilitate față de calitatea lucrărilor de pregătire a terenurilor sau de semănat. Productii mari se obțin acolo unde patul germinativ este pregătit la fel ca straturile pentru ceapă. Semănătorile trebuie să fie pretutindeni bine puse la punct, astfel ca patinele să intre lejer,

spre a lăsa sămînța la adîncimea corespunzătoare. Sămînța să aibă o cit mai ridicată valoare culturală, pentru a rezista pînă vor cădea precipitațiile necesare germinării. Patul germinativ este necesar să se pregătească cu cel mult o zi înainte de încorporarea semînței, iar semănatul trebuie făcut cu viteză mică spre a nu avea neuniformități, pentru a se realiza densitatea optimă. Procedînd astfel, mecanizatorii — cuprinși în sistemul de retribuție a muncii în acord global — vor asigura în 1974 un substanțial spor de recoltă.

Pînă la 1 octombrie este prevăzut să se însămînteze 50% din suprafața planificată, urmînd ca semănatul să fie încheiat la 10 octombrie. Realizarea unui ritm susținut la semănat este pe deplin posibilă — cele peste 4220 semănători de cereale ne permit să realizăm o viteză zilnică la însămîntarea grului de circa 42400 ha. O asemenea viteză poate și trebuie să fie atinsă cu condiția să se asigure pregătirea zilnică, exemplară a tractoarelor și mașinilor, stocurile necesare de carburanți, lubrifianți și piese de schimb, semînțele la locul de semănat, lucrul în două schimburi la arat sau discuit etc. Pentru o mai bună organizare a muncii și un control mai eficient, mașinile vor lucra grupat. În felul acesta vom reuși să ne încadrăm în perioada optimă de semănat.

Cu aceeași înaltă răspundere se cere să acționăm la recoltatul culturilor de toamnă. Întreprinderile agricole de stat dispun de peste 7110 combine C-1 și C-3, 2440 combine autopropulsate, 2600 combine tractate CT-2R pentru recoltat porumb sub formă de știuleți, apoi combine de recoltat cartofi, dislocatoare pentru sfeclă etc. Dispunem, de asemenea, de un însemnat parc de mijloace de transport proprii sau închiriate. Ceea ce se cere acum este ca toate aceste mijloace de mecanizare să fie folosite cu randamente zilnice maxime. Din activitatea de pînă acum rezultă însă că, în cadrul unor trusturi IAS, utilajele — în special combinele — n-au fost utilizate în modul cel mai judicios. Între 4—11 septembrie, de pildă, la Trustul județean IAS-Arad s-a lucrat, la recoltatul florii-soarelui, cu 25% din potențialul existent, la

Brăila cu 30%, la Ilfov cu 49%, la Timiș cu 50%, iar la Tulcea cu 54%, în timp ce la Ialomița s-a atins 88%, iar la Olt 90%.

Timpul este în general bun, dar pot surveni și ploii, care să provoace pierderi apreciable de recoltă. Iată de ce, toate combinele trebuie să lucreze fără încetare, în flux continuu, grupate, pentru a se executa un control eficient. Recoltarea fără pierderi obligă, totodată, să se ia de urgență măsuri pentru acoperirea deficitelor de forță de muncă, asigurarea zilnică a mijloacelor de transport în numărul prevăzut, organizarea judicioasă a transportului de recoltă, în raport de graficul de afluire a produselor la bazele de recepție și silozuri. Trusturile IAS au obligația de a verifica încă odată existența și pregătirea adecvată a spațiilor proprii de depozitare, astfel ca cel puțin jumătate din producția de porumb din IAS să se depoziteze în asemenea spații. Cu cea mai mare atenție să se recolteze și să se depoziteze producția de pe loturile semincere; fiecare unitate să-și asigure necesarul conform balanței și să onoreze exemplar contractele privind producția de pe loturile semincere.

Cum arătam, în aceste zile continuă recoltarea strugurilor, fructelor, legumelor. În scopul unei cit mai bune aprovizionări a populației, precum și pentru îndeplinirea sarcinilor de export, în toate unitățile este imperios necesar să se ia măsuri deosebite pentru ca întreaga producție să fie strinsă și valorificată superior.

Cu multă stăruință se cere să se acționeze și în direcția pregătirii condițiilor pentru însămîntarea culturilor din primăvara anului 1974, pentru dezvoltarea patrimoniului vitipomicol sau a legumiculturii. Zi și noapte, tractoarele să tragă brazdă adîncă pentru culturile ce se vor semăna în primăvară. Nici aici însă nu trebuie să se facă rabat la calitate. Plugul este o uncă simplă, dar dacă nu este reglat corespunzător arătura nu va fi bună. Hartpanul este, în multe locuri, foarte gros; el a făcut ca pe o serie de suprafețe de teren recoltele să nu fie dintre cele mai bune; spargerea lui, executarea unor arături de calitate vor contribui mult la ridicarea stachetei producțiilor medii pe hectar.

Experiența unităților fruntașe arată că ridicarea randamentelor pe hectar — cheia creșterii substanțiale a rentabilității — poate fi cu succes realizată peste tot unde munca este exemplar or-

ganizată. Nu trebuie însă să scăpăm niciun moment din vedere că lucrările agricole de toamnă se fac cu un anumit nivel planificat de cheltuieli. Adeseori, conducătorii unor IAS sau ferme, copleșite de sarcinile zilnice, uită de acest aspect. Reducerea prețului de cost obligă la gospodărirea cu cea mai mare grijă a forței de muncă, a mijloacelor de mecanizare, a tuturor posibilităților materiale de care dispunem.

Procedînd astfel avem convingerea că vom reuși să îndeplinim cu cinste indicațiile și sarcinile de mare răspundere puse de conducerea de partid și de stat în fața agriculturii. Sectorul de stat al agriculturii își va aduce astfel, în 1974, o contribuție mai substanțială la sporirea producției agricole globale, la îndeplinirea mai devreme a cincinalului, la progresul general al țării, la edificarea societății socialiste multilateral dezvoltate.

La I.A.S. Focșani, județul Vrancea, sortării merelor i se acordă o atenție deosebită chiar în momentul recoltării și expedierii lor spre magazinele de desfacere.

Foto: M. ALEXE

Diversificarea produselor între cerință și ofertă

ZAHĂR CUBIC, CANDEL ȘI ALTE SORTIMENTE AȘTEPTATE

Nu mai este cazul să arătăm importanța zahărului ca aliment. În ultimii ani, la indicația conducerii partidului și statului, au fost luate măsuri deosebite pentru satisfacerea tot mai bună a nevoilor de consum la acest aliment de bază. Vom reaminti câteva: sporirea considerabilă a suprafețelor afectate sfeclei de zahăr și cultivarea unor soiuri noi, mai productive; au fost construite câteva fabrici noi de zahăr, iar cele vechi au fost modernizate și dezvoltate; în actualul cincinal, industriei zahărului i s-au alocat mari investiții pentru a se realiza alte câteva fabrici de zahăr cu o capacitate de prelucrare mare. An de an se asigură tot mai bine, cantitativ, consumul de zahăr al populației și al industriei alimentare, oferindu-se și exportului însemnate rezerve.

Dar în privința diversificării producției de zahăr s-au făcut aceiași pași erii alimentare, pe măsură dezvoltării impetuase a producției? Căutând să răspundem la o asemenea întrebare, am început ancheta noastră în magazinele alimentare din rețeaua comerțului (Din păcate, Centrala producției și industrializării sfeclei de zahăr nu și-a organizat până acum nici un magazin propriu de prezentare a produselor sale).

Așadar, o raită prin magazinele din Capitală și din alte patruzeci de localități mari sau mici, luate la întâmplare, ne relevă următoarea situație: zahăr este suficient, dar într-un singur sortiment — tos. Grăunțele dulci vin mai ales în vrac; și, în ultimii doi ani, mai vin — dar nu în mod permanent — și la pungă de un kilogram. Zahărul cubic e o raritate; mulți vânzători nu-l văd luni de zile la rind, deși cumpărătorii îl preferă. Zahărul farin (pudră) vine așa de rar încât consumatorii nici nu mai întreabă de el. Dacă se mai găsește zahăr candel? Cei mai mulți vânzători ne-au spus cu nostalgie, că au uitat cum arată, iar unii, dintre cei mai tineri, au mărturisit că nu cunosc acest produs. Alte observații ale lucrătorilor din comerț le redăm pe scurt: fabricile livrează zahărul tos în saci de 100 kg, greu manipulabili de femeile care lucrează în comerț în proporție de 90 la sută; în cofetării, cafenele, baruri, bufete, restaurante este o mare penurie de zahăr cubic ambalat (cîte 3 bucăți) sau tos, în plicuri de 8 g — sortimente specifice și extrem de necesare alimentației publice. De ani de zile între reprezentanții comerțului și indus-

trierii zahărului se poartă un dialog serios. „Dați-ne zahăr cît mai diversificat, gramaje cît mai diverse!“ — cer primii la fiecare contractare. „Nu vă putem satisface cerințele de diversificare, vă dăm ce avem“ — răspund cei din fabrici.

Ne-am adresat unor specialiști din Centrala ce diriguiește producția zahărului ca rugăminte de a explica rămînerea în urmă în ceea ce privește diversificarea zahărului. Iată ce ni s-a explicat. Cea mai mare parte din zahărul destinat aprovizionării populației se livrează tos; din acesta de-abia jumătate se ambalează în pungă de 1 kg. Din unele zahăr cubic sau de confecționat (4-5 la sută din totalul zahărului destinat consumului). Într-o parte se vinde în cutii de 2 sau 5 kg. Fabricile de zahăr — și cele vechi, dar mai ales cele noi — au foarte puține linii de preambalare sau de fabricare a zahărului cubic sau farin. An de an se renunță la investițiile pentru astfel de linii; nici măcar marile fabrici ce se construiesc în actualul cincinal n-au fost prevăzute cu instalații de preambalare și diversificare a producției de zahăr.

Centrala pentru producția și industrializarea zahărului și mai ales Depar-

tamentul industriei alimentare vor trebui să analizeze serios această discrepanță între dezvoltarea producției de zahăr și diversificarea ei, în spiritul sarcinilor recent trasate de Comitetul Executiv al C.C. al P.C.R. cu privire la aşezarea industriei alimentare pe coordonatele modernizării.

Iată și câteva propuneri sugerate de specialiștii comerțului sau din fabricile producătoare ori de cumpărători, notate în decursul anchetei noastre: zahărul tos sau cel cubic, în vrac, să se livreze în saci sau lazi de 25 kg și paletizate; să se găsească în magazine cantități suficiente de zahăr cubic și farin, preambalat în cutii sau pungi cu greutatea de la 0,5 — 5 kg; să se utilizeze ambalajul de la 0,5 și 1 kg și să se polietileneze (pentru cel tos) și film contractabil (pentru cel cubic); pe pungi să se menționeze întotdeauna fabrica producătoare și data de fabricație; fiecare unitate să aibă ambalaj distinct ca desen, culoare etc.; uzinele producătoare de utilaje și instalații pentru industria alimentară să asimileze de urgență linii de preambalat și porționat zahăr tos sau cubic, de confecționat pungi și saci, palete pentru transport etc.; măcar una dintre noile fabrici de mare capacitate ce se construiesc în prezent să fie dotate cu instalații de zahăr cubic și farin, pentru a se remedia cît de cît lipsa acestor sortimente; instalațiile existente la fabrica din Bod și Craiova să se dezvolte, altele noi rămînd să se amplaseze la alte unități; producția de zahăr candel — improprie acum pentru marile fabrici de zahăr — să fie trecută la industria locală, care să-l producă în mod curent, la nivelul cerințelor.

Ion PREDA

Zilnic sosese cîteva vagoane de floarea-soarelui; și aici, la Fabrica de ulci din Slobozia se prelucrează din plin materia primă din recolta anului 1973.

Foto: M. ALEXE

Toamna poposește la malul iazurilor și heleșteelor aducînd o seamă de preocupări specifice sezonului. În crescătoria de crap este vremea pescuitului de recoltă, cînd piscicultorul adună roadele muncii depuse. Unelte de pescuit — năvoade, tifane — cît și accesoriile — mincioage, lazi, tîrgi etc. — pregătite din timp, intră acum în acțiune o dată cu declanșarea pescuitului. În funcție de specificul exploatarea piscicole se aplică metodele adecvate de pescuit, fie prin vidarea bazinelor, fie prin reducerea nivelului apei.

Valorificarea crapului de consum se face în stare vie, cea mai apreciată formă de a se pune la dispoziția populației pește de crescătorie sau ca pește proaspăt, condiționat cu ghiață, de la vadul de pes-

cuit pînă la locul de desfacere.

Pescuitul de recoltă, început în septembrie, nu presupune însă sistarea furajării peștelui în restul iazurilor și heleșteelor, ci continuarea acesteia pînă la începutul lunii octom-

mestec, sortarea și reținerea puietului de crap, în vederea trecerii lui în bazinele de iernat.

Acolo unde puii de crap au fost crescuți în heleștee de creștere (vara I) care nu asigură condiții optime de iernare, se recomandă ca,

țerea vanetelor de la călugăr, una cîte una; scurgîndu-se ape, puii de crap se vor retrage prin canalele colectoare și șanțul principal, în groapa de pescuit. De aici sînt pescuiți cu o plasă de mîină, cîntăriți și transportați apoi în bazinele de iernat.

Pentru a stabili greutatea medie a puietului de crap de o vară, care trebuie să aibe în medie 30—32 g bucata, se iau probe în acest scop.

Pescuitul și pomolizarea puilor de crap este necesar să se facă atent, pentru a nu-i traumatiza și a le slăbi rezistența.

Se va avea grijă ca bazinele de iernat să fie din timp curățate, dezinfectate, iar inundarea lor să se facă cu 10 zile înainte de a fi populate.

Ion ALEXANDRESCU

CARNET PISCICOL

PE AGENDA TOAMNEI

brie, iar a puietului chiar în octombrie, cînd i se administrează circa 5% din cantitatea de furaje anuale.

Paralel cu pescuitul pentru valorificarea peștelui se execută, acolo unde se practică popularea în a-

în prima decadă a lunii octombrie, să se înceapă pescuitul, sortarea și trecerea lor în bazinele de iernat.

În cazul heleșteelor de creștere prevăzute cu gropi de pescuit, piscicultorul va proceda la scoa-

La Fabrica de produse lactate București

CONSUMURI SPECIFICE REDUSE — PLUS DE PRODUCȚIE

Stabilirea unor obiective concrete în lupta pentru realizarea de economii, prin reducerea normelor de consum, ne preocupă intens. În fabrica noastră se caută mereu modalități care să conducă la reducerea consumurilor specifice, în special la materia primă — lapte și smîntînă. Eforturile au fost îndreptate, în primul rînd, spre identificarea unor „pori“ de risipă la locurile de muncă, datorită exploatarea și întreținerii necorespunzătoare a utilajelor, Astfel, au fost luate măsuri de valorificare și înlocuire a tracelor de conducte uzate și de verificare a sistemelor de etanșare la recepțiile de depozitare a materiei prime.

Acționînd energic pe linia acestora, s-au înregistrat o scamă de economii. La secția de pasteurizare, care preia și distribuie tot fondul de materie primă, prin reducerea pierderilor de filtrare, răcire, depozitare, preîncălzire, curățire, normlizare și pasteurizare a laptelui de la 0,4 la sută la 0,3 la sută, s-a înregistrat o economie, în primele luni ale acestui an, de 2312 hl. de lapte, ceea ce ne-a permis să livrăm o producție suplimentară de 175 000 kg de iaurt și alte produse.

Prin reproiectarea tehnologiei de fabricație și îmbunătățirea fluxului tehnologic la brînză proaspătă de vaci, consumul de materie primă pe tonă de produs a fost redus cu 0,22%, ca urmare a reducerii pierderilor de substanță uscată în subprodusul rezultat din procesul tehnologic. Această reducere înseamnă o economie lunară de 5 400 litri de lapte.

Extinderea procesului de fabricare a brînzei prin procedul continuu a permis eliminarea operațiilor manuale; s-a obținut, totodată, o economie pe kilogramul de produs de 1,05 litri de lapte.

Prin acțiunea de modernizare întreprinsă în unele secții de fabricație, în sensul dotării lor cu utilaje și linii noi de imbuteliere, s-au realizat economii, atât la lapte, cît și la recipienții de sticlă. Astfel, la secția iaurt, prin instalarea unei linii noi de spălat recipienți și imbuteliat iaurt în borcane de 200g, economia realizată la lapte este de 0,4 litri la tona de produs finit, iar la spargeri recipienți — de 2%. La secția imbuteliat lapte, prin introducerea a patru linii noi de ambalat lapte la pungă s-a eliminat faza de recuperare a sticlelor goale, realizîndu-se o economie la cheltuielile de transport de 10 lei pe hectolitru de lapte.

Prin reducerea pierderilor tehnologice de fabricație s-a preconizat să se realizeze în anul 1973, comparativ cu anul 1972, economii la materia primă în valoare de 453 000 lei.

În vederea îmbunătățirii consumurilor specifice se duce o muncă intensă cu furnizorii pentru îmbunătățirea indicatorilor calitativi ai materiei prime. Întreprinderea de industrializare a laptelui din județul Ilfov, furnizorul nostru principal, ne livrează laptele integral — cu procentul de substanță uscată totală între 11,6% și 12,1% — înregistrîndu-se un minus față de standardul de calitate cuprins între 0,2% și 0,4%. Acest lucru, desigur, micșorează posibilitățile de realizare a unor consumuri reduse. Este necesar ca, în continuare, furnizorii de lapte să dea o mai mare atenție realizării unei producții cu indicatori calitativi superiori, spre a se asigura randamente mărite la industrializare.

O dată cu preocuparea pentru valorificarea superioară a materiei prime, prin reducerea consumurilor specifice, o mare atenție acordăm obținerii de produse cu un conținut caloric ridicat, bogat în substanțe proteice, ușor asimilabile. Din această grupă, fac parte și produsele realizate pînă în prezent ca: iaurt, Sana și, în ultima vreme, kefirul, alți de căutat pentru calitățile sale deosebite.

Ing. Tudorel LENȚOIU
Director
Fabricii de produse lactate
București

ÎNVĂȚĂMÎNT - CERCETARE - PRODUCȚIE triadă a maximei eficiențe în procesul instructiv-educativ

Prof. dr. doc. Alex. LAZĂR

rectorul Institutului agronomic
„Ion Ionescu de la Brad” — Iași

Noul an universitar a debutat sub semnul unor importante perfecționări aduse procesului de învățămînt în lumina sarcinilor și orientărilor date de Plenara C.C. al P.C.R. din iunie a.c. Mesajul adresat de tovarășul Nicolae Ceaușescu, acum, la început de an școlar, îndeamnă la acțiuni și mai ferme în această privință.

Integrarea organică a învățămîntului superior cu cercetarea științifică și cu realitățile concrete ale producției trebuie să devină — așa cum a subliniat, în repetate rânduri, cu pregnanță și claritate, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului — trăsătură fundamentală și caracteristică a întregului proces de pregătire și formare a specialiștilor cu înaltă calificare. Necesitatea considerării învățămîntului, a cercetării și producției ca proces unitar, inseparabil, izvorăște din practica edificării societății socialiste multilateral dezvoltate în patria noastră, și ea se impune ca o cerință majoră actuală și de perspectivă.

În formarea viitorilor specialiști necesari agriculturii, traducerea în viață a dezideratului integrării învățămînt-cercetare-producție — triada maximei eficiențe a procesului instructiv-educativ — rămîne înscrisă ca sarcina permanentă nr. 1 a întregului colectiv de cadre didactice din Institutul nostru. Îndeplinirea acestei îndatoriri a impus, încă înainte de începerea actualului an universitar, elaborarea unui plan de acțiuni în care colectivul de conducere a institutului — cu sprijinul organelor locale de partid și de stat — a precizat obiectivele prioritare menite să întregască legăturile cadrelor didactice cu unitățile de cercetare și producție.

Printre principalele obiective urmărite cu perseverență, ca primă etapă în desăvîrșirea integrării procesului didactic cu cercetarea și producția, se pot evidenția: cercetarea și rezolvarea pe bază de contracte și convenții de colaborare a unor probleme legate stringent de utilizarea rațională a fondului funciar, de producerea semințelor și materialului săditor cu mare valoare biologică la unele plante de cîmp (porumb, mazăre, fasole, linte, ovăz, pomi și viță de vie), de îmbunătățirea exploatarea plantațiilor vitil-pomicole, de ridicare a eficienței creșterii și îngrijirii ovinelor. În aceste domenii s-au perfectat și sînt în curs de executare 34 contracte și 7 convenții de colaborare — în valoare totală de peste 2,8 milioane lei și anume: 5 contracte cu Academia de științe agricole și silvice, 17 contracte cu direcțiile a-

gricole din județele Botoșani, Iași, Neamț, Suceava și Vaslui, 7 contracte cu trusturile județene I.A.S., etc. În realizarea acestor acțiuni sînt antrenate 75 de cadre didactice (62 în cadrul contractelor și 13 în convențiile de colaborare). Colaborarea cu stațiunile experimentale din Iași, Podul Iloaiei, Perieni, Măgurele și cu I.C.C.S.-Brașov, în planul tehnic unitar al Academiei de științe agricole și silvice, la rezolvarea în comun deocamdată a 7 teme, deschide noi perspective în unificarea forțelor de cercetare și alcătuirea unor colective de lucru complexe, care să abordeze interdisciplinar cele mai arzătoare probleme ale agriculturii din această parte a țării.

În cadrul aceleiași acțiuni, ne-am propus sprijinirea, prin cadre didactice, a unităților agricole din zonă în rezolvarea unor probleme tehnico-științifice ale producției. În acest scop, s-au organizat, cu participarea cadrelor didactice cu experiență și competență, 6 grupe permanente care acordă asistență tehnică complexelor intercooperatiste zootehnice de la Movileni, Tomcști, și Uricani, Centrului de selecție a animalelor, Fabricii de nutrețuri combinate și Laboratorului veterinar, la care s-au stabilit convențiile de lucru, temele de cercetare și responsabilitățile reciproce. La îndrumarea efectivă a unităților de producție — acțiune considerabilă lărgită, față de anii anteriori — au fost antrenate 155 de cadre didactice, ca și la colaborarea cu specialiștii din 37 C.A.P.-uri, 11 I.A.S.-uri și 11 alte unități economice din raza județului Iași, precum și 19 unități din afara județului. În acțiunile de aplicare în producție a rezultatelor cercetării sau la îndrumarea tehnică organizată de M.A.I.A.A.

Tot în cadrul sprijinirii efective a producției agricole din zonă, 19 cadre didactice, care se bucură de prestigiu

profesional, au intrat în colectivele mixte alcătuite din specialiști ce lucrează în cercetare și în producție, colective care îndrumă și conduc unitar următoarele sectoare ale agriculturii județului Iași: producerea de sămînță, protecția plantelor, utilizarea rațională a terenurilor irigate și a celor în pantă, prognoza, zonarea, profilarea și specializarea producției agricole, sporirea producției viticole și legumicole.

Pe lângă sesiunile științifice, simpoziioanele și cursurile postuniversitare, organizate în cadrul institutului, cu participarea specialiștilor din producție, cadrele didactice ce lucrează în domeniile respective au participat activ la consfăturile zonale organizate în luna martie la Iași (tehnologia culturii porumbului), la Vaslui (producerea semințelor în fermele specializate din C.A.P.), la Suceava (tehnologia cartofului) și la consfăturirea republicană privind tehnologia nului și cînepei, de la Cluj. Toate aceste manifestări contribuie nu numai la cunoașterea reciprocă a activității specialiștilor, ci și la întărirea legăturilor dintre cele 3 sectoare: învățămînt, cercetare și producție.

Dintre rezultatele concrete ale strădaniilor cadrelor didactice, în activitatea de ridicare a producției agricole, se impun amintite: crearea, în colaborare cu S.E.A. — Podul Iloaiei, a hibridului dublu de porumb HD-120, mai productiv cu 10 — 15% decît vechii hibridi cultivați în centrul Moldovei; selecționarea unui portaltui pitic de prun, care permite folosirea în plantații, la unitatea de suprafață, a unui număr de pomi de patru ori mai mare, realizîndu-se astfel un spor de circa 3 vagoane de fructe la hectar; îmbunătățirea tehnologiei de creștere și îngrijire a ovinelor de la ferma Deleni (I.A.S. Cotnari) care a avut drept urmare dublarea producției de lînă.

Pornind de la premisa că anii stu-

denției sînt hotărîtori în formarea bagajului de cunoștințe profesionale ale viitorului specialist, în plămădirea atașamentului său față de profesiune și în scurtarea „duratei de adaptare” la condițiile producției în unitatea în care își va exercita profesiunea, cadrele didactice acordă o deosebită atenție instruirii practice a studenților. În acest sens, la disciplinele de profil, a crescut numărul aplicațiilor practice efectuate în cadrul Stațiunii didactice experimentale și a unităților de producție, imprimîndu-se, totodată, acestor lucrări un tot mai pronunțat caracter productiv, prin care s-au realizat însemnate rezultate economice. Așa, spre exemplu, în cadrul acestor lucrări practice — numai în luna aprilie a.c. studenții anilor III și IV agronomie și horticultură au tăiat, legat și fertilizat 10 ha viță de vie, au efectuat tăierile și stropirile în cîteva hectare de livadă, au distrus mușuroaiele, au fertilizat și suprainsămîntat 15 ha de pașiști naturale și au însămîntat suprafețele destinate producerii semințelor superelită de mazăre, linte, ovăz și fasole.

În cele 12 ateliere-școală existente, studenții sînt deprinși să efectueze lucrări în condiții de producție, rezultatele obținute ducînd la concluzia că asemenea ateliere școală trebuie organizate pe lângă toate disciplinele de profil.

Măsurî speciale s-au întreprins în vederea îmbunătățirii organizării și conținutului practicii dirijate și de producție. Marea majoritate a studenților noștri efectuează practica dirijată în stațiunile experimentale agricole din Moldova.

Se cuvine să semnalăm, totuși, că există mult loc pentru mai bine în organizarea și îmbunătățirea practicii de diplomă a studenților. Este adevărat că temele de proiect din acest an reflectă o mai strînsă legătură cu producția, dar aceasta este cu totul insuficient. De asemenea, se manifestă încă prea multă timiditate în antrenarea studenților merituosși din cercurile științifice la rezolvarea temelor de cercetare științifică contractate de cadre.

Există, așa dar, preocupări și unele realizări în legarea învățămîntului agronomic superior leșean cu cercetarea și producția, dar strădaniile noastre vor urmări cu perseverență finalizarea integrală a sarcinilor trasate de conducerea partidului și statului în acest domeniu. Realizarea lor va fi, fără îndoială, în folosul producției, cercetării și învățămîntului, al societății noastre în ansamblul său.

La deschiderea noului an școlar

A SUNAT CLOPOTELUL

În curtea Liceului de Îmbunătățiri funciare, cadastru, contabilitate și merceologie agricolă din Brănești, județul Ilfov, animația obișnuită zilei festive a reînnoșării cursurilor școlare putea fi sesizată încă din primele ore ale dimineții. Fete și băieți, în costumele lor proaspăt călitate, pășeau în grupuri, voioși, zburdalnici, spre locul unde avea să se desfășoare festivitatea inaugurării cursurilor.

Am deosebit în mulțimea de elevi, firește, și numeroși părinți — femei și bărbați — foarte mulți ducînd cu ei buchețe de flori pentru a-i întâmpina

după datină, pe profesori și maiștrii, adică pe cei care vor transmite cunoștințe durabile copiilor, înarmîndu-i cu noțiunile necesare viitoarei lor profesii.

Semnificativ — poate deosebit de semnificativ — este faptul că în acest nou an școlar cei 780 de elevi ai liceului și ai Școlii profesionale de mecanici terasieri și electricieni pentru reparații și întreținere, ce activează în cadrul aceleiași instituții școlare, au la dispoziție o nouă și modernă clădire, terminată de curînd.

Am vizitat, însoțit de Valeria Bejan, director adjunct al liceului, și de prof. Ion Lazăr, secretarul organizației de partid, noua construcție, în jurul căreia forfoteau, cu vîdită mîndrie, elevii. Noul local școlar dispune de 16 săli de clasă și de 4 laboratoare. În prezent însă, sînt pe cale de a fi terminate aici încă 4 ateliere pentru practica profesională în școală. De asemenea, se află pe terminate un poligon pentru îmbunătățiri funciare, dotat cu o platformă și un atelier pentru executarea prefabricatelor. Poligonul este prevăzut cu un sistem special de drenaj și irigații și pe lângă caracterul său didactic are și un important plan de producție, unele suprafețe urmînd a fi plantate cu vii și pomi.

Stăm de vorbă cu cîteva profesori, de la care aflăm că în noul an școlar liceul și școala profesională de mecanici terasieri și electricieni pentru reparații și întreținere s-au îmbogățit cu o serie de noi mașini și utilaje necesare practicii elevilor, o pondere însemnată a orelor de predare constituind-o tocmai latura practică, cea menită să confere elevilor cunoștințe temeinice în viitoarea lor profesiune.

Pe lângă cele patru laboratoare existente pînă în prezent — de română și limbi străine, matematice, științe economice, pedagogie și agricultură — sînt în curs de amenajare alte patru cabinete tehnice — pentru chimie, fizică, îmbunătățiri funciare, topografie — ca și o sală de desen și un cabinet de protecție a muncii. Liceul este patronat de Trustul de construcții pentru îmbunătățiri funciare — București, care sprijină în mod deosebit această unitate școlară — pe care am îndrăzni s-o numim model — atît prin asistență tehnică, cît și cu unele utilaje solicitate în anumite perioade.

...Elevele Angelica Dirlea și Mariana Mihăilescu așteaptă cu nerăbdare, lângă mamele lor, începerea festivității. Le întrebăm dacă sînt emoționate. Ne răspund fără vreo urmă de timiditate că s-au înscris la această școală întrucît sînt pe deplin convinse de utilitatea meseriilor pentru care sînt pregătiți elevii în profilele respective. Cu alte cuvinte, nu sînt de loc emoționate, mai ales că la examenul de admitere au obținut note maxime. O altă elevă, înscrisă în anul I. Anca Lăpușeanu, ne informează că părin-

ții ei sînt ingineri, care lucrează chiar în domeniul îmbunătățirilor funciare, încît nu face decît să le urmeze exemplul.

Dar a început „momentul” festiv. Inginerul agronom Marcu Ștefănescu, directorul liceului, relevă în cuvinte vibrante importanța noului an școlar în pregătirea cadrelor de care are nevoie agricultura noastră socialistă.

Subliniind căldurosul mesaj adresat cu prilejul noului an școlar de tovarășul Nicolae Ceaușescu cadrelor didactice, elevilor și studenților, organizațiilor de partid, de tineret și pionieri, ca și importanța istoricelor măsuri stabilite de Plenara C.C. al P.C.R. din iunie 1973 privitoare la dezvoltarea și perfecționarea învățămîntului — directorul liceului îi îndeamnă pe elevi să-și pregătească cu toată grija lecțiile, să lucreze conștiincios la orele de practică, să dea dovadă de o perfectă disciplină în acumularea cunoștințelor. Emoționant este și cuvîntul secretarului organizației U.T.C. a școlii, Ion Popescu, care în numele elevilor făgăduiește cadrelor didactice silință și hotărîrea de a muncii cu sîrguință în vederea însușirii lecțiilor predate.

...Flori, numeroase buchete de flori, aplauze. În entuziasmul general sînt repartizate pe autocamioane echipele de elevi din anii I, II și III care, în aceeași zi, pornesc, pentru două săptămîni, să sprijine prin muncă patriotică stringerea recoltelor de toamnă la unele ferme ale I.A.S. Buciumeni, I.A.S. Belciugatele și I.A.S. „30 Decembrie”, în vreme ce elevii anilor IV și V se vor deplasa la O.C.O.T.-uri și O.I.F.-uri din diferite județe ale țării, pentru a executa lucrări practice, timp de o lună, cu excepția anului IV — contabilitate, care va începe cursurile în cadrul liceului.

Am mai notat, în încheiere — luîndu-ne rămas bun de la elevii și cadrele didactice ale Liceului agricol din Brănești — că în noul an școlar aici se vor denune eforturi pentru a se obține rezultate și mai bune ca anul trecut, cînd dintre cei 100 de absolvenți, mulți, chiar foarte mulți, au reușit să se înscrie la diferite facultăți, la Institutul Politehnic și la cursuri de sub-ingineri, demonstrînd astfel nivelul superior de pregătire pe care l-au primit în școală.

Al. RAICU

DIN PROGRAMUL DE RADIO și TELEVIZIUNE

pe săptămîna 23—29 septembrie

RADIO

BULETINE DE ȘTIRI: luni, marți, miercuri, joi, vineri, sîmbătă: Programul I: 6.00; 9.00; 10.00; 11.00; 15.00; 24.00; 2.00; 4.00; 5.00; Programul II: 9.30; 12.00; 14.00; 17.00; 19.00; 21.00; 23.00; 0.55; Programul III: 17.00; 20.00; Duminică: Programul I: 6.00; 11.00; 15.00; 20.00; 4.00; 5.00; Programul II: 9.30; 14.00; 17.00; Programul III: 19.30.

RADIOJURNAL: Luni, marți, miercuri, joi, vineri și sîmbătă: programul I: 7.00; 13.00; 16.00; 22.00; programul II: 7.00; 13.00; 16.00; programul III: 22.00.

DUMINICĂ: programul I: 7.00; 13.00; 20.00; 2.00; programul II: 7.00; programul III: 22.00.

EMISIUNE PENTRU SATE

DUMINICĂ: programul I: 9.00 — ORA SATULUI. În fiecare zi de lucru: 6.30 — JURNAL AGRAR.

EMISIUNI MUZICALE

DUMINICĂ: Muzică populară: programul I: 6.00; 7.05; 11.05; 14.30; 19.15; programul II: 7.00; 10.50; 14.05; 18.00; 19.47. Muzică ușoară și de dans: programul I: 6.30; 8.10; 10.30; 11.35; 13.35; 14.30; 20.12; 21.15; 23.00; 0.05—5.00; programul II: 8.00; 15.20; 19.00; 20.00; 23.50.

LUNI: Muzică populară: programul I: 5.05; 10.05; 12.30; 17.40; 21.50; programul II: 6.00; 9.35; 12.50; 16.15; 17.05; 19.40. Muzică ușoară și de dans: programul I: 5.50; 8.30; 9.03; 11.05; 12.00; 13.35; 15.20; 16.35; 20.00; 21.30; 22.30; 0.03—5.00; programul II: 7.30; 10.15; 12.16; 14.05; 18.00; 19.05; 22.00; 23.50.

MARȚI: Muzică populară: programul I: 5.05; 10.05; 12.30; 14.40; 16.15; 17.30; 20.50; programul II: 7.00; 9.35; 17.05; 20.40; 22.00. Muzică ușoară și de dans: programul I: 5.50; 8.30; 9.03; 11.15; 12.00; 20.00; 21.00; 22.30; 0.03—5.00; programul II: 7.30; 10.30; 12.16; 14.50; 19.05; 22.00.

MIERCURI: Muzică populară: programul I: 5.05; 10.05; 12.30; 15.00; 20.30; programul II: 7.30; 9.35; 13.30; 17.05. Muzică ușoară și de dans: programul I: 5.50; 8.30; 9.03; 11.05; 12.00; 16.30; 20.00; 21.00; 22.30; 0.03—5.00; programul II: 7.30; 10.30; 11.30; 12.30; 14.05; 19.05; 23.40.

JOI: Muzică populară: programul I: 5.50; 10.05; 12.30; 14.42; 17.45; 20.50; programul II: 6.00; 9.35; 13.30; 17.05; 19.05. Muzică ușoară și de dans: programul I: 5.50; 8.30; 9.03; 9.50; 11.05; 12.00; 13.15; 16.15; 16.35; 20.00; 21.00; 22.30; 0.03—5.00; programul II: 7.30; 10.31; 11.30; 13.15; 14.05; 15.20; 16.15; 21.30; 23.05.

VINERI: Muzică populară: programul I: 5.50; 10.05; 12.30; 16.15; 17.30; 20.50; programul II: 6.00; 9.35; 12.45; 13.30; 17.05. Muzică ușoară și de dans: programul I: 5.05; 8.30; 9.03; 10.30; 12.00; 13.27; 20.00; 21.00; 22.30; 0.03—5.00; programul II: 7.30; 11.30; 14.05; 19.05.

SÎMBĂȚĂ: Muzică populară: programul I: 5.05; 10.05; 12.30; 17.40; 20.50; programul II: 7.30; 9.15; 12.16; 13.30; 17.05; 19.05; 22.00. Muzică ușoară și de dans: programul I: 5.50; 8.30; 9.03; 9.50; 11.05; 12.00; 20.00; 21.30; 22.30; 0.03—6.00; programul II: 7.30; 16.15; 24.00.

TELEVIZIUNE

DUMINICĂ: PROGRAMUL I: 8.00 — Bună dimineața I; 8.30 — Cravatele roșii; 9.25 — Film serial: „Daktari”; 9.50 — **VIATA SATULUI:** ● De luni pînă duminică — rubrică de actualitate săptămînală. Priorități de campanie; încheierea recoltării florei-soarelui, sfeclii, legumelor; Cultura plantelor tehnice — sursă de venituri suplimentare ● A munci și trăi în chip comunist! ● Secvența săptămîinii: „Bun pentru cereale?” ● Teledosar „Strict autentic”! Risipitorii ● Poșta emisiunii ● Tineri soliști de muzică populară; 11.00 — Emisiune în limba maghiară; 12.30 — De strajă patriei; 13.00 — Album duminical; 16.10 — Film serial: „Arthur”; 16.35 — Magazin sportiv; 18.40 — Drumuri în istorie; 18.55 — Vetre folclorice; 19.15 — Publicitate; 19.20 — 1001 de seri; 19.30 — TELEJURNAL ● Săptămîna politică internă și internațională în imagini; 20.10 — Reportajul săptămîinii; 20.30 — Film artistic: „Texasul de peste gîrlă” cu Alain Delon și Dean Martin. Premieră pe țară; 22.10 — TELEJURNAL ● Sport. **PROGRAMUL II:** 11.00—13.00 — Fagîni din istoria simfoniei; 20.10 — Eroi îndrăgiți de copii: „Otti”; 20.40 — Panoramic științific; 21.05 — De pe scenele lirice ale țării; 20.00 — Film serial „Mannix”.

LUNI: PROGRAMUL I: 17.30 — Curs de limba franceză; 18.00 — TELEX; 18.05 — La ordinea zilei. Azi, județul Harghita; 18.20 — Căminul; 18.40 — Emisiune de știință; 19.00 — Ecranul; 19.15 — Publicitate; 19.20 — 1001 de seri; 19.30 — TELEJURNAL; 20.00 — VIZITA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU ÎN ȚĂRI ALE AMERICII LATINE (I); 21.00 — Revista literar-artistică TV (I); 21.40 — Roman folleton: „Vinul roșu”; 22.20 — 24 DE ORE. **PROGRAMUL II:** 20.00 — Filmul serial: „Arthur” (reluare); 20.25 — Baroc muzical; 20.50 — Teleenciclopedia (reluare); 21.30 — TELEX; 21.35 — Drumuri în istorie; 21.55 — Muzică ușoară; 22.10 — Cărți și idei.

MARȚI: PROGRAMUL I: 9.00 — Telescoală; 10.00 — TELEX; 10.05 — Revista literar-artistică TV (reluare); 10.45 — Publicitate; 10.50 — Film artistic: „Bumbaraș”; 12.00 — TELEJURNAL; 16.30 — 17.00 — Lumea copiilor; 17.30 — Curs de limba germană; 18.00 — TELEX; 18.05 — Arta plastică; 18.20 — Univers Beethovenian; 18.45 — Avanspremieră; 18.50 — **TIMP ȘI ANOTIMP ÎN AGRICULTURĂ:** ● Jurnal de campanie: Tot satul — la culcuș!; În actualitate — cultura plantelor tehnice ● Iarna se apropie — cum o întâmpinăm? Reportaj-anchetă privind recoltarea, depozitarea și conservarea furajelor; 19.10 — Liberi azi trăim!; 19.20 — 1001 de seri; 19.30 — TELEJURNAL; 20.00 — VIZITA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU ÎN ȚĂRI ALE AMERICII LATINE (II); 21.00 — Gheorghie Zamfir și formația sa; 21.40 — La cererea telespectatorilor reluăm spectacolul: „Vă rog să ne acordați...”; 22.20 — 24 DE ORE ● România în lume. **PROGRAMUL II:** 20.00 — Film serial: „Daktari”; 20.25 — Municipalityate răspunde bucureșteanului; 20.45 — Dans și muzică de pretutindeni; 21.10 — Telerama; 21.35 — TELEX; 21.40 — Roman folleton: „Vinul roșu” (reluare).

MIERCURI: PROGRAMUL I: 9.00 — Telescoală; 10.00 — TELEX; 10.05 — Municipalityate răspunde bucureșteanului; 10.25 — Publicitate; 10.30 — Telecinemateca pentru copii (reluare); 12.00 — TELEJURNAL; 17.30 — Curs de limba rusă; 18.00 — TELEX; 18.05 — Pe dealul Vasluiului; 18.25 — Fotbal: R.D.G. — ROMÂNIA (preliminariile Campionatului mondial). Transmisiune directă de la Leipzig. În pauză: ● Rezultatele tragerii Pronoexpres ● 1001 de seri; 20.15 — TELEJURNAL; 20.30 — VIZITA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU ÎN ȚĂRI ALE AMERICII LATINE (III); 21.30 — Telecinemateca. Ciclu „Regizori contemporani”: Fred Zinemann: „Bărbații”; 22.55 — TELEJURNAL. **PROGRAMUL II:** 20.00 — Avanspremieră; 20.05 — O viață pentru o idee; 20.35 — Al IX-lea Festival folcloric de pe litoral; 21.05 — „Făptura ta în stih o să trăiască”; 22.10 — Armonii intime.

JOI: PROGRAMUL I: 9.00 — Curs de limba engleză; 9.30 — Curs de limba germană; 10.00 — TELEX; 10.05 — Avanspremieră; 10.10 — Cărți și idei (reluare); 10.30 — Telecinemateca: „Bărbații” (reluare); 12.00 — TELEJURNAL; 16.00 — 17.00 — Telescoală; 17.30 — Emisiune în limba maghiară; 18.30 — TELEX; 18.35 — Din țările socialiste; 18.45 — Întrebări și răspunsuri; 19.15 — Publicitate; 19.20 — 1001 de seri; 19.30 — TELEJURNAL; 20.00 — Cîntecul săptămîinii; 20.05 — Seară pentru tineret; 22.15 — 24 DE ORE. **PROGRAMUL II:** 17.30 — TELEX; 17.35 — Telecinemateca pentru tineret „Lovitura puternică”; 18.55 — „Dorul meu e numai dor”. Muzică populară; 19.20 — 1001 de seri; 19.30 — TELEJURNAL; 20.00 — Mariele nume ale muzicii universale; 22.05 — Ipoteză și fantezie în paleo-astronautică.

VINERI: PROGRAMUL I: 9.00 — Curs de limba franceză; 9.30 — Curs de limba rusă; 10.00 — TELEX; 10.05 — Pe dealul Vasluiului (reluare); 10.25 — Film artistic: „Texasul de peste gîrlă” (reluare); 12.05 — TELEJURNAL; 16.00—17.00 — Telescoală; 17.30 — Curs de limba engleză; 18.00 — TELEX; 18.05 — Tragerea Loto; 18.15 — Cunoașteți legile?; 18.30 — Atenție la... neatenție!; 18.50 — Revista economică TV; 19.20 — 1001 de seri; 19.30 — TELEJURNAL; 20.00 — Cîntecul săptămîinii; 20.05 — Avanspremieră; 20.10 — Efigiile naturii; Spectacol literar-muzical-coregrafic; 20.30 — Prim-plan; Ing. Alexandru Milcescu; 21.00 — Norbert Thiel și pașii lui de dans; 21.30 — Pagini de umor; 21.55 — Pagini muzicale de mare popularitate; 22.15 — 24 DE ORE. **PROGRAMUL II:** 20.00 — Avanspremieră; 20.05 — Reportajul săptămîinii; 20.25 — Divertisment; 20.55 — TELEX; 21.00 — Vetre folclorice; 21.20 — Portativ '73; 21.40 — Biblioteca pentru toți.

SÎMBĂȚĂ: PROGRAMUL I: 9.00 — Lumea copiilor (reluare); 9.30 — De la Alfa la Omega; 10.00 — TELEX; 10.05 — Avanspremieră; 10.10 — Bucureștii necunoscut; 10.30 — Emisiune de știință (reluare); 10.50 — Selecțiunile din Albumul duminical; 11.20 — Biblioteca pentru toți (reluare); 12.00 — TELEJURNAL; 15.00 — Fotbal: C.F.R. CLUJ — STEAGUL ROȘU BRĂȘOV. Transmisiune directă de la Cluj. În pauză: ● TELEX ● Publicitate; 16.45 — Emisiune în limba germană; 18.30 — Melodii îndrăgite; 18.50 — Teleglob; Danemarca; 19.10 — Tragerea de amortizare ADAS; 19.20 — 1001 de seri; 19.30 — TELEJURNAL; 20.00 — Cîntecul săptămîinii; 20.05 — 52 de inițiale în 52 de săptămîni; 20.15 — Teleenciclopedia; 20.55 — Publicitate; 21.00 — Film serial: „Mannix”; 21.50 — „La fereastra casei mele”. Întîlnire muzical-distractivă; 22.30 — TELEJURNAL ● Sport; 22.50 — Vedete internaționale. **PROGRAMUL II:** 16.00 — Avanspremieră; 16.05 — Film serial: „Marea iubire a lui Balzac” (reluarea episodului III); 17.00 — Întrebări și răspunsuri; 17.30 — TELEX; 17.35 — Melodii distractive; 17.50 — Travelling.

TRUSTUL DE CONSTRUCȚII MONTAJ

TIMIȘOARA

Piața Unirii nr. 3

Telefon 33356-30630-24165

ANGAJEAZĂ DE URGENȚĂ

muncitori pentru șantierele din Timișoara, Lugoj, Orșova, Poiana Mărului și Muntele Mic (județul Caraș-Severin), din meseriile:

- Dulgheri
- Zidari
- Mozaicari
- Montori prefabricate
- Betonisti
- Timplari
- Muncitori necalificați

Doritorii au posibilitatea ca după 8 luni să lucreze și pe șantierele din străinătate ale trustului, prin ARCOM.

Se asigură cazarea pentru nefamiliști în căminele trustului, iar pentru familiști locuință.

Se oferă posibilitatea de calificare la locul de muncă în toate meseriile, prin cursul de scurtă durată, iar absolvenții de liceu pot urma cursurile serale de subingineri, în specialitate.

T.C.I.F. — TIMIȘOARA

Str. Seiler nr. 7

ANGAJEAZĂ DE URGENȚĂ

următoarele categorii de muncitori:

- Dragliniști
- Screperiști
- Buldozeriști
- Soferi
- Betonisti
- Dulgheri
- Brigăzi complexe de muncitori constructori.

T.C.I.F. — Timișoara asigură muncă în acord simplu și acord global, cazare gratuită, masa contra cost la cantină, spor de șantier. Se încheie contracte pe durate nedeterminate, asigurându-se plata alocațiilor de stat pentru copii, concedii de odihnă, precum și dreptul de vizitare a familiilor între 45 — 90 de zile.

TRUSTUL DE CONSTRUCȚII INDUSTRIALE

TIMIȘOARA

B-dul Republicii nr. 25 (lingă Gara de Nord)

ANGAJEAZĂ

pentru șantierele din Timișoara, Arad, Lugoj, Sinnicolaul Mare și Deva

- zidari
- dulgheri
- fierari betonisti
- betonisti
- pavatori
- muncitori pentru căi ferate
- muncitori necalificați

Se asigură cazare și masă contra cost. Doritorii au posibilitatea de calificare la locul de muncă în meseriile de mai sus. Se asigură transportul de la locul de cazare la locul de muncă, permisie la 45 de zile pentru vizitarea familiei. Plata se face în acord global.

După 6 luni pe baza rezultatelor obținute la locul de muncă vor putea fi propuși pentru a lucra în străinătate pe șantierele ARCOM.

CALEIDOSCOPI

Frumuseșile patriei

PEȘTERA POLOVRACI

Din Tirgu Cărbunestii sau din Tirgu Jiu, după un drum de o oră cu autobuzul călătorul ajunge la Polovraci, sat adăpostit la poalele munților. De aici, după altă jumătate de oră de mers pe drumul forestier, însoțit de zgomotul Oltețului, el poate intra în vestita peșteră Polovraci.

Pășind pe sub o boltă umedă, se pătrunde în „tinda” peșterii, care oferă pri-

viților comoara fantastică a stalactitelor și stalagmitelor. De-a lungul mileniilor, natura a plămădit aici — ca și în celelalte încăperi ale peșterii — o lume de basm, într-o uimitoare varietate de „stiluri” arhitectonice, în care se întindesc arcade imense, balcoane largi, tivite cu țurțurii stalactitelor. În forme bizare, ele atârnă de tavane, se lipește de pereții scâlpitori, se undulesc pe sub arcurile bolților și, în cele din urmă, subțindu-se „trupul”, ating pardoseala. Vizitatorul peșterii are impresia că în „saloanele” sale, în care susură muzica monotonă a picăturilor de apă, prind viață — din calcar și gheață — chipuri omenești, ani-

male de mult uitate, statui incremenite de veacuri.

Se spune că în timpul dacilor, aici ar fi trăit... zeul Zamolxe care — așa cum scrie Al. Vlahuță — „...din bătrîn s-a făcut tînăr și a mers de a îmbărbătat poporul la luptă...”

Cînd călătorul iese din peșteră, pale fumurii de ceață plutesc pe creștele codrilor. Departe, în stînga, se deschid luminișurile, se deslușesc satele împrăștiate pe încheieturile măgurilor de la Gura Oltețului.

B. CAROL

LA CASA-MUZEU BRÂNCUȘI

Drumul de la Tirgu Jiu pînă la Hobița, sătucul de numai cîteva sute de locuitori, unde în anul 1876 a văzut lumina zilei mare sculptor Constantin Brâncuși, a încetat de mult a fi considerat un drum de țară oarecare. Pe ruta aceasta (de circa 25 km), în cea mai mare parte modernizată, se desfășoară în tot cursul anului un dute-vino continuu, sute de turiști din

țară sau de peste hotare, îndreptîndu-se zilnic spre aceste meleaguri, pentru a vizita casa-muzeu ce reconstituie cadrul și atmosfera în care a copilărit una din cele mai ilustre personalități ale artelor românești și universale.

Amenajată sub egida Societății culturale din comuna Peștișani, de care depinde și satul Hobița, casa impresionează prin tot ce aduce înedit construcția propriu-zisă și piesele ce mobilează interiorul.

Construită în anul 1850, în stilul tipic arhitecturii țărănești gorjene ai epocii, cu tindă în față, sprijinită de cinci stâlpi din lemn artistic încrustați, locuința este alcătuită dintr-o odaie de locuit, o vatră de foc și un oelar (mică încăpere pentru păstrarea alimentelor și obiectelor casnice).

Un pat simplu de lemn, fixat pe țărși bătuți în pămînt, o culme pentru atîrnat hainele, o ladă de zestre, un dulăpior rudăresc, un rudimentar război de țesut, cîteva scoarțe cu motive florale specifice zonei, o vitrină în care sînt expuse unele cărți și albume consacrate creației sculptorului — toate degajă sentimentul modestiei în care și-au dus viața părinții artistului și care, în ultimă instanță, a caracterizat întreaga existență a lui Brâncuși.

În celelalte încăperi, cîteva vase pentru păstrat uleiul sau făina, o vîrșă de prins pește, o puțină de bătut smîntina, o capcană pentru dihuri și alte obiecte de gospodărie (printre altele, în tindă se află și o veche sanie) întregesc inventarul acestui mic muzeu de emoționantă semnificație pentru orice vizitator.

C. DARIE

Microinterviu săptămîinii

Schimbul de miine al „industriei turistice”

La condițiile naturale deosebit de propice practicării turismului în țara noastră, la marea varietate de stațiuni balneo-climaterice de care dispunem, la baza turistică excelentă realizată în ultimii ani se adaugă, acum, o accentuată atenție acordată deservirii stațiunilor de către cadre cu o temeinică și înaltă calificare. Cifrele turismului intern, dar mai ales dinamica turismului internațional, dovedesc că an de an devenim — în perspec-

tiva vacanțelor, a odihnei și a tratamentului balneoclimateric — o țară competitivă pe plan mondial.

La această competiție participă nu cu o pondere redusă și un grup de școli. Despre una dintre ele — Liceul economic „Călimănești” din județul Vilcea, cu profilul turistic — ne-a vorbit tovarășul Constantin Predescu, directorul Întreprinderii balneare Călimănești :

— Oricine vine la noi, cînd elevii fac practică, are surprize din cele mai plăcute. Liceul nostru — îi spun al nostru pentru că sîntem foarte legați de el, a lît acum, cît și în activitatea viitoare — pregătește la nivelul celei mai înalte exigențe tineri capabili să asigure servicii în cadrul oficiilor de turism, să organizeze și să conducă excursii, să însoțească turiști străini, să îndeplinească întreaga gamă de activități cotidiene. Pe ei ne bazăm cu toată nădejdea în dezvoltarea

rețelei noastre de stațiuni de la Cozia, Voineasa, Vidra — alături de binecunoscutele stațiuni de la Călimănești, Căciulata, Govora, Olănești. Dorim ca toate să ocupe un loc de frunte în turismul național”.

Tocmai atunci, din cîteva autobuze au coborît turiști veniți într-o excursie de cîteva zile. În holul modernului Complex 240 — Căciulata, ne-au ieșit în întîmpinare, cu fețele zimbătoare și cu respectuoasă căldură, un grup de tineri purtînd cușorul liceului turistic. În cîteva minute, toți noii veniți erau în camere, gata să-și înceapă programul de excursii.

— Ei, ce părere aveți despre băteii și fețele școlii noastre? — ne întrebă plin de mîndrie directorul complexului.

— Excelență, răspundem noi. Numai să continue așa și după absolvire...

H. LEREA

• DE LA LUME ADUNATE • DE LA LUME ADUNATE •

CU ROBOTUL LA STAREA CIVILA

Oficierea unei căsătorii neobișnuite a avut loc la un oficiu de stare civilă din Londra.

Cerînd autorităților permisiunea ca la cununie să se asiste și un robot, un inventator a apărut în fața ofițerului stării civile și a invitaților cu o mulțime de dispozitive, aparate de măsurat, cabluri, țevi etc. cu ajutorul cărora a montat... martorul metallic.

După ce toate formalitățile au fost încheiate, robotul a intrat în acțiune, fiind condus prin radio de către inventator. El a dăruit miresei un sărut, a aruncat confetti, emitînd în același timp din interiorul său o muzică festivă, înregistrată pe bandă de magnetofon. Un singur lucru n-a putut însă să facă martorul de fier: să pecețuiască, prin semnătura sa, soarta stăpînului.

TRATAMENTE CU... MELCI

Prof. A. Nevauville, de la Facultatea de farmacie din Paris, afirmă că melcul de grădînă poate fi utilizat cu succes la tratarea unor maladii, în special a ulcerului gastric.

Preparatul obținut din secrețiile aparatului digestiv al melcului are o influență binefăcătoare asupra mucoasei stomacu-

lui, reducînd secreția acidă. Experimental, s-a stabilit că acest medicament reduce aciditatea sucului gastric aproape la jumătate. În prezent, se elaborează o metodă de tratament, bazată pe această proprietate a secrețiilor melcului. Preparatele din aceste secreții îmbunătățesc starea bolnavului și în alte maladii ca tusea convulsivă și bronșita. Unii chirurși propun ca secreția melcilor să fie întrebuințată pentru vindecarea rapidă a rănilor.

Melcul de grădînă îi interesează și pe cosmologii. Se pare că din secrețiile lui se pot prepara creme care împiedică formarea ridurilor.

COCOȘI ȘI ALCOOLUL

Se pare că alcoolul dezvoltă la cocoși instinctul patern. Această interesantă descoperire a fost făcută de profesorul american Joseph Kovach.

El a efectuat experiențe cu cinci cocoși, cărora le-a turnat pe gît alcool slab de cereale, după care i-a pus alături de un grup de pui de găină. Cocoșii au luat imediat pușorii sub ocrotirea lor și i-au îngrijit cu deosebită atenție și dragoste timp de patru zile.

S-ar putea ca această tandrețe neobișnuită să se datoreze alcoolului, care slăbește puterea de atac a cocoșilor, de obicei atît de beligeranți.

JENȘEN : RĂDACINA VIETÎI

În zonele promontane ale lanțului Si-hoto-Alin (Extremul Orient) se află plantații de jenșen — o plantă rară, denumită în popor „rădăcina vietii”. În condiții naturale, această plantă crește foarte încet, acumulînd în greutate aproximativ un gram pe an. Dar se găsesc și rădăcini deosebit de mari. Astfel, vîntătorul N. Singavevski din țara a descoperit în tînutul Primorie o rădăcină de jenșen cu greutatea de 320 de grame. Oamenii de știință au stabilit că vîrsta acestei rădăcini este de cel puțin 200 de ani.

Pentru a accelera creșterea jenșenului — care este o plantă medicinală deosebit de prețioasă — specialiștii sovhozului „Jenșen” de lângă Vladivostok au învîțat s-o cultive în brazdă. În anul trecut, sovhozul a strîns o recoltă de peste o mie de kilograme de jenșen, iar una din rădăcini, care avea cinci ani, a cîntărit 335 de grame. Oamenii de știință sovietici au descoperit structura componentelor naturale ai jenșenului, au separat substanțele biologice active ale acestei plante legendare și, în prezent, caută să le producă pe cale de sinteză.

MAGAZIN SPORTIV

NUMAI CU DÎRZENIE, CU DĂRUIRE DEPLINĂ

Cel mai important eveniment sportiv al sezonului de toamnă — care polarizează întreaga atenție a iubitorilor de sport — îl constituie, fără îndoială, meciul de fotbal de la 26 septembrie, pe care reprezentativa țării noastre îi va susține la Leipzig, înfruntînd redutabila echipă a R.D. Germane. Cum se știe, de rezultatul acestei întîlniri depinde, în cea mai mare măsură, obținerea „pașaportului” fotbalistilor noștri pentru turneul final al noii ediții a Campionatului mondial, ce va avea loc în R.F. Germania, în anul viitor.

Lotul din care va fi alcătuită echipa noastră națională este de-acum cunoscut. După cum s-a putut estima și gradul de pregătire al celor ce vor fi desemnați de antrenorii Valentin Stănescu și Robert Cosmo să îmbrace tricourile echipei reprezentative.

Indiferent de rezultatele obținute în meciurile de campionat, în cele de verificare cu echipe de peste hotare și în cele din cadrul cupelelor europene desfășurate în cursul acestei săptămîni, este cert că reprezentanții fotbalului nostru pot și au datoria să abordeze partida de la 26 septembrie cu totală încredere, cu dăruire deplină pentru culorile patriei.

Desigur că nu neglijăm deloc valoarea unanim recunoscută pe plan european a selecționatei R.D. Germane. Ea dispune în prezent de un „11” omogen, athletic și o tehnică excelentă, care s-a pregătit intens în vederea acestei întîlniri. Știm, de asemenea, că jucînd pe teren propriu, formația gazdă va beneficia și de sprijinul — deloc neglijabil — al zeilor de mii de suporteri proprii.

Echipa noastră însă este alcătuită din fotbaliști talentați, cu o tehnică superioară, verificată în numeroase întîlniri internaționale, animați de dorința certă de a obține în deplasare un rezultat pe măsura așteptărilor celor ce iubesc fotbalul în țara noastră. Dobrin, Dumitrache, Dinu, Radu Nunweiller, Sătmăreanu, Răducanu și ceilalți componenți ai echipei reprezentative pot să desfășoare un joc de înalt randament, numai cu condiția de a vedea o ambiție exemplară, menținerea aceluiași tempo de joc de la începutul pînă la sfîrșitul partidei.

După cum se știe din multe alte întîlniri internaționale, nu o dată s-a întîmplat ca, inserînd un gol, luînd deci avantaj, jucătorii noștri să considere că au realizat atîtul necesar pentru obținerea rezultatului scontat, încetînd ritmul de joc. Așa s-a întîmplat, dacă ne amintim bine, în întîlnirea cu selecționata Ungariei, pe „Nepstadion” din Budapesta, cînd gazdele, forțînd, au obținut apoi punctul egalizator. De asemenea, numeroase partide desfășurate în anii trecuți și în acest an, peste hotare, au demonstrat că niciodată un meci de fotbal nu este încheiat în favoarea unuia dintre adversari, înainte de fluierul final al arbitrului.

Vrem așadar să subliniem că, chiar atunci cînd o echipă este condusă cu un punct sau două, dacă dă dovadă de dîrzenie, de luciditate, de bună organizare tehnică, de voință de a învinge, ea poate răsturna rezultatul de pînă atunci în favoarea sa. Iată de ce, îi indemnăm pe jucătorii noștri să lupte cu toată energia, cu dorința frenetică de a apăra cu cinste culorile pe care le reprezintă. Credem că fiecare component al echipei noastre reprezentative este conștient că de ardore, de entuziasmul tineresc pe care îl va depune în această partidă cheie, depinde calificarea noastră în turneul din anul 1971.

Adresînd tuturor jucătorilor indemnul de a nu-și preocupați nici o secundă eforturile pentru a demonstra valoarea lor și a răspunde încrederii ce li s-a acordat, urăm acestui „11” tînăr și viguros, suees deplin în întîlnirea de la Leipzig unde va fi, la rîndu-i, sprijinit de o puternică galerie autohtonă venită în mod special din țară, pentru a participa la acest interesant eveniment sportiv al acestei toamne, pe care o dorim deosebit de rodnică.

Al. IANCU

DOCUMENTAR EXTERN

Un fructuos schimb de experiență româno-iugoslav privind

AMELIORAREA SOLURILOR SĂRĂTUROASE

Intre Filiala S.N.R.S.S.-Timișoara și Societatea de știința solului din Republica Serbia — R.S.F. Iugoslavia există legături strânse de informare reciprocă și colaborare în cunoașterea și rezolvarea unor probleme majore comune de ameliorare a potențialului de producție al solului. În mod cu totul deosebit, specialiștii din țara vecină sînt interesați în cunoașterea posibilităților de ameliorare și punere în valoare la un nivel ridicat de producție a solurilor sărăturate care ocupă în Voivodina peste 200.000 ha. Intrucît aceste soluri sînt asemănătoare din multe puncte de vedere cu cele din partea de vest a țării noastre și, îndeosebi, din Banat, Societatea de știința solului din Serbia a organizat mai multe vizite la Institutul agronomic din Timișoara-catedra de pedologie și centrul său de ameliorare a sărăturilor de la Diniaș.

Pe această linie se înscrie și vizita făcută de un grup de 50 de pedologi,

agrochimisti și agrotehnicienii iugoslavi, în luna martie a acestui an. Au avut loc, cu acel prilej, discuții ample însoțite de demonstrații pe teren cu privire la ameliorarea sărăturilor și introducerea lor în circuitul normal al producției agricole.

Ca urmare a unei aprecieri a realizărilor obținute de către Institutul agronomic din Timișoara, în problema ameliorării și valorificării superioare a solurilor sărăturate, Societatea de știința solului din Serbia a invitat în mod oficial pe autorul acestor rinduri, pe prof. N. Opreșan și pe Arcadie Giurgev, președintele C.A.P. Diniaș, pentru discutarea unui complex de probleme privind ameliorarea și sporirea capacității de producție a solurilor sărăturate și cu exces de umiditate din cadrul marelui Sistem hidrotehnic Dunăre — Tisa — Dunăre (D—T—D).

Însoții de specialiști din cadrul Facultății de agronomie din Zemun-Bel-

grad, Institutul de pedologie și Sistemul hidrotehnic D—T—D cercetătorii români s-au deplasat mai multe zile pe teren, pentru a vizita centrele de cercetare și combatere a fenomenelor de eroziune pe solurile gainace (solurile brun roșcate de pădure) din regiunea, Șumatra, suprafețele de soluri sărăturate unde urmează a fi înființate centre de cercetare, zonele de alunecări de teren care afectează canalul magistral din cadrul sistemului.

Ca să putem avea o imagine asupra acestui sistem, care pentru îndeplinirea adevăratei sale funcții ridică o serie de probleme de pedologie ameliorativă este suficient să arătăm că rețeaua sa de hidroameliorații drenează peste un milion de hectare și asigură irigarea a peste 400.000 ha. Demn de reținut este și faptul că pentru construirea întregului sistem D—T—D volumul de pământ escavat a depășit cu mult pe acela realizat la timpul său pentru construirea Canalului de Suez.

Barajul de pe Tisa, cele 11 ecluze pentru traficul vapoarelor, numeroasele stăvilare, stații de pompare ș.a. împreună cu miile de km de canale de desecare și irigare, înmănunchiate într-o concepție unitară, constituie o minerie a științei și tehnicii.

Prof. dr. doc. C. V. OPREA

CLIMA PLANETEI SE DECIDE ÎN ANTARCTICA

Interesul pe care oamenii de știință îl manifestă pentru „Continentul alb”, — Antarctica — nu este deloc întimplător. Întinderile sale de gheață, atmosfera, straturile profunde exercită o puternică influență asupra întregii clime terestre.

Nu de mult s-a constatat că prin atmosfera Antarcticii, o bună parte din căldura planetei se împrăștie în spațiu. În acest fel, calota sudică a globului terestru îndeplinește rolul unei adevărate supape de siguranță, deoarece, altminteri, fluxul radiației solare ar produce o asemenea supraîncălzire încît viața pe pămînt nu ar mai fi posibilă.

Observațiile și concluzia corespunzătoare aparțin oamenilor de știință sovietici care studiază în mod sistematic Antarctica de 17 ani. Unul dintre aceștia, profesorul Alexandr Gusev, de la Universitatea din Moscova, a stabilit că în această regiune se formează o circulație foarte puternică a aerului, circulație provocată de imensul contrast dintre temperaturile suprafeței glaciale și cele ale apei relativ căldute care scaldă continentul.

După cît se pare, valul de aer cald, a cărui grosime este de aproape 2 km, se îndreaptă spre continentul antarctic și, apoi, se înalță în spațiu. În același timp, aerul rece de deasupra continentului se îndreaptă către ocean. Această circulație la două nivele constituie cauza schimburilor termice care deasupra Antarcticii sînt de două ori mai mari decît în atmosfera Arcticii.

În Antarctica, oamenii de știință sovietici procedează la cercetări biofizi-

ce, meteorologice, glaciologice și cartografice. În fiecare an o nouă expediție pleacă spre țărmurile „Continentului alb”. Împreună cu confrăți din alte țări, ei au definit pînă acum configurația și particularitățile structurii continentului, i-au determinat regimul glacial și procesele atmosferice. Pe continent, între celelalte stațiuni de cerce-

tări ale altor țări funcționează stațiunile sovietice Mirnii, Maladijojnaia, Pionierskaia și altele. Ele activează în tot cursul anului. În ceea ce-l privește pe prof. Gusev, lucrările sale se bazează pe cercetări făcute pe teren cu prilejul multiplelor sale deplasări în Antarctica.

La Centrul de cercetări nucleare de la Cadarache (Franța), funcționează o seră special amenajată și echipată pentru studierea unei probleme tot mai actuale din domeniul protecției mediului: contaminarea radioactivă a plantelor cultivate.

● ȘTIINȚA ȘI TEHNICA — LA ZI ● ȘTIINȚA ȘI TEHNICA — LA ZI ●

RACHETELE APARĂ DE GRINDINA

Acest personaj prietenos din localitatea bavareză Roseheim (R. F. Germania) nu intenționează să facă cumva un foc de artificii. El face parte din or-

ganizația — unică în lume — „Compania împotriva grindinei” care, de 16 ani încoace, trage cu iodură de argint în nori. Succesul trăgătorilor este impresionant: pagubele provocate de grindină au scăzut în această regiune pînă la 47%. Invelite în 800 de grame de material exploziv, cite 16 grame de iodură de argint sînt trase cu rachetele pînă la o înălțime de 1600 de metri. În clipa detonării, această sare pulverizează în 160 de bilioane „germenii de gheață” care se împrăștie la o altitudine între 4000 și 6000 metri și împiedică formarea de bucăți grele de gheață. În viitor, vor fi instalate în regiunea Roseheim poziții de lansare a rachetelor, din trei în trei kilometri, menite să împoarte asupra oricărei furtuni de grindină care amenință, între 50 și 150 de proiectile pentru apărarea recoltei.

PĂMÎNTUL ABSORBE SUBSTANȚELE POLUANTE

Substanțele dăunătoare mediului inconjurător sînt „înghi-

țite” de pămînt în cantitate mai mare decît se credea pînă acum. Experiențele au stabilit că 1 km² de sol poate absorbi anual din aer 495 t oxid de carbon, 78 tone bioxid de azot și 5 200 t anhidridă sulfuroasă. Pămîntul poate „înghiți” și combinații organice, cum este etilena. Mai precis, este vorba despre capacitatea remarcabilă a microorganismelor de a absorbi substanțele poluante.

„PERLA-5”

La Baza de dezvoltare tehnică a mașinilor pentru protecția plantelor din Nova Zagora (R.P. Bulgaria) a fost pusă la punct o mașină agricolă de pulverizat, tractată. Ea va fi fabricată în serie de Uzina de mașini pentru protecția plantelor.

Noua mașină de pulverizat este concepută pentru efectuarea stropirilor în livezile cu palmele și viile la care distanța între rinduri este mare. Denumită „Perla-5”, mașina este relativ simplă și prezintă o bună siguranță de funcționare. Folosirea materialelor plastice a făcut ca

greutatea să fie mai mică decît aceea a mașinilor similare „Perla-3”. Rezervorul are capacitatea de 1 000 litri, iar randamentul său este de 2,5 ha/h în podgorii și 3—3,2 ha/h în livezi. Înălțimea de pulverizare este de 6 m iar raza de acțiune atinge 5 m în podgorii, substanța fiind răspîndită sub forma de emulsie fină.

COMBINĂ PENTRU RECOLTAT MORCOVI

Un nou tip de combină construit în Olanda recoltează 10 tone de morcovi pe oră. Combina este pusă în mișcare de la motorul tractorului cu care este cuplată. Morcovii sînt curățați de pămînt și cu ajutorul transportorului aduși în buncurul așezat în partea din spate a combinii.

NUTRET PROTEINIC PENTRU GAINI

Oamenii de știință de la Universitatea din Kansas (S.U.A.), au făcut o experiență intere-

Apă și umbră pentru deșerturi

În Japonia a fost pusă la punct o mașină de fertilizare a solului pentru regiunile aride sau semiaride.

Ideea de la care s-a pornit este aceea că pentru a înlesni creșterea plantelor într-un asemenea mediu, la aproximativ un metru sub suprafața solului trebuie plasat un strat de gudron care să rețină apa. Ca atare, mașina amintită nu face altceva decît să toarne gudron în adîncimea solului. Ea are lungimea de 11,5 m și este tractată de un buldozer. Rezervorul de gudron este fixat în partea din față a șasiului, în timp ce în spate este fixat un plug mobil de adîncime. Gudronul încălzit pînă la 200° este deversat, fără întrerupere, prin lănci fixate în spatele plugului. El formează un strat gros de 3 mm la adîncimea de 60 sau 90 de cm pe o lățime de 3 m. Viteza de înaintare este de 1 m pe secundă.

Paralel cu punerea la punct a acestei mașini, Asociația japoneză pentru dezvoltarea deșerturilor desfășoară și alte lucrări cu privire la posibilitatea de a transforma deșerturile în terenuri arabile, la utilizarea maximă a apei disponibile, îmbunătățirea eficienței irigațiilor și înlăturarea pericolului sărăturării solului în anumite deșerturi.

La capătul acestor studii și experiențe, cercetările vor fi transpuse la nivelul unor ferme-pilot organizate în diverse țări în curs de dezvoltare, cu sprijinul Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare și al altor foruri internaționale. Printre beneficiarii se vor număra Pakistanul, Iranul, Arabia Saudită și alte țări unde lucrările vor începe odată cu anul 1974.

Există și o altă categorie de cercetări care au ca obiect deșertul și care privesc necesitatea de a asigura plantelor umbră. Într-adevăr, culturile care se practică în deșert — atît cît se practică — sînt amplasate la umbra opacilor atunci cînd aceștia există, astfel încît plantele cultivate să nu fie distruse de căldura toridă. Pe alocuri, sînt utilizate și alte tehnici care se bazează pe folosirea unor panouri din materiale plastice sau țesături perforate, dar această tehnică este încă în început.

Luînd în studiu problema, un om de știință vest-german, Otto Frei, lucrînd în colaborare cu laboratoarele unei cunoscute firme chimice, a pus la punct o tehnică ce poate asigura necesarul de umbră pe mari suprafețe ce pot fi modificate după necesități. De asemenea, prin alegerea corespunzătoare a desimii materialului folosit, a dimensiunilor sale și eventual, a unor modalități de suprapunere, umbra asigurată poate fi modificată în ceea ce privește densitatea, potrivit condițiilor climatice ale locului și ale momentului.

În ultimă instanță, tehnica de umbră realizată de profesorul Frei creează un adevărat microclimat artificial care oferă culturii plantelor condiții prielnice chiar și în zonele aride. Se afirmă chiar că această tehnică oferă perspectiva de a cultiva în deșert plante specifice zonelor temperate.

CUTHI DE CONSERVE DINTR-O SINGURĂ BUCATĂ

În Berlinul Occidental a fost pus la punct un nou procedeu de fabricare a cutiilor de conserve, procedeu care urmărește să mențină calitatea economicisimul material. În timp ce cutiile obișnuite se sudează cu mașini automate, noua metodă va utiliza sistemul de „tragerere”.

Se „trage” din tablă, mai întii, un recipient concav ca o strachină. Prin două operații de ambutisare, recipientul este tras prin două inele. Astfel, el capătă înălțimea dorită. Pentru că nu mai există îmbinările dintre fundul cutiei și pereții, lăcurile de protecție se pot realiza mult mai bine.

AGRICULTURA PE GLOB

ÎN VIZITĂ LA COOPERATIVA AGRICOLĂ „SPASEV V. FILIPOV”

Pe o șosea de asfalt, ce șerpuieste printre dealuri, la 50 km nord-vest de Sofia și la o altitudine de 740 m, se găsește un mic orașel, Godeci. Cu case aproape toate cu un singur etaj, tip vilă, curate, foarte multe construite recent, unele încă netencuite, cu zidurile din cărămidă roșie, se întinde ca un evantai pe pantele domoale ale unui versant de munte, acoperit de o bogată vegetație. Pe lângă multe din case, mîinile de oameni gospodari au sădit pomi fructiferi și flori, ceea ce dă și mai mult orașelului un aspect plăcut.

Atmosfera de calm și liniște rămîne însă o simplă impresie, pentru că, de fapt, în orașel locuiesc oameni harnici, care de mai mulți ani au făcut din cooperativa lor agricolă o unitate puternică, ce le aduce venituri ridicate pentru a trăi bine în frumoasa lor localitate.

Cooperativa agricolă „Spasev V. Filipov” poartă numele unui fiu al orașului, revoluționar, participant la războiul antifascist din Spania. Ea a luat ființă în anul 1948 și a cuprins pe locuitorii a patru sate din apropiere. De

atunci, de-a lungul anilor, cooperativa a crescut ca număr de membri, mărime și avuție, în componența ei intrînd acum 14 sate, plus orașul. E drept, satele nu depășesc 50-100 de case fiecare.

Ca avuție, cooperativa dispune astăzi de 11 300 hectare de teren agricol, din care 4 000 hectare sînt arabile, 5 820 hectare cu pășuni, 1 400 hectare cu fînețe, 40 hectare cu pomi și 40 hectare cultivate cu hamei.

Cultura principală este cea a grîului, care ocupă 700 hectare, adică 17,5 %

ÎNSEMNĂRI DIN R. P. BULGARIA

din terenul arabil, de la care s-a obținut în anul trecut o producție medie de 2 700 kg/ha. Alte culturi semănate pe suprafețe mai mari sînt orzoaica pentru bere (300 ha), porumbul pentru

furaj (330 ha), cartoful (120 ha).

Cu toate că pămîntul nu are o fertilitate naturală din cele mai bune, tipul de sol cel mai răspîndit fiind cel podzolic, producțiile medii realizate la toate culturile sînt totuși ridicate.

Dată fiind structura bazei furajere, în care predomină pășunile, dintre speciile de animale crescute în cooperativă, oile dețin cea mai mare pondere. Effectivul înregistrat în prezent a ajuns la 18 000 oi. A doua specie ca importanță sînt bovinele, în total 1 200 capete, din care 460 sînt vaci pentru lapte.

După cum ni s-a spus, cooperativii din Godeci caută toate posibilitățile de a dezvolta în mai mare măsură sectorul zootehnic, ca ramură de bază a avuției cooperativei, ținîndu-se seama de zona muntoasă în care se află și de modul de folosință a suprafețelor agricole.

Producțiile obținute de la actualele efective sînt destul de bune și chiar foarte bune. Așa, de exemplu, de la fiecare vacă furajată s-au muls în anul precedent cîte 2 700 litri de lapte, iar de la fiecare oaie s-au realizat 2,5 kg de lînă și 55 litri de lapte.

În cadrul cooperativei este bine cunoscut ciobanul Boris Lozanov, care de la 130 de oi a muls cîte 120 de litri de lapte pe zi și care, pentru rezultatele lui de oier priceput, a cîștigat numeroase premii. De altfel, așa cum arătam la început, cîștigurile realizate de membrii cooperativii sînt bune; ele au crescut an de an și sînt premise sigure pentru creșterea lor în continuare.

Fără îndoială că la obținerea acestor rezultate a contribuit și ajutorul acordat de stat. Cooperativa fiind situată în zona de munte, unde condițiile pentru agricultură sînt mai grele, mijloacele mecanizate pentru desfășurarea producției sînt asigurate de stat, prin intermediul stațiilor de mașini și tractoare. De asemenea, statul contribuie la salarizarea unui număr mare de specialiști repartizați să lucreze în unitate. Este cazul să amintim că, în prezent, în cooperativă sînt încadrați 16 specialiști cu studii superioare și 6 cu studii medii.

Analizînd factorii care au făcut din cooperativa agricolă „Spasev V. Filipov” unitate fruntașă, nu se poate omite nici faptul că, de-a lungul anilor, aceasta s-a bucurat de o conducere pricepută, de președinți cu personalitate, înzestrați cu arta conducerii, devotați muncii lor. De aceea, nu este de mirare că mulți dintre ei, specialiști de înaltă calificare, au fost promovați în muncă și dețin funcții însemnate în aparatul de stat.

Ing. Petre MARTIN

Tractoarele „Bolgari” — care se fabrică la uzina constructoare de mașini din Karlovo — se bucură de o bună primire în rîndurile lucrătorilor din agricultura R. P. Bulgaria.

de mașini agricole utilizează 50 000 de persoane dintre care 20 000 pentru fabricarea de tractoare.

Unul dintre fenomenele foarte evidente în ultimii ani îl constituie concentrarea producției în mîinile unui mic număr de firme, deși continuă să existe 800 de așa-numite întreprinderi care produc material agricol și piese de schimb și care sînt de fapt ateliere ce utilizează mai puțin de 10 persoane. În întregul ei, industria de material agricol este dominată de aproximativ zece societăți, dintre care cinci se ocupă în mod special cu producția de tractoare. În plus, de cîteva ani, fabricarea de subansamble are tendința de a se localiza ca urmare a hotărîrii marilor firme de a concentra producția în anumite uzine.

Concomitent, s-a manifestat o anu-

mită creștere a exportului de piese de schimb și de motoare destinate a fi montate în străinătate și o creștere a importului de subansamble care să fie încorporate tractoarelor construite în Marea Britanie.

Cea mai mare parte a mașinilor agricole utilizate în Anglia sînt fabricate în țară. Totuși, importurile sînt destul de mari, valoarea lor atîngînd 37 de milioane de lire sterline în 1971. Este însă de notat că cea mai mare parte a importurilor este reprezentată de subansamble destinate încorporării în tractoare fabricate pentru export.

Valoarea exporturilor de mașini agricole și horticoale a atins în anul 1971 cifra de 199 de milioane de lire sterline, în același an fiind exportate și motoare de tractor și combine în valoare de 19 milioane de lire sterline.

Aceste tipuri moderne de combine reduc simțitor durata recoltării cerealelor pe ogoarele comitatului Sussex, din Marea Britanie

ORIZONTURI

R.S.S. ESTONA : DISPAR DEOSEBIRILE ÎNTRE SAT ȘI ORAȘ

În Estonia dispar tot mai mult deosebirile dintre condițiile de viață și de muncă ale locuitorilor de la sate și de la orașe. În urma reinzestrării tehnice a agriculturii, în această republică baltică au fost complet mecanizate toate lucrările agricole. Toate gospodăriile cooperative dispun de un mare parc de tractoare, combine, semănători, automobile. În prezent se înfăptuiește mecanizarea complexă a lucrărilor în fermele zootehnice. Ca urmare, munca țărănilor se deosebește prea puțin de munca lucrătorilor din industrie. Iar veniturile lor bănești lunare ajung la nivelul veniturilor medii ale unui muncitor calificat din industrie. Numai în ultimii zece ani, veniturile țărănilor estonieni s-au dublat. În republică se înfăptuiește un amplu program de sistematizare a satelor. Peste jumătate din totalul țărănilor s-a mutat în sate cu caracter urban, unde există școli, cluburi, cinematografe, combinate de deservire, stadioane.

SPORIREA NUMĂRULUI INSTITUTELOR DE CERCETĂRI ȘTIINȚIFICE ÎN R. P. UNGARĂ

În R. P. Ungară funcționează în prezent peste 130 de institute de cercetări și 900 de catedre care desfășoară cercetări științifice necesare economiei naționale. În institutele de cercetări din țară, unde își desfășoară activitatea peste 70 000 de specialiști, sînt studiate anual 27 000 de teme științifice. Printre recentele realizări ale oamenilor de știință ungari se numără mini-calculatoarele electronice, sistemul original de răcire și condensare a aerului, introducerea unui nou soi de porumb etc.

FAUNA ȘI FLORA MONGOLIEI

În Mongolia trăiesc nu mai puțin de 56 de specii de mamifere și 122 de specii de păsări, cu valoare industrială.

La rîndul ei, flora este reprezentată de circa 2 000 de varietăți de plante, dintre care 500 sînt furajere și altele 500 sînt medicinale.

Forma specifică de vegetație a Mongoliei este pădurea, care ocupă 10 500 000 de hectare.

EXTINDEREA UZINEI DE TRACTOARE DIN KANGGYE

La uzina de tractoare din Kanggye (R.P.D. Coreeană), se desfășoară lucrări de extindere a capacității de producție, ceea ce va permite ca în viitor aici să se fabrice pînă la 10 000 de tractoare anual. Pe locuri unde altădată erau mlaștini, acum s-au construit noi clădiri ce vor adăposti secțiile de turnătorie și ștanțare, utilizate cu instalații moderne. În secțiile nou create, pentru prelucrarea pieselor și montarea tractoarelor au fost instalate strunguri automate și semiautomate, precum și numeroase linii automatizate. În curînd se vor termina lucrările de finisare și de instalare ale tuturor utilajelor în vederea intrării în funcțiune a secțiilor în cel mai scurt timp.

ÎN CIUDA SECETEI, SENEGALUL A PRODUS PESTE 500 000 TONE DE ARAHIDE

Baza economiei Senegalului e constituită de arahidele. Aproximativ 90 la sută din populația aptă de muncă a țării se ocupă cu cultivarea lor. Aproape jumătate din întreaga suprafață a pămîntului cultivat este ocupată cu această cultură. Aproximativ 70 la sută din exportul Senegalului revine arahidelor și uleiului de arahide.

În ciuda secetei ne mai întîlnim din acest an, recolta de arahide depășește o jumătate de milion de tone.

POLUAREA MĂRII NORDULUI, O PROBLEMĂ NESOLUȚIONATĂ ÎN R. F. GERMANIA

Autoritățile vest-germane sînt din ce în ce mai preocupate de problema poluării Mării Nordului. Cu toate protestele populației, concernele industriale continuă să arunce reziduurile în mare. Numai în ultimul an, de exemplu, în Rîndul Rhenania de nord-Westfalia, organele de justiție au înregistrat aproximativ 1300 de asemenea infracțiuni de la legislația privind protecția mediului înconjurător.

Potrivit cercetărilor, doar Rîndul transportă anual în jur de 120 tone de fier, 85 de tone de mercur, 1000 tone de arsenic etc.

PROIECTISIER PRODUCȚIA ȘI EXPORTUL DE MAȘINI AGRICOLE ÎN MAREA BRITANIE

Marea Britanie este unul dintre principalii exportatori de mașini agricole din lume. Ea realizează, în momentul de față, ceva mai mult de o pătrime din exportul mondial de tractoare.

Producția de mașini agricole, inclusiv tractoare, a crescut mult în ultimele trei decenii, atîngînd în 1971 valoarea totală de peste 250 de milioane de lire sterline, ceea ce reprezintă o creștere de 3 % în raport cu anul precedent.

În același timp, Anglia este una dintre țările care dispun de un înalt grad de mecanizare. În anul 1971 au fost înregistrate 500 000 de tractoare, adică un tractor la 14 hectare de teren arabil. În același an, existau pe ogoarele britanice 66 000 de combine.

În momentul de față, mecanizarea și, implicit, producția de mașini agricole evoluează. Mecanizarea, care și-a făcut apariția și s-a dezvoltat la început în producția vegetală, se extinde actualmente din ce în ce mai mult în creșterea animalelor și industria laptelui.

Mașinile agricole sînt fabricate în mai multe centre ale Marii Britanii. Fabricile mai importante de tractoare se află la Coventry, Basildon, Doncaster, Bradford, Huddersfield și Bathgate. În ansamblu, industria engleză